

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém-utca 8-1. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és a kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1954. szeptember 22. 6 óra -- perc

UJABB KORSZERŰ VASUTI TÉRKÖZ-BIZTOSÍTÓ BERENDEZÉSEK SEGÍTIK AZ ŐSZI FORGALOM SIKERÉT

i VT/Szné/PE KL NL KM 1954. szeptember 22.

A budapesti körvasut Rákosszentmihályig terjedő szakaszán új, korszerű biztosító berendezést helyeztek üzembe. Ez lehetővé teszi, hogy a kétvágányú pályán a szerelvények egy időben párhuzamosan is haladjanak. A csaknem négyhónapos munkát a budapesti MÁV Igazgatóság, valamint a Távközlő és Biztosítóberendezési Szerelésvezetőség dolgozói terven felül végezték el.

Kőbánya-Kispest és Kőbánya-teherpályaudvar között újabb szakasszal bővült a vasuti önműködő térközbiztosító berendezési hálózat. Ezen a vonalszakaszon négyféle jelzések-ugynevezett négyfogalmu - leújabb típusu berendezést helyeztek üzembe. Ugyanilyen térközbiztosító jelzessel látják el a jövő évben ezt a vonalat egészen a Nyugati pályaudvarig.

Ezt a berendezést a Rákos-gödöllői szakaszon is építik már. A vasut dolgozói Rákos és Pécel között még az ősz folyamán befejezik a szerelést. Pécel és Gödöllő között előreláthatólag ez év végéig készülnek el a munkával. /MTI/

EGYMILLIÓ FORINT ÉRTÉKŰ FÜZET, LEVÉLPAPÍR TERVEREN FELJÚL

i DI/F/PE Szia P 1954. szeptember 22:

A Papírneműgyár füzetből tíz, levélpapírból pedig mintegy nyolcvan százalékkal gyárt többet az idén, mint az elmúlt évben. Javult a minőség is tavaly óta. Az iskolai füzeteket jelenleg félfamentes papírból állítják elő, a levélpapírokat pedig ennél is jobb, finomabb anyagból készítik. Van teljesen famentes is: a közelmúltban forgalomba hozott bankposta elnevezésű írópapír.

A Papírneműgyár dolgozói leutóbb elnyerték az élüzem címet és az idén eddig egymillió forint értékű terméket gyártottak előirányzatukon felül. /MTI/

K₀

M T I B É L F Ö L D I H I R E K

B 2.-kiadás

1954. szeptember 22.

6 óra 05 perc

AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉT HIREI

k NM PE -cz P

1954. szeptember 22.

Az ünnepi könyvhét alkalmából a Művelt Nép Könyvkiadó "Ismeretterjesztő könyv a középiskolában" címmel kiállítást rendez. A kiállítás anyaga bemutatja, hogy a középiskolák egyes tantárgyainak oktatását milyen könyvek felhasználásával lehet színesebbé, szemléletesebbé tenni, valamint, hogy milyen ismeretterjesztő könyveket ajánlhat a tanár a szaktárgyak iránt érdeklődő diákoknak. A kiállítást október 4.-én délután nyitják meg a II. Bákóczy Ferenc gimnázium épületében. /II. Keleti Károly utca 37./

X X X

A Képzőművészeti Alap Kiadóvállalata a könyvhét alkalmával több ankétot rendez vidéken. Az ankétok célja a kiadó könyvnap kiadványának: Réti István könyvének, "A nagybányai iskolá"-nak ismeretése mellett áttökintést adni az elmúlt évben szervezeten megindult művészeti könyvkiadásunkról. Az ankéttal egyidejűen képzőművészeti könyvkiállítást is rendeznek.

X X X

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége a könyvhét során könyvsátrat állít fel, ahol művészeti könyveket és reprodukciókat mutatnak be. /MTI/

KÖZVETLEN VILLAMOSJÁRAT SZOMBATON ÉS VASÁRNAP AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSRA

k BT PE -cz P

1954. szeptember 22.

Tekintettel az Országos Mezőgazdasági Kiállítás nagy látogatottságára, szeptember 25.-én /szombaton/ és 26.-án /vasárnap/ - Népszínház utcai villamos és Blaha Lujza téri autóbusszjáraton kívül - a Bróss tórtól /volt Park szálló/ 7.40-től 20.00 óráig "M" jelzéssel közvetlen villamosjárat közlekedik a kiállításához.

A kiállítás a Kerepesi uti BEV. /volt HÉV/ végállomástól is elérhető közvetlen járáttal. /MTI/

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 3. kiadás

1954. szeptember 22.

6 óra 10 perc

SZEPTEMBER 29: A NÉPHADSEREG NAPJA

i -cz/FE Mi

1954. szeptember 22.

Ebben az évben már negyedszer ünnepli dolgozó népünk a Néphadsereg Napját. Az 1848-as honvédsereg első nagy győzelmének, a Pákozd-sukorói csatának évfordulóján, szeptember 29.-én az ország népe szeretettel köszönti a 48-as honvédeknek és 1919 vörös katonáinak méltó utódait, néphadseregünk harcosait. Országszerte ünnepeken emlékeznek meg a Néphadsereg Napjáról.

A Pákozd-sukorói csata 106. évfordulója alkalmából a Fejér megyei Sukoró község tanácsa, a megyei békebizottság és a székesfehérvári helyőrség alakulatai szeptember 26.-án délután Sukoró főterén emlékünnepséget rendeznek. Dr. Jenei Károly, a megyei levéltár vezetője tart előadást, majd megnyitják a székesfehérvári István király múzeum kiállítását a pákozd-i csata történelmi emlékeiből. Az ünnepség második részében néphadseregünk alakulatainak kultúresportjai, az üzemek, falvak művészeti együttesei lépnek fel.

Szeptember 28.-án este 7 órakor a Magyar Néphadsereg Színházában ünnepi ülést rendeznek a Néphadsereg Napja alkalmából. Az ünnepi ülés előadója Szabó István altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes. Másnap tiszti küldöttségek megkoszorúzzák a pákozd-i csata színhelyén felállított emlékművet, a budapesti Kossuth, Petőfi és Bem szobrokat és a Gellért-hegyi felszabadulási emlékművet.

Az üzemi, falusi DISZ szervezetekben is mindenütt megemlékeznek a Néphadsereg Napjáról. Az uttorók országsszerte ünnepélyes raj- és csapatgyűléseken találkoznak a tisztekkel, katonákkal, hogy elbeszélgessenek velük a hazá védelmének fontosságáról, a katonaletről. Sokhelyütt a katonákkal közösen harci turákat, hadijátékokat szerveznek. A nagyobb városok kulturotthonaiban szeptember 26-29. között szintén ünnepeken emlékeznek meg a Néphadsereg Napjáról. A főváros több filmszínházában ebből az alkalmából fényképkiállítást rendeznek.

A Néphadsereg alakulatai szeptember 26.-án rendezik meg ünnepeiket, amelyekre meghívják a fiatalokat, s a termelésben kitűnt munkásokat, dolgozó parasztokat, értelmiségieket is. /MTI/

- - - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás

1954. szeptember 22.

6 óra 15 perc

SZÁZNEGYVENEZER FORINT ÉRTÉKŰ BERUHÁZÁSI ÉS JAVÍTÁSI MUNKÁT VÉGEZTET EL A VI. KERÜLETI TANÁCS OKTOBER VÉGÉIG

i SzB/PE KL NL P

1954. szeptember 22.

A VI. kerületi tanács szeptember elsejétől október végéig százezer forint értékű beruházást és negyven ezer forint értékű apró javítási munkát végeztet el a kerületben. Lakásokat hővitének, rendbehozzák a vízcsapokat s a lefolyókat, elvégzik az ajtó- ablakok rendbehozását és az egyéb szükséges javításokat. A munkálatokat a kerület tatarozó vállalata mellett kisiparosok végzik. /MTI/

FALBONTÓ BETÖRŐKET FOGOTT EL A RENDŐRSÉG

k MTH PE -cz VE

1954. szeptember 22.

A rendőrség elfogott három személyt, akik az utóbbi időben Budapest területén sorozatosan követtek el falbontás útján betöréseket állami vállalatoknál, /Atex, Röltex, Ruházati Bolt, stb./ és onnan nagyobb mennyiségű, csaknem kétszázezer forint értékű textilanyagot, készruhát loptak el. Ezeket orgazdák útján értékesítették. A rendőrség az orgazdákat is őrizetbe vette. A kár hetven százalékban megtérült. /MTI/

GYAPJUBEMUTATÓ NYILT A MEZŐGAZDASÁGI MUZEUMBAN

i Vy/PE No P

1954. szeptember 22.

A napokban elkészült a Mezőgazdasági Múzeum gyapjubemutatója. A kiállítás rajzokban, fényképekben s természetben mutatja az állati és növényi eredetű szálanyagokat, ismerteti a gyapjufinomsági fokozatokat, a finomságmérés eszközeit, valamint a különböző iparágak által felhasznált gyapjuféleségeket. Bemutatja továbbá a hazai juhajtákat, s a nem megfelelő gondozás miatt előforduló gyapjuhibákat.

A gyapjuszöveteken kívül bemutatják a selyem-, tevé- és kecskeszőr-, valamint az angóra-készítményeket is. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 5. kiadás

1954. szeptember 22.

6 óra 20 perc

RÖVID HIREK A KERÜLETEKBŐL

i Im/B/PE -cz VE

1954. szeptember 22.

A IV. kerületi tanács igazgatási osztályán befejezték az ideiglenes választói névjegyzék összeírását. A munkát 27 gép-iró végezte el. A kerületben 53.424 összeírólapot állítottak ki. Hasonló nagy munka folyt a XIV. kerületi tanács igazgatási osztályán, ahol harmincötven gépelték az ideiglenes választói névjegyzéket s 69.824 összeírólapot készítettek el.

X X X

A XIII. kerületi tanács népművelési osztálya 1954. harmadik negyedében 246 ismeretterjesztő előadást rendezett.

X X X

A XV. kerületben a dolgozók kérésére az ugynevezett "Honfoglalás telepen" feltételes villamosmegállót állítottak fel. A megálló környékét salakozták és rendbehozták.

X X X

A IV. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a tanácsi vállalatok nyereségéből 70.000 forintos költséggel áthelyezi, korszerűsíti és megnagyobbítja a Jókai utca 2. szám alatti anyatejgyűjtő állomást. Ugyancsak a tanácsi vállalatok nyereségéből oldják meg a Dózsa György-uton anya- és csecsemővédő intézet és körzeti orvosi rendelő létesítését. /MTI/

- - - - -

ÜNNEPI HANGVERSENY A MŰVÉSZETI SZÖVETSÉGEK HÁZÁBAN BARTÓK BÉLA HALÁLÁNAK KILENCEDIK ÉVFORDULÓJÁN

i Tom/F/PE P

1954. szeptember 22.

A Magyar Zeneművészek Szövetsége Bartók Béla halálának kilencedik évfordulója alkalmából szeptember 25.-én, szombaton este 1/4 7 órakor a Művészeti Szövetségek Házában /Kertész utca 36./ emlékhangversenyt rendez. Az emlékhangversenyen közreműködik Hernádi Lajos érdemes művész /zongora/, Bánhalmi György /zongora/, a Tatrai vonósnygyes és az Udvardi kamarakórus. /MTI/

- - - - -

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 6. kiadás

1954. szeptember 22.

6 óra 25 perc

A HÉT FILMJEI

k MOKÉP/B/PE -cz Mi

1954. szeptember 22.

Ezen a héten mutatják be filmszínházainkban "A mi utcánk csapata" című új szovjet ifjúsági filmet, amelynek vidám szovjet gyerekek és fiatalos szívű felnőttek a szereplői. A filmet először a Corvin, a Művész Mozi és a Rákosi Mátyás kulturház játssza.

Vidéki filmszínházainkban az "Északi kikötő" című cseh-szlovák kómfilm mutatják be. A filmet a gyöngyösi pécsei, kaposvári, miskolci, szegedi, kecskeméti és a hajduszaszabolói filmszínházak tűzik műsorra. /MTI/

- - - - -

"ZENÉSZHIRADÓ" CIMMEL ÚJ ÜZEMI LAP JELENIK MEG

i Tom/F/PE -cz Mi

1954. szeptember 22.

A MŰDOSZ, valamint a Budapesti Népi és Táncczenei Központ szeptember végén jelenteti meg először "Zenészhiradó" címen a lapját. Ez lesz az első olyan lap, amely a népi és táncczenészek problémáival és általában a szórakoztató zenei műfaj kérdéseivel behatóan foglalkozik. /MTI/

- - - - -
szórakoztató zene művelőinek

ÚJ GALVANIZÁLÓ ÜZEMRÉSZ A BELOIANNISZ HIRADÁSTECHNIKAI GYÁRBAN

i DI/F/PE Szic P

1954. szeptember 22.

A Beloiannisz Híradástechnikai Gyárban a napokban fejezték be a mintegy 40.000 forintos költséggel korszerűsített új galvanizáló üzemrész építkezési és felszerelési munkáit. Az új üzemrészben tökéletes elszívóberendezések gondoskodnak az egészségre ártalmas gázok semlegesítéséről és biztosítják a tiszta levegőt. Új munkaeszközökkel is gazdagodott a műhely, úgyhogy termelése az ediginél kisebb létszámmal is 20-25 százalékkal növekedett. /MTI/

- - - - -

MAGYAR BÉLYEGEK SIKERE KÜLFÖLDÖN

i A/B/PE NL P

1954. szeptember 22.

Buenos Ayresben nemzetközi bélyegkiállítást rendeztek, amelyen a magyar posta is részt vett több bélyegsorozattal. A magyar bélyegek nagy tetszést arattak és emlékérmeket nyertek. Különösen a múlt év folyamán kibocsátott Rákóczi emléksorozat aratott nagy sikert. /MTI/

- - - - -

37. kiadás

1954 szeptember 22

12 óra 25 perc

MUNKÁBAN A TANÁCSOK

5 Vid -cz/TI/TI -cz Mi

1954 szeptember 22

A kormányprogram meghirdetése óta több mint 1.300 kisiparosnak adtak iparengedélyt Tolna megyében

A kormányprogram elharczása után a Tolna megyei tanácsok fokozott feladatuknak tekintették a dolgozó parasztság minél jobb áruezellátásának megszervezését. A járási tanácsok ipari osztályai egy-egy után adtak iparjogosítványokat a különböző foglalkozású kisiparosoknak, elsősorban cipészeknek, szabóknak és kovácsoknak. A kormányprogram óta több mint 1.300 kisiparos kapott működési engedélyt Tolna megyében, s az utóbbi napokban 70 tanoncs szerződött egyéni kisiparoshoz tanulni.

Megfelelő helyiséget biztosított a gimnáziumnak az ajkai tanács

Az egyre jelentősebb ipari gócponttá váló Ajka tavaly kapott általános gimnáziumot, de az új iskolának csak egy szűk, alkalmatlan épület jutott. A községi tanács sokat töpregett, hogyan tudna megfelelő helyet adni a gimnáziumnak. A végrehajtóbizottság végül az építésügyi minisztériumhoz fordult, amelynek van egy igen szép, de nélkülözhető felvonulási épülete Ajkán. A minisztérium megértően fogadta a kérést, az épületet átalakították és így a tanács segítségével az ajkai gimnazisták már öttantermes új iskolájukban, az eddiginél sokkal kényelmesebb körülmények között tanulhatnak.

Utakat és csatornaátjárókat javított a Hajdu megyei tanács

Hajdu-Bihar megyében a községek belterületén lévő köves utakat régóta nem javították. A megyei tanács intézkedésére csaknem 30 községben javítják meg a meckopott, néhol rödrös, köves utakat. Nagyobb javítást végeznek Nádudvaron, Tiszacségen, Komádiban és Nagylétán. A dolgozó parasztok örömmel fogadták a tanácsnak azt az intézkedését is, hogy tíz csatornaátjárót még az őszi folyamán megjavítanak a megyében. A mezőről hazatérő dolgozó parasztoknak ugyanis több község határában kilométereket kellett kerülni a rossz állapotban lévő, vagy bezárt árokfeletti átjárók miatt.

/folyt.köv./ TL

/Munkában a tanácsok folyt./ ö Vid -cz/TI/TI -cz Mi

Felkészül a kecskeméti városi tanács
a Szabad Föld Téli Esték rendezésére

Kecskeméten a városi tanács népművelési osztálya meg-
kezdte a Szabad Föld Téli Esték előkészítését. Vásároltak egy kes-
kenyfilmes mozi vetítógépet, amellyel szombat és vasárnap délutánon-
kint a városhoz tartozó termelészövetkezetekben tartanak előadásokat.
A filmvetítéseken kívül rendszeresen tartanak természettudományos is-
meretterjesztő előadásokat is a környék termelészövetkezeiben.

Mezőgazdasági szakköri szobát rendez
be a tanács a Nógrád megyei dolgozó
parasztoknak

A Nógrád megyei tanács népművelési osztálya gondoskodik
arról is, hogy a falusi kulturotthonokban mozielőadások, műsoros elő-
adások és táncos esték mellett tanulhassanak is a dolgozó parasztok.
Az elmúlt hetekben a balassagyarmati és a diósjenői kulturotthonban
mezőgazdasági szakköri szobát rendeztek be, ahol szombatonként 50-60
érdeklődőnek a legjobb agronomusok tartanak szakmai előadásokat.
Az előadás után a talaj, valamint a bor és tej minőségét vizsgáló
eszközökkel kísérleteznek. Hasonló szakköri szobát rendeztek be a
szécsényi járási kulturházban is. /MTI/

- - -

**BÖRTÖNRE ÉS PÉNZBÜNTETÉSRE ÍTELTEK A VETÉST SZABOTÁLÓ
KULÁKASSZONYT**

k Icm HI/HI/TI -cz Mi

1954 szeptember 22

Ózvey Bahor Lajosné felsőgalyi kulákasszony szántó-
földjének egyötödén sem a múlt évben, sem az idén nem vetett.
A vetés szabotálásá miatt az enesi járásbírósa hatónapi börtönre
és ezer forint pénzbüntetésre ítélte. /MTI/

- - -

TL

B.9.kiadás

1954.szeptember 22.

12 óra 30 perc

MEGKEZDÖDÖTT A III. MAGYAR FIZIKUS VÁNDORGYÜLÉS

t HA/tot F KC MI

1954.szeptember 22.

Szerdán reggel a MTE SZ székházában megkezdődött a III. Magyar Fizikus Vándorgyűlés. A háromnapos vándorgyűlés számot ad a magyar fizikusok egy év alatt végzett munkájáról. Fizikusaink a vándorgyűlésen egyrészt a fizika alapvető tudományos kérdéseivel foglalkoznak, másrészt nagyszámu olyan problémával, amelyek megoldása közvetve az ipar és a mezőgazdaság fejlesztését szolgálja. A vándorgyűlésen 3 tagozatban 28 előadás hangzik el. Az első tagozatban az atomfizikával és a fizika elvi alapjaival foglalkozó előadások kerülnek sorra. A második tagozatban az anyag szerkezetére vonatkozó elméleti, kísérleti és technikai kutatásokról szóló előadások szerepelnek, a harmadik tagozat pedig optikai problémákkal foglalkozik.

A vándorgyűlést Gyulai Zoltán Kossuth-díjas akadémikus, az Eötvös Loránd Fizikai Társulat elnöke nyitotta meg. Ezután Jánossy Lajos Kossuth-díjas akadémikus tartott előadást "A kozmikus sugárzás" címmel.

Jánossy akadémikus előadásában összefoglalta a kozmikus sugárzási kutatásokat és ezzel kapcsolatban kitért a Szovjetunióban a közelmúltban tett látogatása alkalmával szerzett tapasztalatokra.

Jánossy akadémikus pár évek óta foglalkozik a kiterjedt légizapórok tanulmányozásával. Kutatásai során megállapította, hogy a kiterjedt légizapó jelensége a következő módon jön létre: a kozmikus sugarak egyes részecskékből állnak, amelyek a világűrben nagy sebességgel esnek a földre. Ahhoz, hogy lejussonak hozzánk, át kell hatolniuk a légkörön. Az áthatolás azonban nem történik simán, mert egy-egy nagyenergiájú részecske már légkörünk legfelső rétegében összeütközik a levegőben lévő atomokkal, magrobbanásokat vált ki és így igen sok új részecskét lő ki az egyes atomokból. Ezek az első részecske által kilőtt úgynevezett szekundár-részecskék maguk is nagy energiával rendelkeznek és új magrobbanásokat okoznak. Végül - lavinaszerű folyamat eredményeképpen - millió vagy százmillió részecske keletkezik és ezek nagy csoportot alkotva haladnak át a légkörön. Az egész jelenséget légizapórnak nevezzük és tulajdonképpen a Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutató Intézetének kozmikus sugárzási laboratóriumában vizsgálják.

/folyt.kövés/

MTI BELFÖLDI HIREK

B.lo.kiadás

1954.szeptember 22.

12 óra 35 perc

Megkezdődött a III.Magyar...folyt./ t HA/tot F KC Mi

Jánossy akadémikus beszámolt arról a meleg fogadtatásról, amelyben Moszkvában, Szkobelcin akadémikus intézetében részesült, ahol hasonló területen igen széleskörű vizsgálatokat folytatnak. Itt alkalma volt a szovjet tudósok munkáját részletesen megismerni, tapasztalataikat kicserélni. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája új típusú küldési csoportot küldött a budapesti intézetnek, - ennek felhasználása előreviszi a magyar kutatásokat.

Az előadó hangsúlyozta, hogy a kiterjedt záporok kutatása iránti érdeklődés és a kutatások fontossága onnan származik, hogy e jelenségnél olyan nagyenergiájú, természetben keletkező részecskéket találunk, amelyen energiát mesterségesen még a legnagyobb gyorsítók segítségével sem tudunk előállítani. A kozmikus sugárzás vizsgálatai és különösen a kiterjedt légizáporok vizsgálata módot nyújt az atomok megismerésére és jelentős mértékben hozzájárul a modern atomfizikai ismeretek kialakulásához.

A vándorgyűlés első napján számos további előadás hangzott el. /MTI/

TÖBB ÚJ SZAKORVOSI RENDELŐT KAPNAK A MÁV DOLGOZÓI

i CsE/He F -cz KM

1954.szeptember 22.

A MÁV dolgozóinak egészségügyi ellátása állandóan javul. A napokban nyílik meg Pécsen a kétemeletes, új szakorvosi rendelőintézet, s befejezéshez közeledik a szombathelyi szakorvosi rendelőintézet építése. Átalakítással új szakorvosi rendelőt kapnak még ebben az évben a debreceni vasutasok is. A beruházásokra többmillió forintot fordítottak. /MTI/

4

MTI BELFÖLDI HIREK

B.ll. kiadás 1954.szeptember 22. 13 óra 20 perc

MI UJSÁG VIDEKEN?

ö Vid -cz/-cz F -cz KM

1954.szeptember 22.

Ünnepi hetet rendez Sopron város tanácsa

Sopron város tanácsa október 2 és 9 között ünnepi hetet rendez. Az ünnepségekre több érdekes jubileum ad okot. Ezelőtt 350 évvel alakult meg a soproni tudós társaság, 200 éves a soproni színjátszás és 125 éves a soproni zeneiskola. Az előkészületek máris megkezdődtek. Az ünnepi hét programjában többi között öt hangverseny, öt kiállítás, számos ismeretterjesztő előadás és több más kulturális esemény szerepel.

Szarmatakori lakótelepet és sírokat tártak fel Tápiószelén

A tápiószelei kísérleti gazdaság felé vezető új kövesut építése közben szarmata lakótelep maradványaira bukkantak. Az ásást a Történeti Múzeum kiküldötte végeztette el. Az ásás során több lakógödört és két sirt tártak fel. Az egyik sírban Maximianus császár érmét találtak, amely alapján a temető korát időszámításunk utáni negyedik század elejére becsülik.

Ötven személyes sportüdülő épül a DIMÁVAG dolgozói részére a Bükk legszebb részén

A DIMÁVAG gépgyár ez évben is jelentős szociális és munkásvédelmi beruházásokkal gazdagodik. Többi között a szerzőmédző és a kovácműhely dolgozói részére kétemeletes öltözőt, mosdót és fürdőt építenek. A Lenin Köhászati Művekből érkező kovácsolt anyagokat, lemezeket eddig kézi erővel rakták ki a vagonokból és a műhelyekben tárolták. A munka könnyebbé tétele érdekében ez évben többmillió forintos költséggel 130 méter hosszú darupályát létesítenek. A Bükk legszebb részén, a fenyőkkel övezett Jávorkút mellett még ebben a hónapban tető alá kerül a gyár munkában kitünt dolgozóinak felfrissülését és üdülését szolgáló, 25 szobából álló, 50 személyes sportüdülő. A több mint 600.000 forintos építkezéshez ez évben a gyár dolgozói csaknem 200.000 forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá.

300.000 forintos költséggel új zsinórpadlás épült a pécsi Nemzeti Színházban

Pécs színházkedvelő közönségét frissen festett nézőtér, folyosók és dohányzó várja az új évadban. /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B.12.kiadás

1954.szeptember 22.

14 óra

perc

/Mi ujság vidéken..folyt./ ö Vid -cz/-cz F -cz KM

Felszerüstették is a színházat, elkészült a 300.000 forint költséggel épült zsinórpadrás. Az új létesítmény segítségével gyorsabban cserélhetik majd a díszleteket, jobbak lesznek a műszaki megoldások és jelentősen lerövidülnek a felvonások közötti szünetek.

Ezernyolcszáz fiatal Szabolcs-Szatmár megye középiskolai diákotthonaiban

Négy diákotthona volt a múltban Szabolcs-Szatmár megyének, amelyben mintegy 300 diákot helyezhettek el. A felszabadulás óta évről-évre emelkedik a diákotthonok száma. 1950-ben 950 középiskolai tanuló kapott helyet diákotthonokban. A tanácsok megalakulása óta ez a szám tovább emelkedett. Ma már 15 jól felszerelt diákotthona van a megyének és ezekben 1.800 fiatal, tehát a felszabadulás előttinek hatszorosa talált otthonra.

Megnyilt Veszprém megye nyolcadik turistaháza

A Veszprém megyei természetjáró társadalmi szövetség a bakonyi Kab-hegyen turistaházat avatott, amelynek két szobájában 16 kiránduló talál kényelmes pihenési lehetőséget. A Kab-hegyi turistaházban a megye nyolcadik ilyen szállójának megnyitásával befejeződött a romantikus szépségű Kab-hegy idegenforgalmi "feltárása", mivel a hegyre vezető utjelzést, valamint az utikalauzt már korábban elkészítette a megyei tanács idegenforgalmi hivatala. A tervek szerint a közeljövőben két újabb turistaházat létesítenek Veszprém megyében. /MTI/

MEZŐGAZDASÁGI HIRADÓ

ö Vid R F No KM

1954.szept.22.

Fehéren pompázik a gyapot a békési földeken

A meleg nyárvégi idő hatására egész Békés megyében kovárd a gyapot. A megye déli járásában teljes érésben, hőszenben pompázik a "fehér arany" s a dombegyházi "Vörös Csillag"-ban már meg is kezdték szedését. Ha az októberi időjárás is kedvez, holdenkint hét-nyolc mázsás jó termés ígérkezik a termelősövetkezetekben és az egyéni gazdák földjén.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B.13.kiadás

1954. szeptember 22.

14 óra 15 perc

/Mezőgazdasági hiradó...folyt./ ö Vid R F No. : KM

Utnak indították az idei első cser-
szömörce-szállítmányt

A balatoni felvidék kopár, dolomitos szikláin vadon tenyészik a csereszömörce, amelynek levele nagymennyiségű bőrcserző-anyagot, tanint tartalmaz. Az értékes növényből tavaly egy vagonnal gyűjtötték be. Az idén a veszprémi erdőgazdaság területéről négy vagonnal szállítanak a bőrriparnak. Az első idei szállítmányt már utnak is indították Budapestre és Simon-tornyára.

Tízmillió gyümölcsfacsemetét és
szőlőoltványt vásárolhatnak ősszel
a dolgozó parasztok

A Szőlőoltvány- és Facsemeteforgalmi Vállalat évről-évre több gyümölcsfacsemetével és szőlőoltvánnyal látja el a termelőket. Az idén ősszel a vállalat lerakataiból több mint egymillió csemetét és mintegy kilencmillió szőlőoltványt, valamint hazai gyökeresszöveget vásárolhatnak a dolgozó parasztok. E mennyiséggel csaknem 1.800 holdon telepíthetnek új szőlőt és 10.000 holdon gyümölcsöst. Az oltványokat októberben szedik ki a földből és november elején hozzák forgalomba.

Megállapították az ipari növények
termelési körzeteit

A földművelésügyi miniszter az érdekelt szervekkel egyetértésben megállapította az egyes ipari növények termelési körzeteit. A jövő évtől kezdve a cukorrépat, cikóriát, dohányt, fűszerpaprikát, rost- és magkendert, rostlent, seprűcirkot és a hagyma-féléket elsősorban az erre legalkalmasabb körzetekben termeltetik. A kijelölt körzetekben több évre, az ezen kívül eső területeken pedig általában egy évre köthetnek szerződést a termeltető vállalatok. /MTI/

7

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás

1954 szeptember 22

15 óra 30 perc

HIREK PEST MEGYÉBŐL

Sz/VI G0/Sz1/TI KL P

1954 szeptember 22

Fokozott ütemben javul Pest megye
vizellátása

Pest megye városaiban és községeiben mind nagyobb gondot fordítanak a lakosság vizellátására. Az idén három községben és négy városban 600.000 forintos költséggel bővítették a vízvezeték-hálózatot. Ezenkívül három község és Cegléd város új artézi kutat, öt község pedig aknás kutat kapott, ami további 700.000 forintba került az államnak.

Ugyancsak ebben az évben 2,5 millió forintot fordítanak a mintegy 150 kut javítására is.

Hétmillió forint értékű tatarozást végeztek az idén Pest megyében

Pest megye lakóházainak rendbehozására az idén hétmillió forintot költött államunk. A tatarozási munkákat október 15-ig mindössze hármat befejezték. A hétmillió forintos költségvetésből a legnagyobb összeget - 2,5 milliót - Vác kapta, ahol mintegy 30 állami kezelésbe vett lakóházat hoztak rendbe. Cegléden csaknem egymillió forinttal 12 lakóházat tataroztak.

Több mint kilencezer családnak építést kezdtek meg Pest megyében

Az idén több mint kilencezer család határozta el Pest megyében, hogy megtakarított pénzét saját ház építésre fordítja. Ehhez az Országos Takarékpénztár mintegy 25 millió forintos segítséget nyújtott, amelyből egy-egy építő átlag 25.000 forintot kapott. /MTI/

DECEMBERIG TOVABBI 75.000 TONNA NEMET BRIKETT ERKEZIK

Sz/VI KL NL P

1954 szeptember 22

A külkereskedelemben is részt vesz a téli felkészülésben: eddig 75.000 tonna brikket hoztak be a Német Demokratikus Köztársaságból és ugyanilyen mennyiség érkezik még folyamatosan szeptembertől decemberig. /MTI/

TL

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 15. kiadás

1954 szeptember 22

15 óra 30 perc

KÖZSÉG FELSZABADULÁSÁNAK TIZEDIK ÉVFORDULÓJA TISZELTETRE MEGTAKARITOTT ÜZEMANYAGGAL DOLGOZIK BUS PÁL DISZISTA TRAKTOROS

i Vid R/TI No KM

1954 szeptember 22

Bus Pál, a sándorfalvi gépállomás husz éves diszista traktorosa három évvel ezelőtt került a gépállomásra. Becsületos, szorgalmas munkájával azóta kivívta az idősebb traktorosok és az egész község lakóinak megbecsülését, szeretetét.

A kiváló ifjuniokás G 35-ös traktorával az idei 43c normálholdas tervét már több mint százal túlszárnyalta. A gépenél dolgozó cséplőcsapat az ő jó munkájának is köszönhető, hogy az ifi-csapatok versenyében Csongrád megyében az elsők közé került.

Bus Pál ^{első} az őszi munkákban is. Eddig mintegy 50 egyéni leg dolgozó pártján földjét szántotta fel. Kiváló munkát végez, többször ellenőrzi a szántás kellő mélységét. Pontosan megtartja az előírt menetiránytervet és már előző este meghatározza a legrövidebb utvonalat, amelyen másnap új munkahelyére áthuzathat.

Tervét az erősen kötött talajon nap, nap után csaknem kétszeresére teljesíti. Az idén eddig már több mint 400 kilogramm üzemanyagot takarított meg, amellyel husz holdat lehet közöpményen felszántani.

A kiváló traktoros most elhatározta, hogy október 13-14-én, községe felszabadulásának 10. évfordulóján ezzel az üzemanyaggal dolgozik majd. /MTI/

MAGYAR SZAKEMBEREK TANULMÁNYUTJAI A SZOVJETUNIOBAN

i Sz/TI KL NL KM

1954 szeptember 22

A magyar-szovjet tudományos műszaki együttműködés keretében számos szakember látogat el tanulmányutra a Szovjetunióba. A héten utazott el a Mezőgazdasági Tervező Iroda egyik mérnöke, hogy a szovjet kukorica-kombájn konstrukcióját tanulmányozza.

Most tért vissza az egyik, élelmiszeripari szakemberekből álló csoport, amely a szovjet autómata kenyérszárak tervezésével, működésével ismerkedett meg.

/folvt.köv./ Ko

B 16. kiadás

1954 szeptember 22

15 óra 35 perc

/Magyar szakemberek... folyt./ i Sz/TI KL NL KM

Az utóbbi egy év alatt 7 építőipari és építőanyagipari küldöttség járt a Szovjetunióban. A magyar építészek nemrég hazatért csoportja a szovjet építőművészetet tanulmányozta és megbeszéléseket folytatott a Szovjet Építészeti Akadémia munkatársaival is. Utjuk célja az volt, hogy a szovjet tapasztalatok birtokában hazánkban a szocialista realista építészeti stílus kialakítását előserítsék.

Néhány hete tért hazá a Klement Gottwald Villamossági Gyár két szakembere is, akik a Szovjetunióban a villamosforgócépek és hőálló elektromos szigetelőanyagok tanulmányozásával nyolc hónapon át foglalkoztak. A len- és kender elsődleges feldolgozását ugyancsak néhány héttel ezelőtt hazatért négy magyar szakember tanulmányozta a Szovjetunióban. /MTI/

- - -

A BEGYŰJTÉSI HIVATALOK JELENTIK: - Fejér megye 40.8 százalékra teljesítette eddig burgonyabeadási tervét - Fegyverneken 200 gazda egész évi tartozását rendezte - Elszámoltatják a mulasztókat Vas megyében

ö Via R/TI No Mi

1954 szeptember 22

Fejér megyében a kukorica kivételével jó ütemben halad a kapások begyűjtése. A megye szeptember 20-ig 40.8 százalékra teljesítette burgonyabeadási tervét. Az utóbbi napokban örömdotosen meggyorsult a napraforgó beadása is.

Egyes községekben, mint például Mórton, jól megszervezték a kapások betakarítását. Egy-egy határrészen a tanács mezőgazdasági előadói és a mezőőrök tartják számon a szedést. Cécé községben, ahol különösen a napraforgó begyűjtését szorgalmazták, már az előirányzott mennyiség felét beszállították a raktárakba.

Kétszáz gazda példamutatása Fegyverneken

Fegyverneken, ahol a dolgozó parasztok eddig csaknem ötven vagon kukoricát és napraforgót beadtak és ahol az utóbbi napokban meggyorsult a burgonyabegyűjtés is, egyre több gazda rendezi egész évi beadását. A sört Vámosi János és Balogh Pál dolgozó paraszt nyitotta meg s ma már 195 olyan gazda van a faluban, akik minden terményből, élő állatból és állati termékekből is egész évre elcségetett beadási kötelezettségüknek.

TL /folyt.köv./

/A begyűjtési hivatalok jelentik.... folyt./ ö Vid R/TI No Mi

Bíróági eljárás a begyűjtés szabotál-
ja ellen

második
Vas megye a második helyet érte el az alkotmány tiszteletére indított állat- és állati termékek begyűjtési versenyében. De még van tennivaló ezen a téren, sőt a törvény szigorát kell igénybevenni több olyan termelővel szemben, akik ki akarják játszani kötelezettségüket.

Petőmihályfán Bérés Józsefné dolgozó parasztnő úgy akarta elkerülni a beadást, hogy a hátralék miatt lefoglalt tehénét eladta. Bíróági eljárást indítottak ellene. Kovács Jánosné andrásfai lakos nem engedte be lakásába a begyűjtési megbizottakat, így akarta megakadályozni az elszámoltatást. Terve nem sikerült. Ugyancsak a helyszínen számoltattak el több, a begyűjtést elhanyagoló dolgozó parasztot is.

A helyszínen beszélnek még a jövő évi begyűjtési tervet a debreceni tanyavilágban

Debrecen városa több mint egy hónapja első Hajdu megye járásainak állat- és állati termékek begyűjtési versenyében. A város vágómarhából már néhány százalékkal túl is teljesítette évi előirányzatát.

Az eredmények elérésében jelentős része van a begyűjtési hivatal kilenc megbizottjának, akik napról-napra folkeresik a tanyavilágban a dolgozó parasztokat, ismertetik a rendeleteket, tanácsokat adnak. A mindennapos kapcsolat eredménye is, hogy a tanyavilágban több mint 80 gazda ősz helyett már a nyár derekán beadta hizóját.

A jövő héten megkezdik az 1955 évi begyűjtési tervek felbontását. Erős József, Nagy S. Sándor begyűjtési megbizottak máris beszélgetnek erről a dolgozó parasztokkal. A begyűjtési hivatal elhatározta, hogy a távoli tanyákon lakókat nem a tanácsházára hívják fel, hanem a tanyaközpontokba, a hivatal egy-egy csoportja ott a helyszínen beszél meg a dolgozó parasztokkal a jövő évi terveket. /MTI/

Kp

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

A TI/TI P

1954 szeptember 22

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 22-én,
szerdén délután:

Erősödő éjszakai lehülés

Egymás után érkeznek Európa nyugati és középső területei felé a hűvös, óceáni léghullámok. Emiatt Anglia, Dánia, Német- és Lengyelország, azonkívül az Alpok, a Cseh- és Kárpát-medence területén változékony, hűvös és több felé esős az időjárás. Hazánkban kedden az északnyugatról érkező hűvös és a délnyugatról feláramló meleg légtömegek hatására a Dunántul felől kiadós esőzés indult meg, mely az esti órákban keletre is áttért. Sokfelé volt zivatar, Cseneszen jégeső is hullott. A csapadék mennyisége Körmondon 49, Mátészalkán 40, Káldon 39, Szentgotthárdon 34 mm. Éles hőmérsékleti ellentét alakult ki napközben. Míg a nyugati határszélén csak 13-16, addig a délkeleti megyékben 28-30 fok volt a csúcérték. Ma reggelre általában 9-13 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 0.4 fokkal magasabb, a légnyomás napi középértéke 2.0 mm-rel alacsonyabb volt, mint a sokévi átlag.

Budapesten szerdén 12 órakor a hőmérséklet 15 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, alig változik.

Várható időjárás esütörtök estig: felhőátvonulások, több helyen futó eső, mérsékelt, idénkint élénk nyugati, északnyugati szél. Erősödő éjszakai lehülés. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek esütörtök reggel: 7-10, délután 18-21 fok között. /MTI/

π

B 19. kiadás

1954 szeptember 22

15 óra 40 perc

A BORSODI BANYÁSZOK MEGBESZÉLTÉK, HOGYAN SZAMOLHATJÁK FEL AZ IDŐSSÁGOT

i Vid Vg/HM/TI NL P

1954 szeptember 22

A Borsodi Szénbányászati Tröszt műszaki vezetői, sztahnovistái, párt- és szakszervezeti funkcionáriusai kedden délután megbeszélést tartottak az izsófalvi bányász kulturotthon nagytermében.

Megjelent és felszólalt az értekezleten Hidas István, az MDP Politikai Bizottságának tagja, nehézipari miniszter. Résztvettek az értekezleten az MDP megyei végrehajtóbizottságának és a Bányászszakszervezet területi elnökségének kiküldöttei is.

Tihanyi Alajos, a Borsodi Szénbányászati Tröszt igazgatója beszámolójában elmondotta, hogy a borsodi bányászok ebben az évben több mint 158.000 tonna szénrel adósi néprazdaságunknak. Az elmaradás okai között megemlítette az elővájások elhanyagolását, a hiányos karbantartást és a munkafegyelom meglazulását. Bejelentette, hogy a jövőben a fegyelmezetlenséget tűrő vezetőket szigorúan felelősségre vonják.

- Meg kell követelni a technológiai fegyelom betartását és ebben építsünk az öreg vajúrókra - mondotta Tihanyi Alajos. - A vajúróknak vissza kell nyerniük azt a tekintélyt, ami őket szakkompetenciájuk alapján megilleti.

A beszámoló után a felszólalásokra került a sor. Tarr László mártabányai vajúr kérte, hogy ne cserélgessék az üzemvezetőket, hanem a műszakiak megismerjék a bányát. Tömöri Sándor, a szuhakállói bányász párttitkára elmondotta, hogy Szuhakállón maguk a bányászok ítélkeznek az igazolatlan mulasztók felett.

Az értekezlet Tihanyi Alajos zárószóival ért véget. /MTI/

KÉT SZÁZ LAKÁS EPÜL ÁLLAMI KÖLCSÖNNEL VESZPRÉM MEGYÉBEN

i Vid Vg/HM/TI NL P

1954 szeptember 22

Veszprém megyében állami kölcsön segítségével 200 kislakás építését kezdték meg a tavasszal, ugyanakkor tizenöt dolgozó helyreállításra kapott kölcsönt az Országos Takarékpénztártól. Eddig 44 kétszobás lakás készült el. A TŰZEP és a tanácsok minden segítséget megadnak az építetőknek. Az anyagok elosztásánál előnyben részesülnek, s a megyei tanács nem egy esetben helyi építésanyag-forrásokra is felhívja az akció résztvevőinek figyelmét. /MTI/

K

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 2o. kiadás 1954 szeptember 22

17 óra — perc

HIREK A VI. KERÜLETBŐL

i SzB TI KL P

1954 szeptember 22

Kétszázötvenháromezer forint őrtekü vízhálózat bővítési munkáit kezdtek el a Majakovszkij-utca és a Sztálin-ut közti szakaszon. Az eddigi 150 milliméteres csőhálózatot 250 milliméteres vastagságúra cserélik át, amivel jelentősen megjavul a kerület vízellátása. A munkálatokat október 8-ig befejezik.

x x x

Két új trolibuszjárat lesz a VI. kerületben. Az egyik utvonala a Keleti-pályaudvartól indul s a Verseny-utcán, a Dozsa György-uton a Váci-utic halad 2 és fél kilométer hosszúságban. A másik trolibuszvonala több mint 4 kilométeres: a Keleti-pályaudvartól indul, végállomása a Jászai Mari téren lesz.

x x x

Tizennégy lakóház tatarozási munkái folynak csaknem kétmillió forint összesben a VI. kerületben. A tanács tatarozó vállalatának dolgozói tetőfedési, javítási, padlócsörélnési munkán dolgoznak. Nyolc épület tatarozási munkái az év végéig elkészülnek. /MTI/

- - -

FÜTHETŐ PADLÓJU BÖLCSÖDET ÉPÍTET A WILHELM PIECK-GYÁR

i Vid Vg/HM/TI NL P

1954 szeptember 22

A győri Wilhelm Pieck Vagon és Gépgyárban ebben az évben 5.2 millió forintot fordítottak munkákra: földművelési, kulturális és szociális célokra. A legjelentősebb beruházás az új bölcsőde, amelynek építése már megkezdődött. A fűtőberendezés gőzesőveit a linoleumpadló alatt helyezik el, s így a gyermekek nyugodtan játszhatnak a padlón. A falakat egy méter magasságban mosható burkolattal látják el. Az új bölcsődében lesz napozóterasz, gyermekkocsi-tároló orvosi szoba, a tágas udvaron pedig különféle játszószerekkel szórakozhatnak az apróságok. /MTI/

- - -

B 21. kiadás

1954 szeptember 22

1663a 17. lere

TÖBB HELYEN MÁR MEGVÁLASZTOTTÁK A HAZAFIAS NÉPFront HELYI BIZOTT-
SÁGANAK TAGJAIT

ö Vid -cz/Fd/TI -cz P X

1954 szeptember 22

A Hazafias Népfrent előkészítő bizottságai országsszerte munkához láttak. Több helyen már megválasztották a Népfrent helyi bizottságának tagjait is. Működik már a helyi népfrent-bizottság a Bács megyei Bugac községben. A bizottság elnöke Horváth Béla, a helybeli "Béke" termelőszövetkezet elnöke lett, aki a község egyik legnépszerűbb embere. Bácsbokodon 33 dolgozót választottak meg a helyi népfrent-bizottság tagjává, üzemi munkásokat, dolgozó parasztokat, kisiparosokat, értelmiségieket, háztartásbelieket, tömegszervezeti vezetőket. Megválasztották a küldötteket a Hazafias Népfrent országos kongresszusára is Galántai János pedagógus és Nagy Antal egyetemen leg dolgozó paraszt személyében.

A megyeszerte megalakult Hazafias Népfrent előkészítő bizottságok nagy munkában vannak Csongrád megyében. Ezekben a napokban sokan fordulnak kérdésekkel az előkészítő bizottság tagjaihoz. Mórahalom községben Dicső Antalné idős dolgozó parasztasszony arra kérte Pálinkó Lajost, a bizottság egyik tagját, részletesen magyarázza el neki, mi a Hazafias Népfrent. Amikor mekapta a választ, azt kérdezte, hogy miután már 60 éves elmúlt, részt vehet-e a népfrent bizottság tagjainak megválasztásában. Nagyon örült, amikor megtudta, hogy az ő véleménye is számít majd a vasárnapi népgyűlésen.

- Eddig is sok kedvezményt kaptam a tanácstól - mondotta. - Csökkentették a beszolgáltatást és az adóm is kevesebb, mert idős vagyok. Nagyon jó az, hogy mi öregek is beleszólhatunk a község ügyeinek intézésébe. En csak annak megválasztásához járulok hozzá, aki azt meg is érdemli..

Tolna megyében egyre több MNDSZ-asszony kapcsolódik be a Hazafias Népfrent előkészítő bizottságba. Bonyhádon az MNDSZ gyűlésen úgy határoztak az asszonyok, hogy kisgyűléseken ismertetik a Hazafias Népfrent jelentőségét és felajánlották segítségüket a tanácsválasztást előkészítő munkákhoz.

Kidolgozta már programját a tatabányai előkészítő bizottság is. Elhatározták, hogy husz helyen tartanak gyűléseket, ismertetik a Népfrent jelentőségét, Tatabánya tíz éves fejlődését és az elkövetkező években megvalósuló terveket.

/folyt.köv./

B 22. kiadás

1954 szeptember 22

14 óra 05 perc

/Több helyen már.... folyt./ ö.Vid -cz/Fd/TI -cz P X

Elsősorban az üzemek és bányák dolgozóinak tartanak előadásokat a Népfrontról, majd városszerte területenkint ismertetik a Népfront célkitűzéseit.

A Vas megyei Náriai községben héttarú előkészítő bizottság alakult. A bizottság tagjai esti beszélgetéseken, röprőlésen ismertetik a Népfront és a tanácsválasztás jelentőségét. Ásó Lajos dolgozó paraszt az egyik ilyen beszélgetésen felhívta gazdatársainak figyelmét: az új Népfront megalkotásakor, a tanácsválasztáskor, vigyázzanak arra, hogy a népfront-bizottságba és a tanácsba olyan emberek kerüljenek, akik eddigi munkájukkal bebizonyították, méltók erre a megtiszteltetésre. /MTI/

- - -

KÖBÁNYA MEGELŐZTE CSEPELT

i SL/F/TI Szia P

1954 szeptember 22

Kőbánya üzemei és a csepeli gyárak júniusban párosversenyszereződést kötöttek. A vetélkedés célja a termelékenység növelése, az exportterv teljesítése és helyes gazdálkodás a gazdasági eszközökkel. A verseny júliusi szakaszában Csepel hódította el az elsőséget. Azóta megváltozott a verseny képe. A verseny legutóbbi szakaszának eredményeit kedden este értékelte a csepeli sportcsarnokban a két kerület pártbizottsága a versenyző gyárak küldötteinek jelenlétében. Csaknem valamennyi versenypontban Csepel lett az első: a Rákosi Mátyás Művek és a XXI. kerület többi gyára 103.9 százalékra teljesítette augusztusi tervét Kőbánya 102.1 százalékkal szemben. Az egy főre jutó termelési érték is két százalékkal jobb volt a kőbányaiakénál, a bér-alappal is jobban gazdálkodtak. A versenyt azonban mégis Kőbánya nyerte, mert a XXI. kerület elmaradt exportterve teljesítésétől.

Amikor közelebbről megvizsgálták a gyárak munkáját, az is kiderült, hogy Csepel az RM Szerszámgépgyárban uralkodó szervezetlenség miatt veszítette el a versenyt. A Magyar Posztógyár, a Csepeli Papírgyár, a Csepeli Maszolaaj, az RM Kohászat egyaránt túlteljesítette exporttervét, az RM Szerszámgépgyárnak azonban olyan nagy volt az elmaradása, hogy az egész XXI. kerület eredményét lerontotta.

/folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 23. kiadás

1954 szeptember 22

17 óra 25 perc

/Kőbánya megelőzte... folyt./ i SL/F/TI Szia P

Kőbányát a kerület 48 üzeme segítette az elsősoéghez augusztusi terve teljesítésével. A Kőbányai Sörgyár például 12 százalékkal teljesítette túl havi tervét, de jelentős mennyiségű árut termelt torven felül a Kőbányai Textilipar, a Budapesti Konzervgyár, a Fehérneműgyár, sőt több hónapi elmaradás után a Ganz Kapcsolók és Kőszülő-
k Gyára is 7 százalékkal többet termelt tervénél.

A két kerület üzemének küldöttei megállapodtak abban, hogy ezentul kieserőlik tapasztalataikat, s ezenkívül kulturális és sportvonalon is elmélyítik kapcsolataikat.

A verseny most tovább folyik a két kerület között, s a legközelebb az eddigi versenypontokon kívül értékelik a minőséget és figyelembeveszik a selejtet is. /MTI/

- - -

A KOMLÓIAK VEZETNEK A FIATAL BANYASZOK VERSENYEBEN

i Vg/TI KL P

1954 szeptember 22

A DISZ Központi Vezetőségének felhívására az ország szénmedencéiben a DISZ-brigádok erős sora csatlakozott és lelkes verseny folyik közöttük a 200.000 tonna szén kitermeléséért. Az eddig elért eredmények elsősorban a komlói fiatalokat dicsérik. A versenyben jelenleg a komlói Jászka Emil brigádja áll az élen 147 százalékos eredménnyel. Második az ugyancsak komlói Vörös János brigádja 135 százalékos teljesítménnyel. A harmadik helyet a pécsi Ferencz János brigád szerezte meg 132.9 százalékos eredménnyel. /MTI/

- - -

"VISSZAVARUNK BENNETEKET!" - A SZOMBATHELYI "SZABAD FÖLD" TSZ TAGJAINA
LEVELE RÉGI TAGJAIHOZ

i Vid R/TI No KM

1954 szeptember 22

A szombathelyi "Szabad Föld" termelőszövetkezet tagsága levelet írt az üzemekben, vállalatoknál dolgozó egykori tagokhoz. A levél a többi között így szól:

"Termelőszövetkezetünk komoly sikereket ért el az idei gazdasági évben. Még nagyobbak lesznek az eredmények, ha ti is visszatértek nozzánk és szorgalmatokkal hozzájárultok a tsz további gyarapításához. /folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 24. kiadás

1954 szeptember 22

17 óra 25 perc

/"Visszavárunk.... folyt./ i Vid R/TI No KM

Somogyi Miklós, aki a Mezőgazdasági Gépgyárban dolgozott, katona voltál, amikor szövetkezetünk megalakult. Szülőid 18 hold földdel léptek be, Te leszerelésed után üzembe mentél. szorgalmasan dolgoztak a múlt évben. Körülbelül 18.000 forint jövedelmük volt a zárszámadáskor. Az idén édesapádnak már 336, édesanyádnak 77 munkaegysége van. Termelőszövetkezetünkben 6 forint munkaegység előleget osztottunk ki. Ezenkívül 3 mázsa rozsot, 8 és fél mázsa búzát, hozzá nem 7 mázsa árpát kaptak szülőid előlegként. Te még több munkaegységet szereznél, mint az öregek. Kálmán István, Tóth Ernő, Kiss Lajos, Csóka László, akik a szombathelyi Ontóde és Fémmegegyező Vállalatnál dolgoztak és szüleitek ugyancsak a szövetkezetnek tagjai, bizonyára tudjátok, hogy tsz-ünk mennyit fejlődött megalakulása óta. A nyáron szabadságidő alatt itthon voltatok, segítettetek aratni. Tudjátok azt is, hogy aránylag kicsi kertészetünk ebben az évben száz ezer forint tiszta jövedelmet hozott. ... Tóth Ernő és Kiss Lajos az idén a szabadságidő alatt 12 nap aratásért 28 munkaegységet szerzett. Egyenkint ennyi idő alatt nem kevesebb, mint ezer forintot kerestek. Tehát a termelőszövetkezetben megtaláljátok számításotokat. Jöjjetek, visszavárunk benneteket.

/Szüleid

A tagság nevében köszöntünk mindnyájatokat:

Király István tsz elnök, Szabó József, Kiss István igazgatósági tag." /MTI/

ROMÁN ES CSEHSZLOVÁK TUDÓSOK ÉRKEZTEK HAZÁNKBA

k MTA TI -cz VE

1954 szeptember 22

A magyar-román, illetve a magyar-csehszlovák kulturális egyezmény keretében tudósok érkeztek Magyarországra tanulmányutra. A Csehszlovák Köztársaságból V. Kubista, L. Janski, J. Riman biokémikusok, L. Burlas zenetörténész. A Román Népköztársaságból Tudor Tanasescu fizikus híradástechnikus, a Román Tudományos Akadémia levelező tagja és Eugen Stanescu történész, egyetemi tanár. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 25. kiadás

1954. szeptember 22.

17 óra 34 perc

VÁSÁRI HIRADÓ

1954. szeptember 22.

1 KA/PE No P

Tenyészállatokat vásárolnak az
egyéni gazdák

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításra és Vásárra érkezett egyéni gazdálkodók közül sokan felhasználják az alkalmat, hogy kiváló tenyészállatokat vásároljanak. Szívesen adják megtakarított pénzüket a szép külsejű, jól hizó sertésekért. Különösen Bányai Mihály mezőbényi dolgozó paraszt egyszerű berkshirei malacai iránt érdeklődtek sokan. Az első vásárlók között volt Skribanek István és Szlenyinka Ferenc dolgozó paraszt. Perlaki Ferenc rébapordányi gazdálkodó fehér hus anyakocáját Kerekes Ernő ujszászi dolgozó paraszt vásárolta meg 6500 forintért, míg a somogyeggyesi "Jó gazda" termelészövetkezet fehér hussortés malacait Géczi Mihály ibrányai gazdálkodó vette meg.

Több száz előjegyzés a Villamos-
gép és Kábelgyár új gépeire

A budapesti Villamosgép és Kábelgyár új háztartási gépeket hozott a kiállításra. Önműködő háziszivattyúja óránként 3000 liter vizet szolgáltat és áramfogyasztása mindössze 0.6 kilowattóra. Az olcsó gép iránt igen nagy az érdeklődés, sokan - köztük dolgozó parasztok, kertészek, kisiparosok - máris előjegyeztették megrendelésüket.

Nagy sikere van a háztartási mosógépnek is. Az ügyes szerkezet 25 liter forró vízzel hat perc alatt két kiló ruhát mos tisztára. A gépet októberben hozzák forgalomba és a kiállításon máris több mint háromszáz előjegyzője van.

Harmincnégy hektoliter tokaji
fogyott el

Öt napja árusít a kiállításon a tokajhegyaljai és a sárospataki állami gazdaságok borkimérése. A világhírű szamorodnit, tokaji peccsenyebort, furmintot és hárslevelüt látogató megkóstolja. A forgalom ellen nincs is panasz: eddig 34 hektoliter tokajit "poharazgattak" el a kiállításon.

Látogató sok

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 26. kiadás

1954. szeptember 22.

17 óra 30 perc

/Vásári hiradó. . . folyt./ i KÁ/PE No P

Ezerszámra kelnek el a mező-
gazdasági szakkönyvek

Naponta többszáz vidéki látogató keresi fel az Állami Könyvterjesztő sátrait, s válogat a szakkönyvek között. A kiállító dolgozó parasztok sokszor egész sorozatot vesznek. Az érdeklődés különösen nagy az állattenyésztési, állategészségügyi, kertészeti, gyümölcsstermesztési és szőlészeti szakkönyvek iránt. Már eddig több ezer fogyott el a szakmunkákból.

Nagy a sikere a kiállítási
bélyegsorozatnak

Igen kelendő a kiállításon a tetszetős kivitelű új bélyeg-
sorozat, amely exportgyümölcsünket ábrázolja. A Filatelia Vállalat
és a posta eddig csaknem ötezer sorozatot adott el.

Vasárnap megismétlik a nagysike-
rű lovasbemutatót

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár rendezősege,
valamint a Traktor SE, tekintettel a nagy érdeklődésre, szeptember
26.-án vasárnap megismétli a nagy lovasbemutatót. A háromórás műsor
a Keleti pályaudvar melletti ügép pályán délelőtt 10 órakor kezdődik.
Jegyek korlátozott számban Gyulai Pál u.7. szám alatt kaphatók. Ugyan-
itt kedvezményes áron igényelhetnek jegyeket az általános-, közép-
és főiskolás növendékek, valamint a belügyminisztériumhoz tartozó
szervek dolgozói.

A kiállítás csütörtöki műsora

Délelőtt 10 órakor Dr. Fekete Zoltán egyetemi tanár tart
előadást a pusztító esőkről. A lovaspályán felvonultatják a díjazott
tenyészállatokat. 11 órakor fogatverseny lesz, majd rendőr-kutyák mu-
tatják be tudásukat. 14 órakor a Traktor SE folytatja meghívásos,
országos lovasversenyét, 15 órakor bemutatják a ló szerepét a mező-
gazdaságban. 16 órakor felvonulnak a fogatok, ugyanekkor a galopp-
pályán lovasbemutató lesz.

A szabadtéri színpad "Szines szőttes" címmel az Építők
Rózsa Ferenc Kulturotthonának Művészegyüttese ad műsort. Az előadás
17 órakor kezdődik. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 27. kiadás 1954. szeptember 22. 18 óra 24 perc

A DIÓSGYŐRI KOHÁSZOK HARCA AZ ELMARADÁS FÓTLÁSÁÉRT

i vid Vg/PE KL Mi

1954. szeptember 22.

A diósgyőri Lenin Kohászati Művek dolgozói egyre keményebb harcot vívnak elmaradásuk pótlásáért és az első helyért az ózdiakkal folyó párosversenyben. Az utóbbi napokban különösen megnőtt a kommunisták aktivitása és jó munkájukat számos üzenésben új termelési győzelmei követték nyomon.

A nagyolvasztóban az I.-es kohó tört az élre

A nagyolvasztónál az utóbbi négy nap alatt az I.-es kohó brigádjai törtek az élre, megelőzve a III.-es "Béke" kohó kollektíváját. Az I.-es kohónál dolgozó Krizsán Gábor pártbizalmi Andrasovszky János pártaktív és Gudász József párttag olvasztárbrigádjai eleven versenyének eredménye, hogy négy nap alatt az I.-es kohó a programszerűség, valamint a technológiai utasítások betartásával terven felül több mint negyven tonna jó minőségű nyersvasat csapolt.

Terven felül 625 tonna acél

A Martin acélműben a kemencék versenyében továbbra is a IV.-es kemence tartja szilárdan az elsőbbséget és keddig az esedékes olv. sztárbrigádjai egymással versenyben dolgoznak. A kemence a jóval 100 százaléknál fölött termelő Nyikes Imre és Koncz Márton olvasztárbrigádjait megelőzve Földesi Lajos olvasztárbrigádja lett az első. A brigád szerdán reggelig 116,3 százalékra növelte havi átlagát és csaknem száz százalékos programszerűséggel dolgozik.

Megtört a jég a durvahengerműben is

A kommunista hengerészbrigádok nagyszabású munkalendülete megtörte a jeget a durvahengerműben is: két nap óta száz százaléknál fölött termel az üzem, kedd reggelre 106,5, míg szerdára virradóra 109,8 százalékra teljesítette napi előirányzatát. A kiváló eredmény elérésében nagy része van a gerendasoron Sovárszky Ferenc és a blokk-soron Novák István DISZ hengerészbrigádjának. Munkaidejük maradéktalan kihasználásával a darukezelőkkel jól együttműködve négy nap alatt terven felül 163 tonna acélt hengereltek, s ugyanakkor a megengedettnél alacsonyabbra szorították a hengerlési selejtjüket.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 28. kiadás

1954. szeptember 22.

18 óra 34 perc

/A diósgyőri kohászok. . . folyt./ i vid Vg/PE KL Mi

A finomhengermű megelőzte
őzdi versenytársát

A finomhengermű dolgozói továbbra is tartják elsőhelyüket az őzdiakkal szemben. A hengerészbrigádok versenyében a középsoron dolgozó Gácsi Lajos brigádja szerdáiig havi átlagát jóval száz százalékos fölé növelte és a szerdára virradóra elért 113 százalékos teljesítményével e hónapban terven felül csaknem ötven tonna bányasínt hengerelt. /MTI/

UJ NEVEK A FRONTBRIGÁDOK VERSENYÉNEK ELÉN

i Vg/PE KL P

1954. szeptember 22.

A frontbrigádok versenyének előző értékelése óta számos, eddig kevésbé ismert brigád tört az élre.

A nagyfrontokon

A tatabányai V/a aknabeli Gosztenschnik József brigádja tartja az első helyet. A brigád milliszekundumos robbantással jöveszti a szénét. Átlagos teljesítménye 142 százalékról 151 százalékra emelkedett. A második helyre az ugyancsak az V/a aknában dolgozó Scheffer József brigád nyomult 136.6 százalékos eredménnyel. Szorosan a nyomukban van azonban Galisz Jenőnek a Mátravidéki Szénbányászati Tröszt IX.-es aknájában dolgozó brigádja 136 százalékos teljesítménnyel.

A középfrontokon

A csolnoki 2-es akna Putz Keresztély brigádja változatlanul tartja az első helyet. Eredménye 164.7 százalék. A második helyet a sajtószentpéteri Verebélyi Károly brigádja szerezte meg 148.6 százalékos teljesítménnyel. A harmadik helyen álló borókási Richardt György brigád átlagos teljesítménye 129 százalék.

/második.

A kisfrontokon

A komlói brigádok járnak az élen. Vörös János brigádja vezet, a Boros Gyula brigádja, Harmadik a pécsi Markvart Ferenc DISZ brigádja.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 29. kiadás

1954. szeptember 22.

1 óra 10 perc

/Uj nevek. . . folyt./ NM/PE Vg KL P

Az elővájási csapatok versenye

A komlói Molnár István sztchanovista elővájási vájár versenyfelhívásához mind több elővájási csapat csatlakozik. Az augusztus 1.-e óta elért eredmények alapján : a versenyben jelenleg a borsodi Goór András csapata vezet 228 százalékos teljesítménnyel. Második a pécsi Hrubai Ferenc 173, harmadik a petőfibányai Harnos László csapata 172 százalékos tervteljesítéssel. /MTI/

CSEKÉLY KÖLTSEGGEL JELENTŐSEN JAVITJÁK A PAMUTSZÖVETEK MINŐSÉGET
- ANKÉT EGY FONODAI UJÍTÁSROL

t Sz/PE KL VE

1954. szeptember 22.

A Magyar Pamutiparban szerdán megyszorú ujitást mutattak be, amely a tudomány és a gyakorlat szakembereinek közös munkája nyomán jött létre. Gangli Boldizsár, a Textilipari Kutató Intézet mérnöke, a Magyar Pamutipar fonodájának vezetője Vida László, a fonótmk vezetője Balogh Imre és Varga Gyula műhelyvezető együttesen változtatásokat hajtottak végre az előfonoda egyik gépén, a nyújtógépen, hogy megjavítsák a fonalak minőségét.

Ha a fonal nem egyenletes, a pamutszövet sem lesz szép és könnyebben szakad. Az ujitók éppen annak a nyújtógépnek a hengersorát változtatták meg, amelyen először megy végig a pamut. Ez azért jelentős, mert a további munkafolyamatoknál fokozottabb mértékben romlik a fonal, ha már az első műveletnél sem egyenletes. Az ujitás révén - részben másfajta nyújtóhengerek alkalmazásával, részben a hengerek átcsoportosításával - egyenletesebb fonalakat kapnak. A nyújtógép átalakítása oly csekély összegbe kerül, hogy az rövid idő alatt visszatérül.

Az átalakított gép megtekintése után jelenlévő fonó szakemberek ankétan vitatták meg az ujitást. Valamennyien rendkívül hasznosnak, jónak találták. A Budai Pamutfonó főmérnöke be is jelentette, hogy üzemükben még ebben az évben egy gépen kipróbálják az ujitást, más gyárak is vállalkoztak bevezetésére. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30. kiadás

1954. szeptember 22.

14 óra 15 perc

A DISZ KÖZPONTI VEZETŐSÉGENEK NYILATKOZATA

A DISZ PE -cz VE

1954. szeptember 22.

A DISZ KV Intéző Bizottsága meevitette a Hazafias Népfront Országos Előkészítő Bizottságának felhívását a Népfront kongresszusának összehívásáról és helyi szerveinek létrehozásáról.

A DISZ Intéző Bizottsága a magyar ifjúság milliós seregének nevében örömmel és lelkesedéssel csatlakozik dolgozó népünk nagy hazafias mozgalmahoz és kijelenti, hogy egyetért a Hazafias Népfront célkitűzéseivel, a részt vesz munkájában.

A magyar ifjúság erős népünk, dicső munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk és értelmiségünk megbecsülésének és szeretetének tartja azt, hogy százszoros szervezete, a DISZ részese lehet a Hazafias Népfront megalakításának.

A Hazafias Népfront pártunk, munkásosztályunk vezetésével elterelhetetlen egységbe fűzi népünk minden egészséges, hazafias erejét, drága hazánk felvirágoztatása, népünk jólétének növelése és a szocializmus felépítése nagy művének elvégzésére.

Örökös és letétlenyese népünk évezredes szabadságtürelmének, valóráváltója nemzeti történelmünk nagy terveinek és törekvéseinek, Rákóczi, Petőfi, Széchenyi, Kossuth és a kommunista hősek és mártírok állnak. Tevékenységben szétterelhetetlenül egybeform a népszabadság és nemzeti függetlenség eszméje a népjólét és a szocializmus nagy ügyével.

A magyar ifjúság ifjai lendületét, tettekre-készségét és népköztársaságunk iránti odaadását nem nélkülözheti népünk nagy hazafias mozgalma.

Ezért a DISZ Intéző Bizottsága kijelenti, hogy a magyar ifjúság minden erejével támogatja a Hazafias Népfront ügyét, zászlaja alá sorakozik és erős dolgozó népünkkel együtt vállalja, hogy

"A honnak egy igaz zászlaja van
S ezt mi álljuk körül" /Petőfi/

Az Intéző Bizottság felhívja az erős magyar ifjúságot, a DISZ valamennyi bizottságát és szervezetét, hogy tevékenyen vegyenek részt a Népfront megalakításának munkálataiban és önfeláldozó, hősi munkával ünnepeljék dolgozó népünk nagy hazafias mozgalmaának megszületését.

DISZ K.V. Intéző Bizottsága

/MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31. kiadás

1954. szeptember 22.

14 óra 55 perc

A MAGYAR VÖRÖSKERESZT CSATLAKOZÁSA A HAZAFIAS NÉPFRONTHOZ

k MV PE -cz VE

1954. szeptember 22.

A Magyar Vöröskereszt Országos Választmánya a következő határozatot hozta:

A Hazafias Népfront hazánk legszélesebb rétegeit átfogó tömegszervelet lesz. A Népfrontban a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével egész dolgozó népünk, munkások, parasztok, értelmiségiek és kisenberek szoros összefogása valósul meg.

és nemes célok állanak előttünk; amelyek elérése egész népünk öröke. Nagy
A Magyar Vöröskereszt egészségügyi tömegszervezet. Célja, hogy népi
demokráciánk egészségügyi politikáját ismertesse a tömegekkel, segít-
se társadalmi aktívák közreműködésével az állami egészségügyi szak-
szolgálat munkáját. Arra törekszik, hogy széleskörű felvilágosító
tevékenységével emelje a dolgozók egészségügyi kultúrájának
szintjét, öntevékenységre nevelje a dolgozókat az egészségesebb
élet- és munkakörülmények megteremtésében.

A Magyar Vöröskereszt kötelessége, hogy tevékenységével
a nép előtt álló feladatok elérését szolgálja. Városokban és fal-
vakban, állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben a Vöröske-
reszt aktívái a körzeti orvosok munkájához nyújtanak segítséget a
betegségek megelőzésében és a járványok elleni küzdelemben.

A Vöröskereszt a tanuló ifjúságot helyes egészségügyi
szemléletre neveli. Előni csapások idején a nép segítségére siet.
A legutóbbi árvíz alkalmával is az érintett megyék Vöröskereszt-
szervezetei megfelelték ennek a hivatásnak.

A Magyar Vöröskereszt Országos Választmánya elhatározta,
hogy csatlakozik a Hazafias Népfronthoz, s szívvél-lélekkel tánc-
gatja a nemzeti erők összefogását. Ezért felhívja a Vöröskereszt
szervezeteit és egész tagságát, hogy városokban és falvakban kap-
csolódjanak be a Hazafias Népfront munkájába, tegyenek a népfront
előkészítő bizottságának javaslatokat olyan vöröskeresztes aktívák
és tagok választására, akik jó termelő és társadalmi munkájuk-
kal kiérdemelték a nép bizalmát és szeretetét. /MTI/

N

MTI BELFÖLDI HÍRLEK

B 32. kiadás

1954. szeptember 22.

20 óra / perc

MUNKÁSOKAT KERESNEK AZ ERDŐGAZDASÁGOK

k FM KA/PE No VE

1954. szeptember 22.

Az őszi fakiternelőkhöz, valamint az őszi erdősitésekhez az erdőgazdaságok munkásokat keresnek.

Fakiternelő, gépkocsi- és vagonrakodó munkásokat keres a necsekkeleti és necseknyugati erdőgazdaság Pécsent, továbbá a szekszárdi, zalamegerszegi, tatabányai, veszprémi, váci, csákvári, recski, nátrafüredi, szendrői, niskolci, abonyi, balassagyernaki, sátoraljaújhegyi, valamint a sajtóvízgyi erdőgazdaság.

Csenetekerti, erdősitő és erdőpoló munkásokat vesz fel a pécsi, ladi, szekszárdi, csákvári, veszprémi, keszthelyi, zirci, tatabányai, esztergomi, váci, szendrői, nátrafüredi, recski, niskolci és szegedi erdőgazdaság.

Fogatosokat keres a szekszárdi és niskolci erdőgazdaság.

A lakott helytől távolies munkahelyen az erdőgazdaságok szállásról és étellezésről gondoskodnak. /MTI/

ISMÉT MEGKEZDŐDTEK AZ MSZT "PAVLOVI SZERDÁI"

t Cse/HM/PE -cz Mi

1954. szeptember 22.

Pavlov, a nagy szovjet tudós általában a szerdai napokon beszélt meg munkatársaival munkájukat. A Magyar-Szovjet Társaság Országos Központja egy évvel ezelőtt a pavlovi tanok ismertetésével foglalkozó tudományos előadássorozatot indított. Ezeket "Pavlovi szerdák"-nak nevezték el. Most, a nyári szünet után ismét megkezdődtek a "Pavlovi szerdák". Az első szeptember 22.-én délután az MSZT tudományos és művészeti klubjában tartották meg. A pavlovi tanok filozófiai alapjairól A.I. Makaricsev professzor tartott tudományos előadást, amelyen számos akadémikus, egyetemi tanár, kiváló orvos vett részt. /MTI/

SZOVJET KÜLDÖTTEK ELŐADÁSAI A MALCEVI TALAJMŰVELÉSI RENDSZERRŐL
ES A GÉP- ÉS TRAKTORÁLLOMÁSOK MUNKÁJÁRÓL

t KÖ/HM/PE VE

1954. szeptember 22.

A szovjet kormányküldöttség tagjainak az Országos Mezőgazdasági Kiállításon rendezett előadásorozata utolsó napján, szerdán délután P. A. Kolcov, az Oroszországi SzSzSZK mezőgazdasági minisztériuma propagandasztályának vezetője a malcevi talajművelési rendszerről tartott előadást.

Rámutatott arra, hogy Malcev alkotó módon továbbfejlesztette Viljamsz tanításait. Ennek értelmében az évelő fűvek javítják, az egynyári növények rontják a talaj szerkezetét és termőképességét. Malcev megállapította, hogy ez a különbség a talajra gyakorolt hatásban nem a két növényfajta belső tulajdonságainak, hanem a különböző művelési módoknak a következménye. Ha az egynyári növényeket is szántás nélkül olyan tömött talajban termelik, mint az évelő növényeket, akkor azoknak is talajjavító hatásuk van. Malcev olyan vetésforgót állított fel, amelyben csak egynyári fűvek szerepelnek. A négyes vetésforgó egyik szakasza az ugar, amelyet rendkívül gondosan készítenek elő a következő évi vetésre. Az elővetemény lekerülése után kétszer a következő évben pedig - júniusban és augusztusban - 40 centiméter mély talajjavítást végeznek, de forgatás nélkül, kormánylemez nélküli ekével. A talajon azután mindaddig, amíg újra ugar nem lesz, nem végeznek többé mély talajjavítást. Malcev, aki a kurgani kerületben lévő "Iljés hagyatéka" nevű kolhoz növénytermesztője és egyúttal az ottani növénykiértési állomás igazgatója, új módszerével meglehetősen gyenge talajon hektáronként 20-40 mázsás gabonatermést ért el. Különösen nagy jelentősége van Malcev talajművelési rendszerének homokos és szikes talajokon.

(terlót hántanak,

A hozzászólások során feltett kérdésekre válaszolva az előadó ismételt hangsúlyozta, hogy mint semmilyen agrotechnikai eljárást, a malcev-rendszert sem szabad mereven, sablonosan alkalmazni. Ezen a téren éppen Malcev jár elől jó példával.

Az utolsó előadást D. A. Maljuta, a krasznodari körzet medvenovoi gép- és traktorállomásának igazgatója tartotta. Bevezetőben elmondotta, hogy a Szovjetunió mezőgazdasága a háború utáni években 1946-53 között 15 lőerős traktorokra átszámítva, több mint egymillió traktort kapott.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34. kiadás

1954. szeptember 22.

2 óra 5 perc

/Szovjet küldöttek. . . folyt./ t KÖ/HM/PE VE

1954. elején a Szovjetunióban több mint kilencezer gép- és traktorállomás működött. Ezek a gép- és traktorállomások szervezői és irányítói a kolhoztermelésnek. A gép- és traktorállomások szakemberei felelősek a kolhozok mezőgazdasági termelésének, különösen az egyes munkafolyamatoknak megszervezéséért és az éves tervek végrehajtásáért.

A medvenovoi gép- és traktorállomás, amelynek körzetéhez három nagy egyesült kolhoz tartozik, összesen több mint harmincezer hektár területtel, többek között 135, összesen 4856 lóerős, különféle traktorral, 52 kombájnnal rendelkezik.

A továbbiakban részletesen ismertette a gép- és traktorállomás szervezetét és munkáját, különösen kiemelve a szoros együttműködést a gép- és traktorállomás körzetébe tartozó kolhozokkal. /MTI/

A RÁKOSI MŰVEK IDŐS DOLGOZÓI MEGVITATTÁK A NYUGDIJRENDELETET

t TP/Bs/PE VE

1954. szeptember 22.

A Rákosi Művek pártbizottságának kulturteremben szardán délután értekezletre jöttek össze a csepeli gyár idősebb dolgozói, hogy megvitassák a nyugdíjrendeletet. Az értekezleten megjelent és felszólalt Kovács István, a budapesti pártbizottság első titkára. A deréssző hajú, sok nehéz küdelmet átélt munkások a gyönyörű kulturteremben derűs arccal hallgatták végig Tolnai Miklósnak, a Rákosi Művek vasas szakszervezete területi bizottsága elnökének beszámolóját.

- Az emberről való gondoskodás mértékét egy-egy társadalom fejlettségének főmérője - mondotta Tolnai Miklós, - Minél fejlettebb egy-egy társadalom, annál fejlettebb annak társadalombiztosítása és nyugdíjrendszere. A kapitalista társadalomban a tőkés gépeit, szerszámait gondosan kezelteti, mert azok az ő tulajdonát képezik. A munkás azonban nem tulajdona. Amint nincs a munkásra szüksége, ha már nem tudja jobban kizsákmányolni, mert megnyomorodott, vagy megöregedett, nem törődik vele tovább. Amerikában például még ma sincs kötelező, minden dolgozóra kiterjedő nyugdíjtörvény.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35. kiadás

1954. szeptember 22.

22 óra / perc

/A Rákosi Művek. . . folyt./ t TP/Bs/PE VE

A nyugati országok és hatványozott mértékben a gyermeki sorban
sínylő országok munkásai baleset, betegség, vagy öregség esetén
a legnagyobb nyomornak vannak kitéve.

A továbbiakban Tolnai Miklós részleteiben is ismertette
a nyugdíjrendeletet, majd így folytatta:

- Népi demokráciánk fejlődése során természetesen nehézsé-
gek is vannak. Nem valószínű, hogy máról holnapra mindazt, amit
szeretnénk. Pártunk előrelátó, irányító szerepe, dolgozó néptünk
állama azonban képes arra, hogy lépésről lépésre haladva, olyan
eredményeket érjünk el, amelyeket csak szocialista termelési
rendben lehet elérni.

A hozzászólások során az idős dolgozók elmondották, hogy
örömmel vették tudomásul a párt legújabb intézkedését. A felszaba-
dulás előtt az öregek idejöttek a gyárkapu elé, hogy párt fillért
kolduljanak azoktól, akik dolgoznak. Az idős dolgozók emlékeztették
a jelenlévőket például az 1929-es évre, amikor Budapesten az ugyne-
vezett "Sipőcz konyhán" naponta több mint százezer munkanélküli
állt sor, hogy egy üres, híg leveshez jusson. Kállai János a Martin-
úton dolgozó névben köszönetét fejezte ki a pártnak és a kormány-
zatnak a nyugdíjrendeletért.

Több felszólalás után Ernst László, a budapesti SZTK
nyugdíjfosztályának kiküldötté válaszolt a nyugdíjrendeletre vo-
natkozó kérdésekre; majd Földes László, a Rákosi Művek párt-
bizottságának első titkára zárószavaiban bejelentette, hogy
a nyugdíjrendeletet ismertetni fogják az RM Művek minden munka-
helyén. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 36. kiadás 1954. szeptember 22. 12 óra 10 perc

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

& FE VE

A Meteorológiai Intézet jelenti szeptember 22.-én, szerdán este 21 órakor:

Erős éjszakai lehülés

Tovább folytatódik a hűvös óceáni léghullámok beáramlása szárazföldünk nyugati és középső részei fölé. Anglia, Dél-skandinávia, Dánia, Németország és a Cseh-medence területén emiatt szeles, hűvös és esős az idő.

Hazánkban szerdán felhőátvonulások voltak, s főleg a délelőtt folyamán még többfelé esett az eső. Az eddigi jelentések szerint a lehullott csapadék mennyisége az 1 mm-t nem haladta meg. Napközben a hőmérséklet Nagykanizsán 15, másutt 16-19, Pécsen, Kecskeméten és Baján 20 fokra emelkedett. Budapesten szerdán 21 órakor a hőmérséklet 13 C fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 mm, nérszékelten emelkedő irányzatú.

Várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, többhelyen, főként északon kisebb futó eső, időnként élénk nyugati-északnyugati szél. Erősödő éjszakai lehülés. A nappali hőmérséklet alig változik.

Várható hőmérsékleti értékek: csütörtök reggel 7-10, délután 18-21 fok között.

A Duna vízállása szerdán reggel Budapestnél 245 cm. /MTI/

A MŰVÉSZETI
REPIN-EMLEKEST SZÖVETSÉGEK HÁZÁBAN

t -cz/FE -cz VE

1954. szeptember 22.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége, az MSzT képzőművészeti szakosztálya és a Művészek Klubja szerdán este Repin, a nagy orosz festőművész születésének 110. évfordulója alkalmából ünnepséget rendezett a Művészeti Szövetségek Házában. A nagyszámú egybegyűlt közönséget, amelynek soraiban főleg képzőművészek foglaltak helyet, Pór Bertalan Kossuth-díjas festőművész, a Magyar Népköztársaság ördemes művésze üdvözölte, majd Végvári Lajos művészettörténész tartott előadást Repin életéről és munkásságáról. Az előadást színvonalas műsor követte. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 37. kiadás

1954. szeptember 22.

23 óra 10 perc

SZAKSZERVEZETI MAGAKTÍVA ÉRTEKEZLETEN ISMERTETTEK AZ ÚJ NYUGDIJRENDELÉST

t HI/-cz/PE -cz VE

1954. szeptember 22.
Az új nyugdíjrendelet megjelenése óta az érdekelteknél felvilágosításért, a rendelet célkitűzéseinek és egyes pontjainak helyes értelmezése céljából a szakszervezetek vezetői és funkcionáriusai szerdán délután nagyaktív-értekezleten vitették meg az új rendeletet. Az értekezletet Vincze József, a SZOT társadalmi biztosítási főosztályának vezetője az előbbiekben ismertette a rendeletet.

Az 1951-ben elkészített és 1952. elején életbelépett nyugdíjtörvény-gyökercs változást jelentett az addigi helyzettel szemben: lényeges javulást hozott a nyugdíjasoknak - mondotta bevezetésben. - De a többszöri nyugdíjemelés sem biztosította, hogy a nyugdíjba menők munkás, ha abbahagyja munkáját, nyugdíjából - ha szerény körülmények között is - de meg tudjon élni. Így legtöbbször folytatták munkájukat és felvették a nyugdíjat. Az új nyugdíjtörvény viszont lehetővé teszi, hogy az üzemek és hivatalok dolgozói jól megérdemelt pihenőhöz jussanak öregkorukra.

A nyugdíjemelésben részesülőket két csoportba oszthatjuk. Az első csoportba azok soroljuk, akik 1954 október 1. után kéri nyugdíjazásukat, akár azért, mert csak akkor érik el a nyugdíjaztatás feltételeit, akár pedig azért, mert az eddigi rendszer szerinti 30 százalékos nyugdíj reményében nem kérték nyugdíjaztatásukat és tovább dolgoztak. Ezek az új nyugdíjasok keresetük 50 százalékát kapják alapnyugdíjként. Ez kiegészül a nyugdíjalap után járó évenkénti 1-1 százalékkal. Amennyiben ez a két összeg nem tesz ki 500 forintot, úgy a nyugdíjat 500 forintra egészítik ki. Ha a dolgozó átlagos keresete 665 forinton alul volt, keresetének 75 százalékát kapja nyugdíjként.

Ha jövőben

Konkrét példával jobban meg lehet világítani ezt a kérdést. Ha Nagy János, a MÁVAG dolgozója 1954 október 1. után kéri nyugdíjaztatását, akkor eddigi keresetének, a havi 1200 forintnak 50 százalékát, tehát 600 forintot kap alapnyugdíjként. Az 1945 óta munkában töltött évek után a nyugdíj 9 százalékát kapja kiegészítésként, összesen 654 forintot.

/folyt. köv./

Mekis József, az MDP Politikai Bizottságának póttagja, a SZOT elnöke nyitotta meg, majd

/Szakszervezeti nagyaktiva.... első folyt/ t HI/-cz/B VE

Ugyancsak a MÁVAG egyik dolgozója, Kovács István ^{segődmunkás} 700 forintos átlagkeresete alapján kéri nyugdíjaztatását. A törvény értelmében ő is keresetének ötven százalékára, 350 forintra jogosult, ami kiegészül a nyugdíj kilenc százalékával, vagyis összesen 381 forint. Nyugdíja a rendelkezések szerint kiegészül 500 forintra.

Nagy Julia takarítónő 600 forintos keresete után kéri 55 éves korában október elseje utáni nyugdíjaztatását. Az ötven százalék nála 300 forintra felel meg, ami a kilenc százalékkal együtt összesen 327 forint. Nem kap azonban 500 forintra szóló kiegészítést, mert ez több lenne, mint addigi keresetének 75 százaléka, tehát maximálisan 75 százalékot, vagyis 450 forintot kap.

Mind a három dolgozó, ugyanúgy mint a többi, október 1 után nyugdíjazásra kerülő, csak abban az esetben kapja nyugdíját, ha nem dolgozik tovább. Ha valakinek a nyugdíjaztatása megkezdődött és munkáját abbahagyta, de egy idő óta újra munkába állt, köteles ezt jelenteni. Ez esetben nyugdíjának folyósítása a munkaviszony fennállása alatt szünetel. Ha a munkából kilép, megállapított nyugdíját tovább kapja.

↳ bár joguk volt rá.

Vannak azonban kivételek: az 55 évnél idősebb nők és 60 évnél idősebb férfiak, akik nem kérték nyugdíjazásukat. Ezek most október 31-ig választhatnak: vagy kéri a régi törvény szerinti alacsonyabb nyugdíjat, amely akkor is jár, ha tovább dolgoznak, a munkaviszony megszűntével pedig a jelenleg is dolgozó nyugdíjasokkal egyenlő elbírálás alá esnek. /-/
vagy pedig elhalasztják a nyugdíj megállapítását arra az időre, amikor már nem dolgoznak. Ez esetben az ő nyugdíjukat is ötven százalékos alapon fogják kiszámítani, amihez még a felszabadulás óta eltelt munkaévek után egy-egy százalék kiegészítés jár. /-/
tehát 30 százalék pótlékot kapnak.

A második csoportba azokat soroljuk, akiket október 1 előtt már nyugdíjaztak, s nyugdíjukat hosszabb-rövidebb ideje folyósítják is. Ezek nyugdíjpótlékot nem kapnak. Itt hangsúlyozni kell, hogy nincs szó újra nyugdíjazás-ról, hanem a pótlék folyósításról.

A már korábban nyugdíjazottakra a következő rendelkezés érvényes:

Az egyik csoportba tartoznak azok, akik már július 1 előtt

/folyt.köv/

M T I B E L F Ő L D I H I R E K

B 39. kiadás

1954. szeptember 22.

23 óra 30 perc

/Szakszervezeti nagyaktiva... második folyt./ t HI/-oz/B VE

som dolgoztak. Ezek 25 százalékos emelést kapnak. Ezekre sem az 500 forintos, sem a 75 százalékos rendelkezés nem vonatkozik. Ha az ilyen nyugdíjas munkába lép, nyugdíját továbbra is kapja, csak a pótlék folyósítása szünetel a munkaviszony tartama.

/Nyugdíjához

Aki július 1 után hagyta abba, vagy fogja abbahagyni a munkát és már október 1 előtt nyugdíjazták, 30 százalékos pótléket kap eddigi... Rájuk már vonatkozik az, hogy nyugdíjukat felkorrektilik 500 forintra, vagy ha a nyugdíjaztatás 665 forintos aluli alapon történt, a kereset 75 százalékra. Erre a kategóriára is érvényes, hogy ha munkát vállal, nyugdíját tovább kapja, de a pótlék folyósítása szünetel. Ha viszont ma is dolgozik, akkor is változatlanul kapja nyugdíját, de a pótléket csak a munkaviszony megszűnése után.

Az új nyugdíjrendelet megalkotásánál irányadó szempont volt, hogy a már szerzett jogokhoz ne nyuljunk hozzá. Eppen ezért, aki október 1 előtt is nyugdíjas volt, akkor is kapja pótlékolás nélküli nyugdíját, ha dolgozik, de nem részesülhet az ötven százalékos alapon történő nyugdíjaztatás előnyében, tehát nem lehet újra nyugdíjazni; másrészt elő kívánjuk segíteni a nyugdíjak pótlékolásával és az 500 forintos legkisebb nyugdíj megállapításával azt, hogy akik már kevésbé alkalmasak munkára, nagyobb gond nélkül nyugdíjba mehessenek.

A betegségi és baleseti rokkantaknál a rendezés az öregségi nyugdíjasokhoz hasonló formában történik, természetesen a nyugdíj alapszázaléka itt jelentős mértékben fel van emelve. Az öregségi nyugdíjassal szemben azonban a rokkant akkor is kapja nyugdíjának egy részét, ha tovább dolgozik. Ha a betegségi rokkant dolgozik, nyugdíjának ötven százalékat, a baleseti rokkant pedig 75 százalékat kapja. Ez azonban csak rokkantsági állományba helyezettökre vonatkozik, míg a régiök továbbra is az eddigi feltételekkel kapják, csak a pótlék szünetel a munkaviszony fennállása alatt.

/az október 1. után

Az özvegyi és árvasági járadékokat is 25 százalékkal fel emelték. De ez az eddigi özvegyi és árvasági járadékokra vonatkozik, hiszen az újak már a családfenntartónak az új rendelkezések alapján megállapított nyugdíja után kapják járadékukat. Az özvegy a jövőben akkor is kapja járadékát, ha dolgozik.

Néhány szót kell még szólni a 75 százalék kérdéséről. Sokan

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 40. kiadás

1954. szeptember 22.

23 óra 20 perc.

/Szakszervezeti nagy-aktiva... harmadik folyt./ t HI/-cz/B VB

ezt felső határként értelmezik, mintha ennél többet a nyugdíj nem tehetne ki. Ez természetesen nem így van. Könnyű bebizonyítani, hogy például egy baleseti rokkant nyugdíjlapja 80 százalék, amihez még az évenkénti 1 százalék is járul. Ez a 75 százalék egyáltalán nem jelenti a felső határt, hanem azt akadályozza meg, hogy az alacsonyabb keresetű dolgozók egyrésze az ötven százalékos \angle \angle ne kapjon túlságosan kis nyugdíjat, másrészt, hogy az 500 forintos minimum ne teremtse olyan helyzetet, hogy például egy \angle keresetű dolgozó ugyanannyit kapjon nyugdíjként, mint amennyi a fizetése volt. Ez egyes kereseti kategóriákban egyenlősdíhez vezetne és eltörölné a különbséget az alacsonyabb és a magasabb kereset után járókat fizető dolgozók között. /MTI/

Alap mellett

Ökisebb

V ó g e

B I. kiadás

1954. szeptember 22.

12 óra 55 perc

AZ ORSZÁGGYÜLÉS SZERDAI ÜLÉSE

t KC/Fné/Gy Bn 1-3 1954. szeptember 22.

Az Országgyűlés szerdán folytatta munkáját. Az ülésen megjelent Rákosi Máttyás, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének első titkára, Nagy Imre, a minisztertanács elnöke, Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Farkas Mihály, Hegedüs András, Apró Antal, Hidas István, Ács Lajos, az MDP Politikai Bizottságának tagjai, Bata István és Mekis József, a Politikai Bizottság póttagjai, Vég Béla és Matolcsi János, a Központi Vezetőség titkárai, Piros László belügyminiszter, Olt Árpád pénzügyminiszter, Zsofinyecz Mihály kohó- és gépipari miniszter, Kiss Árpád könnyűipari miniszter, Szabó János város- és községgazdálkodási miniszter, Háy László külkereskedelmi miniszter, Bognár József belkereskedelmi miniszter, Szobek András begyűjtési miniszter, Szijártó Lajos építésügyi miniszter, Darvas József népművelési miniszter, Erdey-Gruz Tibor oktatási miniszter, Zsoldos Sándor egészségügyi miniszter, valamint a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének számos tagja.

A diplomatapáholyokban helyet foglalt a Budapesten akkreditált diplomáciai testület számos tagja.

Mekis József, az Országgyűlés alelnöke nyitotta meg az ülést, amelyen folytatódott a tanácsokról szóló törvényjavaslat vitája. Az első felszólaló Péter János református püspök, országgyűlési képviselő volt.

- Felszólalásomban az a közéleti felelősség vezet, amelyre a népünk között évszázadok óta szolgáló református egyház legjobb és legszentebb öröksége kötelez, - hangsúlyozta bevezetőben, majd így folytatta:

- A református egyház hivatalos állásfoglalásait idézem, amikor itt is ünnepélyesen kijelentem, hogy mi a magyar református egyházból tisztelettel és szeretettel tekintünk Népköztársaságunk alkotmányára. Tisztelettel és szeretettel, mert benne a nép győzelmének és ugyanakkor az egyház szabadságának garanciáját látjuk. Ez az alkotmány hosszú évszázadok álmainak megvalósítását fejezi ki, védi, biztosítja és tág kaput nyitva mutat utat a további fejlődés felé.

/Folyt.köv./

TL

/Az Országgyűlés szerdai ülése... I. folyt./ § Hné Li Bn 3-5

- Az elnyomatás hosszú évszázadainak meg-megújuló szabadságmozgalmaiban és hősi harcaiban a magyar református egyház legjobbjai számos kiemelkedő alkalommal a szabadság, a felemelkedés, a nép ügye mellett állottak. Mélységes hitbeli és történelmi gyökere van tehát annak, hogy a magyar református egyház hálással és örömmel él Népköztársaságunk elért eredményei között, a nép javát munkáló tervek megvalósításában a maga sajátos erővel kész segíteni s együttérezni népünkkel, népünk vezetőivel, amikor a nagy tervek megvalósítása során a mult káros örökségeinek legyőzésével, a saját munkáinkban elkövetett hibák kijavításával, az emberi és emberséges életlehetőségek növekszenek hazánkban.

- Az elnyomatás letűnt századainak emlékei, a hősi harcok nemzedékeken át világító példái a felszabadulás utáni évek küzdelmei és eredményei érlelték a magyar népet arra, hogy élni tudjon az Alkotmányban így kifejezett lehetőséggel: "Hazánkban minden hatalom a dolgozó népé". Igen: "Lettünk, mi eddig nem valánk" - nagykorú nép, a szabadságot és békét szerető nagykorú népek társaságában. A mult el nem felejthető fájdalmas emlékei és a mai világhelyzet feszültségei adnak időszerű értelmet Vörösmarty szavainak: "Nincs hatalom - mely visszanyom". Van pedig hatalom, nagyon is fondorlatos, amely szeretne visszanyomni. Éppen a legutóbbi hetekben a legszemélyesebb tapasztalatok során kaptam izelítőt ezekből a fondorlatokból. Néhány héttel, sőt nappal ezelőtt még ennek a fondorlatnak a oselszövései vettek körül Amerika partjain. Egy öttagú magyar delegációval vettem részt az Amerikai Egyesült Államokban az Egyházak Világtanácsa nagygyűlésén. A magyar protestáns egyházak valóban sok szeretettel készültek az egyházaknak erre a nagygyűlésére s az egyház egységének ápolása érdekében azt is bejelentettük az Egyházak Világtanácsának, hogy a világtanács központi bizottságát meghívjuk magyarországi ülésére. Az egyházak képviselőivel való együttléletünk örömét a legravaszabb fondorlatokkal ügyekeztek megzavarni bizonyos amerikai politikai személyek és hivatalos szervek.

- Nyílt titok volt, a egyházi és politikai lapok kifejezetten meg is irták, hogy miként ellenőrizték minden lépésem a titkosrendőrség tagjai. Nehezen tételezhető fel a vizumkorlátozások leleplező ismeretében, hogy ez az intézkedés biztonságunk védelmét akarta volna szolgálni. Pedig talán ez sem lett volna egészen felesleges: Chicago tőzsomszédságában üléseztünk s ott tartózkodásunk három hete alatt négy embert lőttek agyon Chicagóban a nyílt utca során. /folyt. köv./

B III. kiadás 1954. szeptember 22.

13óra - perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 2. folyt./ § Gy Bn 6-8

Még a közömbös szemléletet is megbetránkozította számos eljárás - enyhén szólva - szokatlansága. Csak egyet emelek ki. Egyes hivatalos személyek előbb szemenszedett valótlanosságokat kürtöltek világgá ellenünk, majd pedig, amikor a sajtó képviselői, mintegy 600 újságíró sajtókonferencián szerette volna hallani ezekről a mi véleményünket, akkor ugyan ezeknek a hivatalos személyeknek a hatósága letiltotta a sajtókonferenciát. A sajtó érdeklődését természetesen mindez nem csökkentette. Interjú során az egyik napilap tudósítója delegációnknak ezt a kérdést is feladta: "Örülnek-e Önök annak, hogy az Amerikai Egyesült Államokban részt vehettek az Egyházak Világtanácsa második nagygyűlésén? Szándékukban van-e az Egyesült Államokat ismét meglátogatni?" Mit lehetett erre a kérdésre felelni? A következőt feleltük: "Annak örülünk, hogy az Egyházak Világtanácsa nagygyűlésén résztvehettünk. A vizumkorlátozások miatt ittyártózkodásunkat nem lehet Amerika meglátogatásának tekinteni. Ha tehát újra ideutaznánk, az nem lenne Amerika ismételt meglátogatásának nevezhető."

- Jól tudjuk - folytatta - hogy a fondorlatok és a kellemetlenkedések nem a mi személyünknek, hanem a béke ügyének, népünk szabadságának, a további emelkedés lehetőségének szólnak. Beszédes példázatát kaptuk ezekben annak, hogy a béke ellen csak hazugsággal, csak erkölcstelenül, az igazságtól való félelemben lehet hadakozni, de hiába, mert valóban: "nincs hatalom, mely visszanyom". Bármilyen hatalmaskodó és fondorlatos erő akarja is visszanyomni, a béke ügye egyik szép győzelmet a másik után aratja. Erről adott ékes bizonyosságot az Egyházak Világtanácsának a nagygyűlése is. A béke ügye ellen harcba vetett s kívülről irányított zavaró tényezők sem tudták megakadályozni, hogy az Egyházak Világtanácsának evanstoni nagygyűlése a hidrogénbomba és minden tömegpusztító fegyver eltiltása, a leszerelés, a különböző rendszerek békés, egymás mellett élése és a hatalmak közvetlen tárgyalása mellett nyilatkozzék. Hiába minden cselvetés. A béke erői valóban nőttek-nőnek és nincs hatalom, mely ezeket az erőket visszanyomhatná. Népünkkel együtt ennek örülünk, miközben népünk, biztosan élve a kezébe adott hatalommal, egyre nagyobb eredmények között halad a felemelkedés útján.

/Folyt.köv./

G

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 3. folyt./ § Gy Bn 8-11

- Ennek a felemelkedésnek új szakaszát látom az új tanács-törvény tervezetében. A megyei, járási, városi és községi tanácsok négy esztendei működése alatt száz-és százezrek gyűjtöttek értékes tapasztalatokat a vezetés terén s a tanácstagok mellett az állandó bizottságokba bevont aktívák nagy serege készült fel arra, hogy az új tanács-választások után résztvegyen - felelősebben, mint eddig - a hatalom gyakorlásában. A most továbbfejlődő tanácsok a nemzeti egységnek hatalmas és aktív kifejezői lesznek. Múltunk számos nagy példát mutat arra, hogy küzdelmes vállalkozások miként mozgatták meg az egész nemzetet, mégis a nemzeti összefogás arányainak, erejének, alkotó lehetőségeinek történelmünk során soha nem tapasztalt gazdag időszakába lépünk a Hazafias Népfront újjászervezésével, amelyben ez a törvénytervezet, majd ennek nyomán az új tanácsválasztás örömdetes esemény lesz.

- Elmondhatom, hogy ezt a nemzeti összefogást örömmel üdvözli a magyar protestantizmus, áldást és sok jó eredményt kíván működéséhez és a maga erejével is részt kíván venni építő nemzeti céljaink minél jobb megvalósításában. Örülünk ennek az összefogásnak, mert a Hazafias Népfront igényt tart népünk minden há fia testi és szellemi erejére, alkotó tevékenységére. A cél e nemzeti összefogás előtt olyan szép és jó, amelyet az egyházak saját hitükből eredően tudnak támogatni. Mert ez a cél: Hazánknak, népünk otthonának még szebbé tétele, az életszínvonal emelése, hazánkban gazdag és boldog élet munkálása.

- A Népfront tevékenységének ez az új lendülete új erkölcsi meggazdagodást ad hazaszeretetünknek. Ma már valóban nem frázis, hanem mindennapi életünk reális, konkrét tartalma, hogy a haza a nép s minél többet csalekszünk a népért, annál hűvebbek vagyunk történelmünk hazaszeretetre buzdító hagyományaihoz. Hazánknak, népünknek ez a szeretete egyértelmű minden nép szabadságának, függetlenségének, békéjének a szeretésével. Az emberszeretetnek, a szabadság, az igazság, a béke szeretetének ez a nagy nemzeti célkitűzése - tapasztalatból tudom - hálás visszhangra talál a református gyülekezetek hitében.

- Az új törvényjavaslat néhány jellemző vonását szeretném kiemelni, mint amelyek biztosítékot nyújtanak arra, hogy az új tanács-törvény segítség lesz ezeknek a nemzeti céloknak az eredményes munkálásában.

/Folyt. köv./ T

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B V. kiadás

1954 szeptember 22

13 óra 05 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...4.folyt/ § Hné Li Bn 11-12

- Mindenekelőtt ezt emelem ki: az államhatalom és államigazgatás fokozatos szerveit^{sz} új törvény úgy állítja egymás mellé és egymás fölé, hogy a népképviselői testületek a parlamenttől a községi tanácsokig állandó irányítói, ellenőrzői és a szükség szerint korrigálói lehessenek - az eddiginél biztosabban és hatékonyabban - az államigazgatási szerveknek.

- A tanácstagok kapcsolata a választókkal az eddiginél közvetlenebbé válik az új törvény intézkedései következtében. Részben ezáltal, részben pedig azért, hogy a javaslat növeli a tanácstagok felelősségét a határozatok végrehajtása és a végrehajtás ellenőrzése iránt, hatékonyabb lesz a nép saját életének gazdája az új tanácsokon keresztül.

- Az állandó bizottságok tevékenységének kiszélesítése növelni fogja a dolgozók kedvét az iránt, hogy az állandó bizottságokkal aktívként együttműködve résztvegyenek a hatalom gyakorlásában s a társadalom hazafias feladatokra való nevelésében.

- A tanácsok és az alájuk nem tartozó szervezetek egymáshoz való viszonyának rendezése azt igéri, hogy az eddiginél pontosabb, zavartalanabb és eredményesebb lesz a helyi tanácsok és az alájuk nem tartozó szervezetek együttműködése a közös feladatok területén, a közjó érdekében. Mivel ez a tervezet hazánknek, népünknek jó, a nemzeti összefogást a közjó ápolása érdekében elősegíti, azért a törvényjavaslatot örömmel fogadom el, - fejezte be szavait.

/folyt.köv./

9

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 5. folyt. / § Gy Bn 13-18

A következő felszólaló Iván Istvánné, Bács-Kiskun megyei képviselő volt. Azzal foglalkozott, hogy a dolgozó népből lett tanács-
tagok és vezetők munkájának eredményeként a bácsalmási járásban tanácsaink megalakulása óta jelentősen fejlődtek községeink.

- Bácsalmáson és Mélykúton szülőotthon létesült. Bácsalmás és Kunbaja közt egy 7 km hosszú gazdasági kisvasút épült. Mélykúton, Bácsalmáson, Kunbaján kut létesült, amely a falu dolgozóinak egészséges vízzel való ellátását biztosítja. Mélykúton a tanács és a pedagógusok lelkes jó munkája eredményeként állami befektetés nélkül iskola-fürdőt létesítettek, amelyet a gyerekek mellett a felnőttek is szívesen használnak.

- Majdnem minden községben van napközi-otthon. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy megváltozott a falu arculata, amióta a dolgozó nép irányítja saját sorsát.

- Az elért eredmények alapja az, hogy tanácsaink munkájukban támaszkodtak a dolgozók széles tömegeire, mert olyan kérdésekkel foglalkoztak, amelyek a falu dolgozóit foglalkoztatták. A tanácsüléseken számos olyan javaslat hangzott el, mely a falu dolgozóinak különböző problémáit vetette fel.

- Azokban a községekben, ahol a dolgozók javaslatait a községi tanács felkarolta, támogatta és segítette a megvalósítását, ott a falu dolgozói is tevékenyen hozzájárultak egy-egy probléma megoldásához.

- A tapasztalat azt mutatja, hogy ott, ahol az elhangzott javaslatokat igyekeztek megvalósítani, mint Mélykúton, Kunbaján, ahol a tanács a dolgozók által felvetett minden problémával foglalkozik, ott aktívak a dolgozók és segítik a tanács munkáját.

- Ezt a helyes ténykedést biztosítja majd az új tanács törvény, amely több önállóságot ad a tanácsoknak.

- A helyi javaslatok, kezdeményezések megvalósítását azonban még sokszor gátolja az egyes helyi vezetők nemtörődősége, amelyért jogosan vonják felelősségre a tanács tagok a vezetőket. Hiba az is, hogy sok esetben olyan ígéretet tesznek egyesek, amit egyelőre nem lehet megvalósítani.

- A helyes javaslatok meg nem valósítása, a felelőtlen ígéret és, a dolgozók javaslatainak semmibevevése nem növeli a tanács tekintélyét és tömegkapcsolatát, hanem ellenkezőleg, rontja, mert ha a dolgozók azt látják, hogy nem veszik figyelembe javaslataikat, akkor passzívvá válnak, nem érdekli őket a község ügye. Az ilyen esetek mindenkor a helyi kezdeményezések kibontakozását gátolták és gátolják.

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. VII. kiadás . 1954. szeptember 22.

14 óra 15 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 6. folyt / § Gy Bn 19-21

Végeredményben fékezik az egészséges fejlődést, rontják a tanács és a tömegek kapcsolatát. Nagyon időszerű, hogy a helyi- és a járási tanácsnak nagyobb önállóságot adjunk, hiszen ők ismerik a területüket és annak problémáit a legjobban.

- Komoly hiba, hogy előfordulnak olyan esetek, amikor az alsóbb szervek megkérdezése nélkül intézkednek a felsőbb szervek. Megtörtént olyan eset, hogy a költségvetésben jóváhagyott pénzüsszeget a megyei tanács tervosztálya megkérdezés és beleegyezés nélkül elvette a járástól. Pl. Bácsalmáson 1953-ban sportpálya építésére jóváhagytak 77 ezer forintot. Ezt az összeget a megyei tanács tervosztálya 1953 júliusában ezzel az indokkal zárta, hogy még nem kezdték meg az építkezést, és a kecskeméti építők sportpályájának építésére fordította.

- Tanulság az, hogy a jövőben a tanácsoknak sokkal jobban kell támogatni a dolgozók kezdeményezéseit, elő kell segíteni azok megvalósítását, mert ezek elintézése hozzájárul a tanács tekintélyének és tömegbefolyásának erősödéséhez. Maga az új törvénytervezet is lényegesen nagyobb hatáskört biztosít az alsóbb tanácsoknak ehhez. Ezt a jogkört senkinek nem lehet csorbítani, még a megyei tanácsnak, vagy a szakminisztériumoknak sem.

- A tanácsok tömegkapcsolatainak kiszélesítését döntően befolyásolja a tanácstagok munkája, a beszámoló, a fogadó-órák rendszeres megtartása. Ezen a területen még sok a tennivaló. Hiba, hogy sok esetben nem tartják meg a tervezett fogadóórákat és beszámolókat.

- Hogy ezen a területen hiánycsúszás van, ezért elsősorban azok a tanácstagok a felelősök, akik nem tartják be köteleességeiket, mint Kovács B. Sándor Mátételkén, Sági Vince, Kazinczi Ilona Bácsalmáson és mindazok a tanácstagok, akik nem tesznek eleget tanácstagi kötelezettségüknek. Persze a tanácstagok többsége nem ilyen. Gömöri György Tataházaán, vagy Sente János Bácsalmáson, Györök Mátyás Mélykúton és még többen rendszeresen beszámol tevékenységéről és igyekeznek elintézni a dolgozók által felvetett problémákat. Az ilyen tanácstagoknak van becsületük a falu dolgozóival, ezeket szeretik a falu dolgozóival és bizalommal fordulnak hozzájuk.

- Azonban sok még a kívánnivaló a tanácstagi beszámolóban, mert azok a számszerűség mellett minőségileg egyes esetekben még nem kielégítőek. Az ilyen beszámoló még igen kevés, ahol minden problémával foglalkoznak, - ebből azután az következik, hogy a beszámolóknak kevesen vesznek részt. Ilyen esetben kevés a hozzászólás és a javaslat is.

/Folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B VIII. kiadás 1954. szeptember 22. 14 óra 25 perc
/Az Országgyűlés szerdai ülése, 7. folyt. / § Gy Bn 21-24

- Az új törvénytervezet szerint a tanástagokat a dolgozók területi alapon fogják megválasztani, így lehetőségük lesz arra, hogy ha egyesek nem jól dolgoznak, akkor a választók felelősségre vonják és ha szükségessé válik, vissza is hívják. A tervezet vitája is azt mutatta, hogy a dolgozók meglelégedéssel fogadták a területi alapon történő választást.

- Tanácsaink tömegbefolyását még sok helyen gátolja a hivatali apparátus felületes, bürokratikus munkája, egyes tanácsvezetők durva magatartása. Előfordul még az, hogy egyes vezetők rendkívül ridegen bántanak a dolgozókkal, pl. Bácsalmáson a tanács vb. titkára, Horváth Pál, Katymáron a tanács vb. titkára, Halász László a hozzájuk forduló dolgozók ügyeit egy-két rideg, barátságtalan szóval elintézik. Bácsszöllősen Nagy Sándor vb. elnök hasonló durva magatartást tanúsít a dolgozókkal szemben.

- Az ilyen vezetőknek nincs tekintélyük a dolgozók előtt. Ott, ahol barátságosan fogadják a dolgozókat, foglalkoznak ügyes-bajos dolgaikkal, szívesen fordulnak a tanácshoz. Mélykúton pl. olyan kérdésben is felkeresték a tanács titkárát, Hajdu elvtársat, hogy mivel és hogyan kell permetezni a gyümölcsfákat. Ez a tanács titkár barátságosan megmagyarázta a permetezés helyes módját, amit az érdeklődő dolgozó paraszt meglelégedéssel fogadott.

- Sokszor jogosan kifogásolják a dolgozók, hogy nem hallgatják meg panaszukat, vagy nem intézik azt el sürgetően.

- Ott, ahol a tanácsházán régi, hivatali légkör uralkodik, a dolgozók nem szívesen mennek problémáikkal a tanácshoz.

- Tanácsapparátusunkban dolgozó elvtársainknak azt az elvet kell maguk előtt tartani, hogy nem a dolgozók vannak a hivatalért, hanem fordítva: a hivatal van a dolgozókért. Tanácsaink tömegkapcsolatának szélesítésében nem kis jelentőséggel bír az új törvénytervezet azon része, amely előírja, hogy tanácsaink feladata lesz a törvényeknek a dolgozókkal való megismertetése. Ennek nagy jelentősége van azért is, mert a dolgozók valóban meg fogják ismerni a törvényeket és ha jobban ismerik, az feltételezi, hogy jobban be is tartják azokat.

- Tanácsaink tömegkapcsolatának jelentőségét növeli járásunk azon sajátossága, hogy járásunkban jelentős számban élnek délszlávok és kisebb számban német nemzetiségű lakosok. Területünkön ebből kifolyólag fokozott jelentősége van a népi-nemzeti egység megteremtésének. E területen tanácsaink munkájában jelentős eredmények vannak.

/Folyt.köv./

⌋

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 8. folyt./ § Gy Bn 24 - 29

Munkájukban sokoldaluan támogatták és támogatják a délszláv anyanyelvűek intézményeit, óvodákat, iskolákat. A nemzetiségiok részt vesznek az államhatalom helyi szerveiben. Eltűnt a régi határvonal, melyet a múlt bűnös politikája állított a nemzetiségi dolgozók közé. Tanácsainknak a jövőben még jobban kell azon munkálkodni, hogy a népi szokásokat, hagyományokat, népi kultúrát támogatva növeljék tömegbefolyásukat, hogy ezzel is elősegítsék a népi-nemzeti egység kialakulását. Különös jelentősége van a területen a Hazafias Népfront létrehozásának. A megalakult előkészítő bizottságok eddigi munkája, a munkájuk utáni érdeklődés azt mutatja, hogy a dolgozók helyesléssel fogadják a Hazafias Népfront megalakítását.

- A Hazafias Népfront létrehozásával járásunkban még egységesebbé tudjuk tömöríteni az összes dolgozókat, foglalkozásra és nemzetiségre való tekintet nélkül, mely alap lesz ahhoz, hogy legfontosabb feladatainkat, a mezőgazdasági termelés fokozását megvalósítsuk.

- Az új tanács törvény fejlődést jelent tanácsaink munkájában.

- Az új tanács törvény, mely több jogot és önállóságot biztosít tanácsainknak, még inkább lehetővé teszi tanácsaink jobb működését, növelni fogja a tömegek aktivitását, közelebb hozza őket államapparátusunk munkájához.

Iván Istvánné befejezésül egy módosítást javasolt és a törvénytervezetet elfogadta.

Ezután Parragi György Kossuth-díjas újságíró szólalt fel. Bevezetőben hangsúlyozta: a tanácsokról szóló törvényjavaslat az életnek, a mindennapi életnek a törvényjavaslata. Kifejezésre jut ez első sorban abban a tényben, hogy a nép akarata hozta létre, sokezer hozzájárulással, észrevétellek, bírálatnak közhelyében formálódott és edződött meg. Joggal mondhatjuk, hogy népünk szívdobogása lüktet benne. Ez a törvényjavaslat minden eddiginél nagyobb súlyt, tekintélyt, önállóságot biztosít a tanácsoknak. És ez helyes, ez politikai fejlődésünk követelménye, Alkotmányunk szellemének, írott paragrafusainak gyakorlati megvalósítása. Az ország tulajdonképpeni többsége bizalommal várja az előttünk fekvő törvényjavaslat életbelépésétől a tanácsi munka megjavulását, a tanácsrendszer magasabbfokú, minőségi fejlődését.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B X. kiadás

1954 szeptember 22

14 óra 25

perc

Az Országgyűlés szerdai ülése...9.folyt/ § Hné LI. bn 30-34

Az új törvényjavaslat lehetővé teszi, sőt kötelességévé teszi minden tanácsnak, minden végrehajtóbizottságnak, hogy a magak kettős szerepének, vagyis államhatalmi és államigazgatási feladatainak megvalósításában egyszerre legyen a magyar élet fáján levél, amelyen keresztül lélegzik, asszimilál ennek az életnek a fája és ugyanakkor gyökér, amely mélyen behatol a népnek, a magyar történelem haladó hagyományainak, a magyar nép hazaszeretetének talajába és onnan felhozza az életet adó tápanyagokat az ágakba, a lombokba.

Ezután az első tanácstörvényünk jelentőségéről és hiányosságairól szólt, majd így folytatta:

- Az első tanácstörvény végleg elfujta az ódon vad vármegyeházáknak dohos szagát városainkból és községeinkből, végleg eltüntette a régi főszolgabírói szellemet jelképező Gessler-kalapokat, a zergetollas főszolgabírói kalapokat, amelyek előtt a mult rendszerben hétrét görnyedve kellett köszönnie különösen a falvak népének, a parasztságnak.

- Az új törvényjavaslat legfontosabb célja az, hogy a nép hatalmát még jobban megszilárdítsa, kiterjessze. Régen sok szócséplés történt az ugynevezett autonómia, az önkormányzat fogalma körül, amely valóban bizonyos történelmi korszakban a Habsburg abszolutizmus idején nem is csengett rosszul a magyar fülekben. Hiszen mint tudjuk, abban az időben nem egy helyen a megyei, városi önkormányzatok voltak a fellegetvái a Habsburg-uralom németesítő és központosító rendszerével szemben kifejtett nemzeti ellenállásnak. De már a mult század második fele óta a vármegyei rendszer az önkényuralomnak, a népi nyomásnak lett a bagolyvára. A városi polgárság autonómiája el-sorvadt, a Habsburg-uralmat a Horthy-rendszernek a vele egy hurok pendülő feudalista-kapitalista uralkodó osztályoknak lett az eszköze. Most ez a törvényjavaslat az igazi autonómiát, vagyis az igazi önállóságot, az igazi önkormányzatot biztosítja a népi hatalmi szervek, a tanácsok számára. Megvalósul Kossuth Lajos politikájának alapelve: "a néppel a népért". E törvényjavaslat a nép hatalmának gyakorlati biztosítója az Alkotmány alapelvei mellett.

/folyt.köv./

Ko

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XI. kiadás

1954. szeptember 22.

15 óra 40 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 10. folyt / § Gy Bn 34- 37

Ezzel a javaslattal nemcsak mi, az Országgyűlés tagjai, de a nép széles tömegei is behatónan foglalkoztak, mielőtt az Országgyűlés elé került volna, - mondotta, majd a tanácsrendszer jelentőségéről szólt.

- A tanácsrendszer - mondotta - a városok viszonylatában történelmi visszapillantásban körülbelül olyan különbséget mutat, mint mai szocialista városaink vagy szocializmust építő városaink a középkori városokkal szemben. Mi volt a középkori város legfőbb jellegzetessége? A várfal, amelyen belül éltek a kiváltságos rétegek és amelyen kívül őt a nép, a dolgozó, verejtékező nép. Az uralkodó kiváltságosok csak akkor engedték a várfalon belültre, ha a várost ellenség fenyegette és ezért a várfalakat az egyszerű emberek verejtékes munkájával, de testével is meg kellett erősíteni, az uralkodó réteget vérük hullajtásával is meg kellett védeni.

- Nos, a tanácsrendszer városi vonatkozásban is lerombolta ezeket a feudális várfalakat és a városok feletti hatalmat, intézkedési jogot azok számára biztosította, akik korábban vagy képletesen, vagy valóságban a várfalakon kívül - értsd a külvárosokban, a munkásnegyedekben - éltek.

- Itt szeretném felhívni a tisztelt Országgyűlés figyelmét a törvényjavaslat IV. szakaszának arra a pontjára, amely kimondja: az Országgyűlés, illetőleg a Népköztársaság Elnöki Tanácsa kivehet egyes városokat a megyei tanács működési köre alól és azokat a felsőbb állam-szervek alá rendelheti. Hogy történelmi összefüggésben mutassam meg ennek a pontnak nagy jelentőségét és főleg nagy lehetőségeit, emlékeztetnem kell arra, hogy bár a magyar városok fejlődése a sajátos magyar feudális viszonyok mögött messze elmaradt némely más ország városainak olyan fejlődésétől, amelyeket a haladó polgárság nemcsak a gazdasági, a kulturális, de a politikai fejlődésnek nem egyszer forradalmi centrumává fejlesztett, mégis, egyes magyar városoknak nálunk is vannak ilyen dicsőséges, haladó hagyományai. Amikor Apró Antal miniszterelnökhelyettes képviselőtársunk tegnapi beszédében éppen a javaslattal összefüggésben haladó történelmi hagyományaink ápolására,

tiszteletére hívta fel a figyelmet, eszembe jutottak ilyen dicsőséges haladó hagyományokkal rendelkező városaink: mint Debrecen, Sopron, Pécs, s természetesen mindenekelőtt szeretett fővárosunk, Budapest.

/Folyt.köv./

hatalmi

TL

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 11. folyt./ § Gy Bn 37-39

Mert a haladó hagyományok - tisztelt Országgyűlés - nemesak írók, költők, művészek, politikusok műveiben, életében gyökereznek, hanem egyes városainknak történelmében, haladó hagyományáiban is. Én nagyon szeretném, ha az Országgyűlés és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa élne azzal a joggal, hogy elsősorban az ilyen haladó hagyományok, nagy, kulturális múlttal és jelenel, nagy gazdasági erőközpontokkal rendelkező városokat kivéve a megyei tanács hatásköre alól. Erre kötelez bennünket mind a haladó hagyományok tisztelete, mind a városok kulturális, gazdasági fejlődésének, a szó legigazabb értelmében vett autonómiájának előmozdítása.

- Az első tanácstörvény ezen a téren sok visszasságot teremtett, amelyek nem szolgálták egyes városok gazdasági és kulturális továbbfejlődését.

- Ennél a témánál külön kell hangsúlyoznom azt a megelégedést, sőt örömet, amelyet az a módosítás váltott ki a főváros egész népéből, amelyet a jogi bizottság nevében Pongrácz Kálmán képviselőtársunk terjesztett az Országgyűlés elé. Ez a módosítás egy új paragrafussal kívánja kiegészíteni a törvényjavaslatot. Ez a szakasz Budapest különleges jellegét hangsúlyozza és ennek megfelelően előírja, hogy a törvény végrehajtása során szervezeti és hatásköri vonatkozásban, valamint a gazdasági terv és a költségvetés megállapításakor figyelembe kell venni azokat a követelményeket, amelyek a főváros jellegeből folynak.

- Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy röviden kifejtsem azokat az indokokat, amelyekkel Budapest főváros népe kéri az Országgyűléstől ennek a módosított indítványnak az elfogadását.

- Szép fővárosunk nemcsak a felszabadított és azabad Magyarország dobogó szíve, hanem a magyar történelemnek eleven folytatása, múltjának és a jelennek szála nem múlt kapcsolata. Ha a múltra gondolunk, a magyar nép múltjára, nem figyelmeztet-e bennünket a költőnek mondása: "Él magyar, áll Buda még" arra, hogy a magyar nép viszontagságos történelme során mindig bizalommal, szeretettel, büszkeséggel gondolt fővárosára.

/Folyt.köv./

TL

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 12. folyt/ § Hné Li Bn 39-42

Ha Berzsenyi Dánielnek "A magyarokhoz" című ódájának nehéz pörölycsapásait halljuk és olvassuk e két megrendítő erejű sort:

"Nyolc századoknak vérzivatarja közt
Rongált Budának tornyai állanak"

nem kell-e gondolnunk azokra az újabb vérzivatarokra, amelyek a költő halála után zudultak Budapestre az 1848-49-es szabadságharc és különösen a második világháború idején, amikor ismét csak Budapest sorsa foglalkoztatta, aggasztotta az egész ország népét és amikor fővárosunk létében, virágzásában látta a magától létének, függetlenségének szimbólumát, és amikor Budapest pusztulásától féltette egész hazája pusztulását. Budapest felszabadítása a Szovjet Hadsereg által volt az első örömnépe nemcsak a főváros népének, hanem az egész magyar népnek. A fel nem szabadított területek lakossága tudta, hogy nemsokára megkondul számukra is a szabadság harangszava.

-De tisztelt Országgyűlés, Budapest nemcsak történelmi szimbólum. Budapest nemcsak Népköztársaságunk legfőbb politikai, gazdasági, kulturális erőcentruma, hanem a munkás-paraszt szövetségnek, politikai életünk alapvének a bázisa is. Budapest utcáinak aszfaltjára és köveire a múlt rendszerben sokszor hullt az emberi és állampolgári jogaiért harcoló hős munkásság fiainak vére. A huszadik század nagy szabadságharcának szentelt kövei ezek. Innen indult útközetből-útközetbe és végül nagy szabadságharcba, új honfoglalásra a főváros munkásosztálya. Ez a szabadságharc hozta meg a földreformot, a szabadságot a magyar parasztság számára. Nemcsak a közös harcok emléke köti össze őket, hanem sokszor a közös származás is. És Budapest lakossága nagyrészt a falvakból jött, a falvak népével tartja a magának rokonságát. A közös harcoknak, a közös származásnak az a lapján szimbolizálja a munkás-paraszt szövetséget. Ez nemcsak politikai szövetség, de testvéris szövetség. A napokban a legimponálóbb megnyilatkozása a mezőgazdasági kiállítás volt, a vidéknek és Budapestnek ez a nagy találkozása.

- De Budapest ezen túlmenően a békének a városa is. Elég, ha ennek bizonyítására hivatkozom arra, hogy Budapesten rendezte a Béke Világtanács egyik legfontosabb ülészakát, hogy Budapestről szólott a világ minden népéhez a reménység üzenete: Budapest a béke városa. Ezt bizonyítja az is, hogy számtalan azoknak a látogatásoknak, nemzetközi kongresszusoknak a sora, amelyet a mi szép fővárosunkban rendeznek meg és amelyen résztvesznek a világ minden tájáról érkezett vendégek.

/folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XIV. kiadás

1954 szeptember 22

15 óra 55 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...13.folyt/ § Hnó Li Bn 42-46

- Budapest lakossága a maga szenvedésein, megpróbáltatásain keresztül tanulta meg szeretni a békét és ezért van ott az első sorban, ahol a békéért, a nemzetek közötti békés együttműködésért, egy új világháború elhárításáért kell küzdeni. Ezért nézi Budapestnek, a békevárosnak lakossága olyan nagy reménységgel, rokonszenvvel azoknak a baráti kapcsolatoknak a kiépítését, amelyek legutóbb Sztálingrád, a hős város és Coventry, az angol mártírváros tanácsai között jöttek létre. A világ minden városa, békeszerető lakossága között jöjjenek létre ilyen kapcsolatok. Ezt kívánja Budapest.

- Röviden összefoglalva, így tudom kifejezni azt, hogy miért örül Budapest népe és vele együtt az egész magyar nép annak, hogy e törvényjavaslat Budapest különleges jellegének külön hangsúlyt adott.

- És most hadd térhessek rá a falu egyes kérdéseire.

- A Horthy-rendszer idején a parasztot mindenből kiforgatták, Amerikába hajszolták, ágyutöltelékül használták fel, a politikában csuful becsapták, és bizony néha csendőrsortüz zúdult rá.

- A felszabadulás hozta meg parasztságunk legnagyobb eseményét; a földreformot, és azóta különösen a júniusi párhuzamosított és a kormányprogram óta a mezőgazdaság fejlesztése lett a kulcskérdése az új szakasz politikájának.

- Én azt szeretném, ha az új tanácstörvény által megválasztandó minden tanácsos és minden végrehajtóbizottsági tag ne csak a párhuzamosított és a kormányprogram lélektelen végrehajtásával, de egyéni szeretettel, emberiséggel támogassa dolgozó parasztságunkat akár tszcs-kben, akár állami gazdaságokban dolgoznak vagy pedig mint egyénien gazdálkodó parasztszövetkezetek a földet, biztosítják népünknek a mindennapi kenyeret.

Ezután hangsúlyozta: a munkás-paraszt szövetség az alapköve az új tanácsos törvény megvalósításának; de elősegíti a megvalósítást az értelmiség bevonása a tanácsos munkájába. Végleg el kell tűnnie - mondotta - minden értelmiségellenes előítéletnek az új tanácsosokból. A régi tanácsosokban nem egy helyen előfordult, hogy különösen a falvakban az értelmiséget egyenesen szímkivetették a tanácsos munkájából.

/folyt.köv./

Ko

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 14. folyt/ § HnÁ Li Bn 46-50

A pantallót, a nyakkendőt, az oklevelet sokszor diszkriminációs jelnek tekintették. Ez nem volt így jól. A néphez hű értelmiség nemcsak most, de a múlt századokban is megmutatta, hogy a haladásnak, a nép szeretetének, a haza függetlenségének fáklyahordója és a magyar értelmiség többsége most is ott áll a nép mellett, teljesíti hazafias kötelességét a népért, a haza függetlenségéért, a békéért folytatott nagy harcban, küzdelemben - mondotta, majd a törvényjavaslatot elfogadta.

Ezután Mileji István, Zala megyei képviselő becsülgyei termelészövetkezeti elnök szólalt fel.

- Engedje meg a tisztelt Országgyűlés, hogy minyegy termelészövetkezeti elnöke, szóljak tanácsaink eddigi működéséről - mondotta. Mint tsz-elnök tapasztaltam, hogy tanácsaink támogattak bennünket és mindenkor azt éreztem, hogy amikor gyengének véltem magamat, mindenütt ott volt a tanács segítő keze.

- A tanács segített bennünket az aratás idején is. Láttuk, hogy búzánk viaszérésben van. A gépállomás felszólításunkra azt válaszolta, hogy csak később tud aratni jönni. A tanácsosál karöltve elhatároztuk, hogy aratunk, de oly módon, hogy a tanács dolgozói munkaidejük után kijönnek és a termelészövetkezeti dolgozóival együtt aratnak. Versenyre is keltek a termelészövetkezetek dolgozóival, úgy hogy gabonánkat idejében learattuk.

- Az elmúlt időszak alatt a kormány hozzájárulásával tanácsépület épült községünkben, tágas tanácsteremmel. A múlt rendszerben községünkben gyalogszerrel kellett bekutyagolnunk Zalaegerszegre és onnan vissza, ami körülbelül 50 kilométert tesz ki. Most pedig kormányzatunk jóvoltából falunkon s az egész Göcsejen naponta két autóbusz-járat száguld végig. Így tehát kisebb-nagyobb ügyeink elintézésére gyakran feljöhethünk a fővárosba. Jövőre félmilliós költséggel kulturház épül nálunk. Ha ez megépül, eltűnik vidékünknek az a régi elnevezése, hogy "sötét Göcsej". Tudjuk, hogy a "sötét Göcsej"-ből egyszer "világos Göcsej" lesz.

- Mi meg voltunk elégedve tanácsaink működésével. Meg is választjuk újból a tanácsot, mert azt láttuk, hogy mindenben a nép érdekét szolgálta. Csak azt bocsátjuk előre, hogy legyenek becsületesek, adják meg a népnek azt, ami a népé - ami pedig az államé, az legyen az államé! Szorgalmazzák a kötelezettségek teljesítését is. /folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B XVI. kiadás

1954 szeptember 22

16 óra 35 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 15.folyt/ § Hné Li Bn 50-54

Bizalommal kérjük tanácsostajainktól, legyenek becsületesek és éljenek példás családi életet, mert akkor a nép bátran és biztosan követi őket.

- Szeretnénk, ha a tanács többet foglalkoznék a helyi kereskedelemmel. Erre azért van szükség, mert a földművelőszövetkezeteknél faluhelyen igen sokszor tapasztaltam, hogy sok az elfekvő áru. Ugyanakkor nincs olyan cikk, amelyre a magyar parasztnak szüksége volna.

- Foglalkozzanak tanácsaink a helyi iparral is.

- Kormányprogramunk megengedte, hogy az iparosok visszakapják iparukat. Többször tapasztaltam, hogy bár fent a címtábla, de nem szól a kalapács, nem szól a szerszám.

Ezután Mileji István befejezésül több módosítást terjesztett elő, majd elfogadta a törvényjavaslatot. /Seregélyi József országgyűlési képviselő, a földművelésügyi minisztérium halászati és vadászati igazgatóságának vezetője szövegezt fel.

Beszéde elején megállapította: nagy számmal vannak jól dolgozó tanácsok, példamutató tanácsfunkcionáriusok, akik nagyszerűen megállták helyüket, személyes példájukkal élen jártak a termelésben, az állampolgári kötelezettségek teljesítésében. He-lyesen alkalmazott tudatosító munkával mozgósították a dolgozókat az állami feladatok elvégzésére, a párt- és kormányhatározatok végrehajtására. Ilyen munkát végzett Pest megyében a biator-egyi tanács és annak végrehajtóbizottsági elnöke. A tanácsnak nagy része van abban, hogy a "Dózsa" mezőgazdasági termelőszövetkezetből az elmúlt ősz folyamán senki sem távozott el és nem is akart eltávozni. A termelőszövetkezet a harmadik legjobb termelőszövetkezet az országban.

- Hasonlóképpen jól dolgozik a vicsésit tanács is, aminek eredménye, hogy az állam iránti kötelezettségek teljesítésében a község az első között van a járásban.

D
- Dolgozó népünknek, helyi tanácsainknak és azok funkcionáriusainak nem volt megfelelő jártasságuk a hatalom gyakorlásában. Éppen ezért az elért eredmények mellett munkájuk során hibát követtek el. A hibák elkövetésében nagy része volt a tanácsokba beférkőzött ellenséges elemek káros tevékenységének is.
/folyt.köv./

/Az Országgyűlés szerdai ülése...16.folyt/ § Hné Li Dn 55-56

Például a dabasi járásban a begyűjtési osztály vezetője hosszabb ideig egy volt horthysta százados volt. A dolgozó paraszttal és a tanácsi dolgozókkal durván bánt és ha tevékenysége ellen panaszt mertek tenni, letartóztatással és kidobással fenyegette őket, míg végre eltávolították. Az ilyen befélnközött ellenséges elemek megnehezítették tanácsaink munkáját, lazították a munkás-paraszt szövetséget és nagy károkat okoztak népi államunknak.

- Egyes tanácsfunkcionáriusaink és az apparátusban dolgozók magatartásukkal, munkájukkal nem erősítették, hanem gyengítették a dolgozó tömegekkel való kapcsolatainkat. Ilyen volt például a sződi tanács végrehajtóbizottságának elnöke is, aki évek óta használt háromnegyed katasztrális hold tartalékszőlőt, de semmit sem fizetett utána. Ugyanezt megengedte a rokonainak is, akik szintén becsapták a nép államát. Nem véletlen, hogy ebben a községben az állami fegyelen meglazult, elmaradás van a beadás és az adófizetési kötelezettségeket teljesítésében.

- Tanácsaink tekintélyét aláásta a tápiószecsi tanács végrehajtóbizottságának titkára is, aki még az elmúlt évről begyűjtési hátralékban van, s amikor megkérdezték tőle: miért nem teljesítette a beadását, azt felelte, hogy most épített egy házat és sok kiadása van. Ezek után nem lehet csodálkozni, hogy a községben minden harmadik ember adósa az államnak. Az ilyen vezetők méltatlanok a dolgozó nép bizalmára, és a legközelebbi tanácsválasztáson biztosan nem is fogják megválasztani őket.

- Vannak azonban jó vezetők, akik példamutatóan járnak el, teljesítik az állam iránti kötelezettségeiket s magánéletükben is példamutatóak. Tanácsaink vezetői és funkcionáriusai nagy részénél ez így is van.

- A továbbiakban foglalkozni kívánok az állandó bizottságok munkájával. Pártunk III. kongresszusán Nagy Imre elvtárs azt mondta, hogy a tanácsok megszilárdításának egyik legfontosabb feltétele az állandó bizottságok tevékenységének fejlesztése. Ezt a figyelmeztetést jól felhasználták az aszói, a budai, a váci és a ceglédi járásokban, ahol a községek többségében az állandó bizottságok jól dolgoznak, mozgósítják a lakosságot az állami feladatok végrehajtására, segítséget nyújtanak a tanácsnak és a végrehajtóbizottságnak az állami fegyelen megszilárdításában, a tervek teljesítésében. Nem kis részük van abban, hogy Pest megye a gabonabegyűjtési versenyben első lett az országban.
/folyt.köv./

Az eredmények mellett azonban még sok hiányosság van az állandó bizottságok működésében. Számos állandó bizottság nem ismeri feladatait, s ezért nem is tud segítséget nyújtani a tanácsnak. Jellemző erre, hogy Pest megyében az 1984 állandó bizottság közül csak körülbelül 540 dolgozik rendszeresen. Ehhez nem kis mértékben hozzájárul, hogy az állandó bizottságok nem a tanács véleményező, ellenőrző szerveként működtek, hanem a hivatali apparátus feladatait bízták rájuk és kötelezték őket, hogy azt végezzék el. Az állandó bizottságok gyenge munkájának oka az is, hogy a tanácsok vb. elnökei és más funkcionáriusai nem segítik őket, nem tanítják őket feladataikra, üléseiken nem vesznek részt.

- Ezért különös jelentősége van a tanácstörvénytervezet I. fejezetének, amely világosan meghatározza az állandó bizottságok megalkulásának módját, feladataikat és működésük irányelveit.

- A Hazafias Népfront által beterjesztett törvényjavaslat lehetővé teszi, hogy egyes területeken - a helyi viszonyoknak megfelelően - a törvényjavaslatban fel nem sorolt állandó bizottságot is létrehozzanak a helyi tanácsok. Ez a rendelkezés lehetővé teszi a tanácsok részére, hogy különleges feladatok elvégzésére ideiglenes bizottságot szervezzenek. Annak érdekében, hogy az állandó bizottságok minél eredményesebben végezhessék feladataikat - alapvetően fontos, hogy az egyes bizottságokba elsősorban a bizottság feladatkörébe jártas tanács-tagokat válasszanak. Így tudnak erős és hatásos kapcsolatot létesíteni a különböző foglalkozási ágakkal, így tudják mozgósítani a dolgozókat a párt és kormányhatározatok végrehajtására. Az állandó bizottságok tagjainak kiválasztásakor el kell érni, hogy olyan állandó bizottságok jöjjenek létre, amelyek tagjait nem kell cserélni. Az állandó bizottságok elnökeivé pedig ne a tanácsapparátusban dolgozókat válasszák, mint ahogyan Nógrád megyében történt, ahol a megyei állandó bizottságok közül ötnek a különböző osztályok vezetői voltak az elnökei. Az a helyes, ha a bizottság elnöke olyan tanács-tag, aki mindennapi munkája során közvetlen kapcsolatban van a dolgozókkal és a dolgozóktól munka közben nyert tapasztalataival elő tudja segíteni a tanács eredményes működését. Igen fontos, hogy az állandó bizottságok minden tagjának legyen meghatározott, konkrét feladata, mert csak így lehet aktivizálni a bizottságok tagjait és így látják értelmét a bizottsági tagságnak.

- Az állandó bizottságoknak szoros kapcsolatot kell teremteniük a különböző tömegszervezetekkel, melyek segítséget tudnak nyújtani egészségügyi, kulturális, szociális ügyekben, az orvosok és nevelők bevonásával, mezőgazdasági termelési kérdésekben, a termelőszövetkezetekben; gépállomásokon és állami gazdaságokban dolgozó agronómusok bevonásával.

/Folyt. köv./

A mezőgazdasági állandóbizottságoknak szoros kapcsolatot kell tartaniuk a tsz-ekkel. Biztosítaniok kell, hogy a tanács állandóan értesüljön a tsz-ek problémáiról, nehézségeiről és elő kell segíteni, hogy azokat megoldják. Az állandóbizottságok ilyenirányú tevékenység azonban nem jelentheti a tsz-ek függőségét az állandóbizottságtól.

- Szólni kívánok még a tanácstagoknak a dolgozó tömegekkel való kapcsolatáról. A dolgozókkal való kapcsolat elmélyítésének legjobb módszere az állandó érintkezés, a tanácsok munkájának, eredményeinek és feladatainak rendszeres ismertetése. A dolgozók csak akkor tudják kezdeményezéseikkel, bírálataikkal és javaslataikkal segíteni a tanácsot, ha megvan közöttük a szoros kapcsolat, ismerik a tanács célkitűzéseit.

- A dolgozó tömegek segítségét tapasztaljuk most, amikor a Hazafias Népfront előkészítő bizottsága nyilvánosságra hozta a tanács-törvény-tervezetet.

- A tanácsok munkája is akkor lesz igazán eredményes, ha minél több dolgozót vonnak be a tanácsi munkába. E cél elérését nagymértékben elősegíti, ha a tanácstagok rendszeresen megtartják beszámolójukat és fogadóórájukat. A tanácstagok jelentős része most is eleget tesz ennek a kötelezettségnek, tájékoztatja a választókat a végzett munkáról, ismerteti velük a tanács terveit és foglalkozik a közérdekű és személyes problémáikkal. Ezen a téren azonban még sok léka számolt be a választóknak végzett munkájáról. Ezért igen fontos, hogy ezen a téren is fokozottabb segítséget nyújtsunk helyi tanácsainknak, nevéni, oktatni kell a tanácstagokat, el kell érni, hogy foglal-kozzanak a dolgozók problémáival, tegyenek eleget megbízatásuknak, mélyítsék el a tanács és a tömegek kapcsolatát, amellyel erősítik a dolgozó nép államhatalmát.

- Egybevetve az eredményeket és hibákat, a mi dolgozó népünk előtt is fényesen bebizonyosodott, hogy a tanács, az igazi néphatalom, messze felette áll minden burzsoá államhatalomnak, a tanács a népert, a nép ellenségei ellen gyakorolja az államhatalmát.

- A tanácsokról szóló új törvénytervezet figyelembe veszi az eddigi eredményeket és hiányosságokat, elősegíti, hogy még eleve-nebbé válják a tanácsok kapcsolata a dolgozó tömegekkel. A személy szerinti jelölés és választás nagy kitüntetés és bizalom a jelöltek felé.

/Folyt.köv./

Ko

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 19. folyt./ HI/tot/Gy Bn 61-63

Nem kétséges, hogy a megválasztásra kerülő tanácsstagok a haza, a nép ügyét szolgálva, maradéktalanul eleget tesznek vállalt kötelezettségüknek, segítik a párt és a kormány határozatainak végrehajtását és a helyi lehetőségek teljes felhasználásával előre fogják vinni városaink és falvaink felvirágoztatását, tovább erősítik hazánkban a nép államhatalmát. Ezért a törvényjavaslatot elfogadom.

Ezután Erdei Ferenc igazságügyminiszter emelkedett szólásra. Bevezetőben a törvénytervezet vitájának hatalmas méreteit ismertette, majd így folytatta:

- Valóságos tömegmozgalom volt a törvénytervezet megvitatása, s ez egyben a Hazafias Népfront megszületését és a legszélesebb tömegmozgalom első sikerét is jelenti. A hozzászólások alapjaiban és egészében szinte kivétel nélkül helyeselték a tervezetet és kifejezték az egyetértést magával a törvényjavaslattal is és azzal is, hogy ezt a kérdést a Hazafias Népfront Előkészítő Bizottsága a legszélesebb körű megvitatásra bocsátotta közre. A másik általános jellemvonása a hozzászólásoknak, hogy szinte kivétel nélkül megértették azt, ami új a törvényjavaslatban, s ezt lelkesen üdvözölték és komoly igyekezetet fejtettek ki annak érdekében, hogy továbbfejlesszék, világosabbá tegyék a törvényjavaslat új tartalmát.

- Ilyen sokoldalú, gazdag és érdemben is figyelemreméltó hozzászólások természetesen kötelezővé tették, hogy ezekkel a hozzászólásokkal, módosító javaslatokkal a legnagyobb alkii ismeretességgel foglalkozzunk és minden olyat, ami a törvény javítását, fejlesztését szolgálja, már az előkészítés során felhasználjunk. Éppen ezért a tanácsok munkájában dolgozó legjobb szakértők bevonásával, továbbá a jog és államtudomány legkiválóbb képviselőivel együtt az összes beérkezett javaslatokat megvitatottuk és a megfontolásra érdemes javaslatokat mind a Hazafias Népfront Előkészítő Bizottsága, mind a minisztertanács behatóan megtárgyalta. Ilyen előkészítés eredményeként született meg a javaslatnak az a szövege, amit most az Országgyűlés tárgyal, s még ehhez a szöveghez is további hasznos és jó módosítások hangzottak el részint az országgyűlés jogi bizottságában, részint az országgyűlési tárgyalás során.

- Engedjék meg, hogy kiemeljem a módosító javaslatokból azokat a legfontosabbakat, amelyek az előkészítés során felmerültek. Azokat is, amelyek nem fogadhatók el, s azokat is természetesen, amelyeket már az országgyűlési tárgyalás előtt felvettünk a tervezetbe, s azokat is, amelyeket az országgyűlési tárgyalás során indokolt, hogy elfogadjunk.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXI. kiadás

1954 szeptember 22

17 óra 10 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...2o.folyt/ § Hné L1 Sn 63-64

- Sokan azt kívánták, hogy a törvény kifejezetten szóljon a tanácstagok anyagi, büntetőjogi és fegyelmi felelősségéről. Azt a kívánságot, hogy fokozott megbecsülésben részesüljenek és egyuttal fokozott felelősséggel tartozzanak a tanácstagok, természetesen csak helyeselni lehet. Mégis nem lett volna helyes, ha a tanácstagok felelősségét a javasolt módon felvettük volna a tervezetbe, hiszen a tanácstagok választott személyek, akik nem állhatnak fegyelmi felelősség alatt, ellenben a választók megítélése alapján bármikor visszahívhatók. Ugyanosaak nincs szükség külön büntetőjogi felelősség kimondására sem, mert az általános büntetőjogi szabályok szerint természetesen a tanácstag is felelős olyan esetben, ha törvénybe ütköző cselekményt követ el. Nyilvánvalóan ettől eltérő a helyzet a végrehajtóbizottsági tagoknál, helyesebben: az ő esetükben fokozottabban fennáll mind a megbízatásuk megtisztelő jellege és a megbecsülés ezzel kapcsolatban, mind pedig az a felelősség, amellyel tartoznak. Természetesen ez a felelősség nem fegyelmi felelősség a választott végrehajtóbizottsági tagoknál, mert ez összeférhetetlen lenne a választással, viszont természetesen ők is visszahívhatók. De ezt a megkülönböztetett felelősséget az egyik oldalon, másrésztől megbecsülő és megtisztelő jellegét e megbízatásnak kifejezésre juttatja a törvénytervezet akkor, amikor a végrehajtóbizottsági tagok részére esküt rendszersít, ami az eddigiekben nem volt. Ez az eskü kifejezi azt a fokozódó felelősségérzést, felelősségtudatot, amely azonban ismétlem, természetesen nem mehet a fegyelmi felelősség területére.

- Többen felvetették, hogy a felsőbb tanács ne változtathassa meg az alsóbb tanács határozatát, mert ez sértené az alsóbb tanács jogkörének teljességét. Egyuttal azt is többen kifogásolták, hogy a tanács rendeletét miért kell a felsőbb tanácsnak jóváhagynia. Ezekben az észrevételekben némi igazság van, mégis nem lenne helyes, ha a törvényben teljes egészében elfogadnánk ezeket a javaslatokat. Helyes az, ha minden tanács a maga területén külön jóváhagyás nélkül hozhat olyan szabályokat, amelyekre az ottani viszonyokhoz képest szükség van. A tervezetben ez is a javaslat. Ez annál is inkább indokolt, mert olyan esetben, ha a felsőbb tanács törvénysértőnek vagy magasabb érdekekkel ütközőnek találná a helyi rendeleteket, módja van azok felülvizsgálatára, szükség szerint megváltoztatására, vagy megsemmisítésére.

/folyt. köv./

Ko

/Az Országgyűlés szerdai ülése...21.folyt/ § Ké L1 2n 64

Azt azonban nem lenne helyes elfogadni, hogy a felsőbb tanács ne változtathassa meg az alsóbb tanács határozatát. Mint a törvényjavaslat is világosan kifejezi, a tanácsok a demokratikus centralizmus elvén nyugszanak, tehát az államhatalom helyi szerveinek bele kell illeszkedni az államhatalom egységébe. Ez pedig abban nyilvánul meg, hogy a felsőbb tanács, végső fokon az Országgyűlés, illetve az Elnöki Tanács, mint választott hatalmi testületek az egész ország területére rendelkezhetnek és ennek során módosíthatják a helytelen, vagy törvényellenes helyi határozatokat.

- Elég sokoldalról felvetették azt a kívánságot, hogy a végrehajtóbizottság titkárai számára képesítést írjunk elő, sőt olyan javaslat is hangzott el, hogy a végrehajtóbizottság titkárait ne válasszák, hanem kinevezzék. Ami a javaslat első részét illeti, azt érdemben nyilván helyeselni kell. Indokolt az a követelmény, hogy a végrehajtóbizottság titkárai megfelelő képzettséggel rendelkezzenek, ezt azonban, amennyire helyes a gyakorlatban érvényesíteni, annyira helytelen lenne törvényes feltételként kikötni. A javaslat másik része, hogy a titkárok kinevezés útján kerüljenek a tanácsi szervezetbe, egyenesen ellenkeznek az egész törvény szellemével, a tanácsok rendszerének alapelveivel. Az ilyen értelmű javaslatokról azonban szólni kell, mert bennük olyan szemlélet tükröződik, amely a végrehajtóbizottságok titkárait némileg a régi jegyzőkhöz hasonlítja. Igaz, hogy a végrehajtóbizottság titkárának jogtudó, az államigazgatásban jártas személynek kell lennie, azonban semmiképpen nem úgy, hogy lényegében ő vezesse az államigazgatás munkáját és mellette a tanács elnöke csak valamilyen reprezentáló és aláíró névleges vezető legyen. A tanácsoknak éppen az a lényege, hogy a tanácsok által választott végrehajtóbizottság elnöke a helyi államigazgatás első embere, igazi felelős irányítója, akinek a helyi igazgatás valódi fejének kell lennie.

- Igen nagy számban szölköztek hozzá az állandó bizottságok kérdéséhez, amiről legutóbb Serogélyi elvtárs is beszélt. Ezeket a hozzászólásokat különösen értékesnek kell tekintenünk, mert tükröződik bennük az állandó bizottsági tagoknak, a tanács-tagoknak, de tanácson kívül állóknak is a rendkívül élénk érdeklődése az állandó bizottságok munkája iránt.

/folyt.köv. /

Az ilyen irányú hozzászólások azonban örvendetes törekvéseik mellett azt is mutatják egy részükben, hogy elég sokan nincsenek tisztában az állandó bizottság jellegével és munkájuk természetével. Ezért számos olyan javaslatot is tettek, amelyek szerint az állandó bizottságokat olyan tanács, hanem a végrehajtó bizottság irányítsa, másrészt olyanokat, hogy az állandó bizottságok a tanácsét meghaladó hatáskört is kapjanak. Világos, hogy ezeket a javaslatokat nem lehet elfogadni. Azt a következtetést azonban bátran levonhatjuk, hogy az állandó bizottságokra vonatkozó igen nagyszámú hozzászólás és javaslat alátámasztja a törvénytervezetnek az állandó bizottságokra vonatkozó rendelkezéseit, illetve azt, hogy igen nagy szükség volt e téren is az elvi tisztázásra.

- Feltétlenül érdemes és szükséges még egy olyan javaslattal foglalkozni, amelyet ugyan a törvénybe nem lehet beiktatni, azonban a javaslat indokai igen komoly figyelmet érdemelnek. Sokan javasolták, hogy tanácsstagokká, különösen tanácsai vezetőkké, végrehajtó bizottsági elnökökké csak helybelieket lehessen megválasztani; olyanokat, akik jól ismerik a községet, a járást, a megyét és viszont őket is ismeri a lakosság. Az ilyen javaslatokat különösen az váltotta ki - jól tudjuk - hogy igen nagy a hullámozás a tanácsai funkcionáriusok körében és elég gyakori az olyan eset, amikor más vidékről valók a tanácsai vezetők. Nyilvánvaló, hogy a tanácsoknak és a tanácsokat irányító szerveknek törekedniük kell arra, hogy minél nagyobb mértékben valóban olyan alkalmas helybelieket jelöljenek és válasszanak meg tanácsai tisztségekre, akiket a nép ismer és akik szintén ismerősek a helyi viszonyokkal. Ezt azonban a törvényben kötni semmi esetre sem lenne helyes, hiszen olyan esetekkel, amikor egy-egy más vidékről valót szívesen megválaszt egy-egy tanács, vagy éppen maga kér ilyen segítséget, feltétlenül számolnunk kell.

- Igen sokan felvetették, hogy a törvény rendezze a visszahívás jogát és határozza meg annak a módját. Ez az igény teljesen indokolt, azonban a tanácsai törvényben ilyen rendelkezésekre nincs szükség, miután ezeket a szabályokat a tanácsai választásról szóló törvénytervezet teljes egészében tartalmazza.

- Ezek voltak a jelentősebb olyan javaslatok, amelyeknek az elfogadása és a törvénybe iktatása nem indokolt. Sokkal több azonban az olyan javaslat, amelyek nemesak megfontolásra érdemesek, hanem alkalmasak is arra, hogy a törvénybe bekerüljenek. E javaslatok közül jónéhányat már az előkészítés során mind a Hazafias Népfront Előkészítő Bizottsága, mind a minisztériumi tanács magáévá tett és a tárgyalásra került tervezetbe már felvette. Ezek közül a következőket kell kiemelni.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXIV. kiadás

1954 szeptember 22

17 óra 15 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...23.folyt/ § Hné Li 66 -67

- Számosan javasolták, hogy a tanácsok feladatainak meghatározásánál ne csak a helyi ipar és a mezőgazdasági termelés irányításáról, illetőleg megsegítéséről legyen szó, hanem a helyi kereskedelemről, közlekedésről, a város- és községgazdálkodásról is. Ezzel kapcsolatban azt is sokan javasolták, hogy a tanácsnak jogában álljon a jogszabályok keretei között helyi szükségleteket kielégítő vállalatok létesítése. Nyilvánvalóan igen helyes javaslatok ezek és a törvényjavaslat szövege már ilyen értelemben is került az Országgyűlés elé.

- Ezzel kapcsolatban további olyan javaslatokat is tettek, hogy a tanács feladatai között ne csak olyanok szerepeljenek, amelyek az állami feladatok helyi végrehajtására irányulnak, s köztük olyanok is, amelyek olykor terhesek a lakosságra, hanem olyanok is, amelyek közvetlen helyi szükségleteket elégítik ki és helyi hatáskört biztosítanak a lakosság kisebb-nagyobb panaszainak, ügyes-pajos dolgainak elintézésére, megoldására. A törvénytervezet ennek a kívánságnak tesz eleget akkor, amikor a 6. §-ában kimondja azt, hogy a tanács feladatai közé tartozik a város, illetve községfejlesztési terv kidolgozása és a gondoskodás annak végrehajtásáról.

- Ugyancsak ilyen jellegű annak a szakasznak a rendelkezése is, amely a tanács jogává teszi a tanács rendelkezése alatt álló állami vagyon helyes kezelését, helyi vállalatok működésének irányítását és a helyi szükségletek kielégítésére szolgáló vállalatok, illetve egyéb szervek létesítését. De különösen ilyen jellegű a törvényjavaslatnak az a rendelkezése, amely arról szól, hogy a tanács jogkörébe tartozik a tanács helyi tervének és költségvetésének a megállapítása, - természetesen az állami népgazdasági terv és állami költségvetés keretein belül - , valamint a terv és a költségvetés végrehajtása, illetve annak irányítása és ellenőrzése.

- Nagyszámu javaslatot vetettek fel olyan értelemben, hogy a törvénynek utalnia kellene arra, hogy az állami intézmények és vállalatok segítsék elő a tanács tagok munkájának ellátását. Ennek a kívánságnak tesz eleget a tervezet 26.§-a, amely kimondja, hogy az állami és társadalmi szervezetek kötelességük elősegíteni a tanács tagoknak tanácsstagságukból eredő tevékenységük zavartalan és eredményes végzését. -- Sok hozzászólás irányul a tanácsok és a tanács alá nem tartozó szervek viszonyára. A javaslatok általában helyesítették a nyilvánosságra hozott tervezet szabályait, azonban ezekhez különböző kiegészítéseket fűztek.
/folyt.köv./

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 24. folyt / § Gy Bn 67- 69

Ezek közül feltétlenül helyeselni kell azt, ami e kapcsolatok rendszeressé tételére vonatkozik, s ennek megfelelően a tervezet már tartalmaz is ilyen rendelkezést. A lényege ennek az, hogy a tanácsnak és a végrehajtóbizottságnak ellenőrzési és beszámoltatási joga van azokkal a szervekkel szemben, amelyek a tanács működési területén közreműködnek a lakosság gazdasági, szociális és kulturális szükségleteinek kielégítésében. Hogy ez a beszámoltatás minél eredményesebb legyen, a törvénytervezet 61. §-a azt is kimondja, hogy a végrehajtóbizottság a tanács alá nem rendelt fontosabb szervek vezetőit az együttműködés fokozottabb biztosítása érdekében negyedévenként értekezletre hívja össze.

- A kiegészítő javaslatok köre azonban nem zárult le az országgyűlési tárgyalás megkezdésével. Az az eleven érdeklődés és alkotó közreműködés, ami a megvitatásra kiadott tervezet alapján megindult, továbbfolytatódott az Országgyűlés tárgyalásán és az előttem felszólalt képviselőtársaim számos igen figyelemreméltó és helyes kiegészítő javaslatokat tettek, - mondotta és javasolta, Meki József, Bódi Jánosné, Kiss Imre és Iván Istvánné módosító javaslatának elfogadását. Ezután hangsúlyozta, hogy a törvénytervezetben kifejezésre jut az az elv, hogy a tanácsok maguk nem államigazgatási szervek, hanem az államhatalom helyi szervei, s egyben a dolgozók tömegszervezetei, amelyek csak államhatalmi szerveknek, tehát az Országgyűlésnek, illetve a népköztársaság Népművelési Tanácsának, a felsőbb tanácsoknak vannak alárendelve. Mit jelent ez az elv? Azt, hogy a helyi tanácsok nincsenek államigazgatási szerveknek alárendelve, s bár a nép közvetlen beleszólása valósul meg az államhatalom helyi gyakorlásába, mind a tanács plenumán, mind az állandó bizottságokon keresztül. Törvénytervezetünknek ezeket a tételleit különösen egyetértő helyeslés kísérte. Sok hozzászólás indokoltan úgy üdvözölte a most tárgyalt tervezetnek erre vonatkozó szabályait, mint amelyek biztosítékot nyújtanak arra, hogy a helyi tanácsok képesek lesznek a jövőben sokkal nagyobb mértékben betölteni államhatalmi szerepüket, azt, amit a tervezet úgy fejez ki, hogy "a Hazafias Népfontra támaszkodva a dolgozók tömegszervezeteivel szorosan együttműködve szervezik a lakosságot a társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységben való közvetlen és állandó részvételre."

- Természetesen nem véletlen, - folytatta - hogy ezt a törvénytervezetet a Hazafias Népfront Előkészítő Bizottsága bocsátotta széleskörű vitára és az sem, hogy a III. kongresszus határozatai az új Népfront megalakításával együtt fektették le a helyi tanácsok fejlesztésének irányelveit.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B XXVI. kiadás 1954. szeptember 22.

17 óra 15 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 25. folyt./ § Gy Bn 69-70

- Ennek az összefüggésnek az a lényege, hogy a tanácsoknak mint az államhatalom helyi szerveinek a megszilárdítása és fejlesztése elválaszthatatlan, szoros összefüggésben van az új Népfront megalakításával és kibontakozásával. Mindkettőnek az a lényege, hogy a dolgozó nép fokozott tevékenységét és nagyobbarányú részvételét valósítja meg a vezetésben.

- A Népfront az a széles, átfogó tömegmozgalom, amely a munkás-paraszt szövetségen nyugvó, a lakosság túlnyomó többségét átfogó széles népi egységet valósít meg, és jelentősen kiszélesíti a munkás-paraszt szövetségen alapuló népi hatalom tömegbázisát; széles pártönkivüli tömegek, értelmiségi, kispolgári rétegek számára is lehetőséget teremt az ország politikai, gazdasági és kulturális életében való aktív részvételre.

- A helyi tanácsok ugyanilyen alapokon nyugvszanak és feladataik is egyezők a Népfrontéval. Milyen összefüggés, illetve milyen különbség van mégis a Népfront és a tanácsok, mint államhatalmi szervek között? Az új Népfront széles demokratikus tömegmozgalom, amelynek élén a munkásosztály áll, amelynek vezetőereje a Magyar Dolgozók Pártja, amelynek alapja a munkás-paraszt szövetség, s amely a legszélesebb tömegekre kiterjed. Ez a széles demokratikus tömegmozgalom tehát olyan társadalmi mozgalom, amely politikai, társadalmi, gazdasági és kulturális életünk minden területén kifejti tevékenységét. Ebből következik, hogy jellegetesen különbözik a helyi tanácsoktól, amelyek államhatalmi szervek. A Népfront az a politikai erő, amely alapja és forrása a tanácsok államhatalmi tevékenységének. Erre támaszkodik a tanács, mint államhatalmi szerv és mint tömegszervezet.

- A Népfront mindenekelőtt forrása a tanácsok megalakulásának. A Népfront politikai és mozgalmi tevékenységén múlik, hogy a helyi tanácsok tagjává olyanokat válasszanak meg, akik biztosítják a dolgozók tevékeny részvételét, kezdeményezését, ellenőrzését és felelősségét az államhatalom gyakorlásában. De természetesen nemcsak a választás és időszakában támaszkodik a tanács a Népfrontra. Egész működése során elengedhetetlen, hogy a Hazafias Népfrontra támaszkodva állandóan biztosítsa a nép legszélesebb tömegeivel az eleven kapcsolatot. Mindennek pedig az a legfőbb tartalma, hogy a helyi tanács támaszkodva a Hazafias Népfrontra, tevékeny és kezdeményező helyi politikát folytasson.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

XXVII. kiadás

1954 szeptember 22

17óra 20 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...26.folyt/ § Hnó L1 on 70-71

- Fontos kérdése a törvénytervezetnek, hogy milyen mértékben biztosítja a tanácsoknak ezt az államhatalmi szerepét, hogyan gondoskodik arról, hogy ezt államigazgatási szervek ne torzithassák el, hogy az eleven kapcsolatot a nép tömegeivel semmilyen formában ne szűkítsék vagy ne korlátozzák. A törvény erre sokoldalú biztosítékot nyújt. A törvényjavaslat rendelkezései a legszélesebb helyesléssel találkoztak s ez az általános helyeslés további garanciája annak, hogy a törvény nem marad írott malaszt, hiszen már a törvény megalkotása során felkeltette dolgozó népünk széles tömegeinek legélénkebb érdeklődését és rendkívül tevékeny, alkotó közreműködését.

- Nem kevésbé lényegbevágó a helyi tanácsok államigazgatási szerveinek új és helyesebb meghatározása a most tárgyalt törvényjavaslatban, - mondotta, majd így folytatta: a törvénytervezet a tanácsok igazgatási szervek jellegét, működésük irányelveit félreérthetetlenül tisztázza és következetesen megvalósítja a kettős irányítás elvét. Mit jelent ez? Mindenekelőtt azt, hogy a szakigazgatási szervek önálló intézkedései, irányítási és hatósági jogkörrel rendelkeznek és - a jóváhagyott terv és költségvetés, továbbá a megállapított létszám és béralap keretében - önállóan gazdálkodnak, illetve intézkednek. S ezek az önálló jogú és egyéni felelősséggel vezetett szakigazgatási szervek egyfelől a végrehajtóbizottságnak, másfelől pedig a felettes szakigazgatási szerveknek vannak alárendelve.

- Vegyünk egy járási példát. A kettős irányítás elve egy járás vonatkozásában, például a mezőgazdaságot illetően a következőt jelenti. A járás mezőgazdasági osztályvezetője teljes mértékben és egyénileg felelős a járás mezőgazdaságáért. Ő köteles gondoskodni arról, hogy a járás termelési tervei helyesen készüljenek el, hogy a tervben előírányzott termelési feladatokat teljesítsék, hogy a lakosság termelési kezdeményezése a legteljesebb mértékben kibontakozzék, hogy a lakosság ilyen természetű jogos panaszait lelkiismeretesen megvizsgálják és a lehetőség szerint orvosolják. A járási mezőgazdasági osztályvezető ezt a felelősségét senkire nem háríthatja át, ellenben e munkájába két szervnek van irányító beleszólása. A járási tanács végrehajtóbizottságának és a földművelésügyi minisztériumnak, illetve közelebbről a megyei mezőgazdasági osztályvezetőnek.

/folyt.köv./

/Az Országgyűlés szerdai ülése...27.folyt/ § Hné Li on 71- 72

Ennek megfelelően az egyszemélyben felelős járási osztályvezető két irányban tartozik felelősséggel és kétfelől kap irányítást, ellenőrzést. Egyik oldalon a földművelésügyi minisztériumtól, amelynek keretében természetesen elsősorban a mezőgazdasági termelés országos követelményei érvényesülnek, másfelől pedig a járási tanács végrehajtóbizottsága részéről, amelyben szükség-szerűen elsősorban a helyi követelmények jutnak kifejezésre.

- Az államigazgatási feladatoknak ilyen világos tisztázása szükségképpen azzal a következménnyel jár, hogy világosabb a végrehajtóbizottság feladata, de a szakigazgatási szervek is. A végrehajtóbizottságnak nem az a feladata, hogy közvetlenül minden szakigazgatási munkát elvégezzen, hanem az, hogy az önálló felelősségű szakigazgatási szervek munkáját helyileg összehangolja, egy-egy feladat megoldására összefogja és ilyen értelemben irányítsa, ellenőrizze szakigazgatási szerveit, az osztályokat. Másfelől pedig azzal a követelménnyel jár a szakigazgatási szervek ilyen felelőssége, hogy a miniszterek magukénak érzik a megyei, a járási és a községi szakigazgatási szerveket, azokért teljes felelősséget éreznek, de maguk a helyi szakigazgatási szervek is érzik ugyanezt a felelősséget a minisztérium felé.

- A törvénytervezet ilyen rendelkezései alapján teljes felelősségével kibontakozhat a szakigazgatási szervek vezetőinek a munkája, s előtérbe kerül az osztályvezetőnek, a szakigazgatás egyénileg felelős vezetőjének, a jelentősége. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a végrehajtóbizottság tagjainak és a végrehajtóbizottság elnökének a felelőssége, jelentősége vagy tekintélye csökkenne. Ellenkezőleg, a végrehajtóbizottság és a végrehajtóbizottság elnöke megszabadul attól, hogy szakfeladatok részletes végrehajtójaként működjön, s ily módon elpazarolja erejét és beleveessen a bürokráciába. Ehelyett a helyi államigazgatás irányítójának a feladatát kell betöltenie, tehát a külön-külön felelős szakigazgatási vezetők munkáját a helyi irányítás egységébe kell bevonnia.

- Mindez természetesen fokozza a követelményeket az osztályvezetők kiválasztása, személyi alkalmassága, képessége és képzettsége tekintetében. Ezért a törvénytervezet külön gondot fordít a szakigazgatási szervek vezetőinek a kiválasztására és úgy rendelkezik, hogy kiválasztásukért és egész tevékenységükért mind a végrehajtóbizottság, mind pedig a felettes szakigazgatási szerv felelős.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

b XXIX. kiadás

1954 szeptember 22

19 óra

perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...28.folyt/ § Hné Li Bn 73-74.

- A törvényjavaslat széleskörű és mélyreható megvitatása után joggal megállapíthatjuk, hogy törvényhozásunk érdekes és jó munkát végzett. A törvényjavaslat, ami felett határozomunk kell, megérett arra, hogy a z Országgyűlés törvényerőre emelje. Ezért javaslom, hogy a tisztelt Országgyűlés a törvényjavaslatot a jogi bizottság módosításaival és a tárgyalás során elhangzott módosításokkal fogadja el. /Nagy taps/

Erdei Ferenc beszéde után az Országgyűlés a tanácsokról szóló törvényjavaslatot az előterjesztett módosításokkal elfogadta. Ezután szünet következett.

Szünet után Gosztonyi János, a DISz Központi Vezetőségének titkára, a jogi bizottság előadója ismertette a tanácsok tagjainak választásáról szóló törvényjavaslatot.

/folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XXX. kiadás

1954. szeptember 22.

18 óra / perc

/Az Országgyűlés.....²⁹.....folyt./ Li B Bn 75-79.

A jogi bizottság a tanácsok tagjainak választásáról szóló törvényjavaslatot megtárgyalta, általános ságban és részleteiben elfogadta - kezdte beszédét, majd így folytatta:

- A tanácsstagok választását eddig csak törvényerejű rendelet szabályozta. Az országgyűlés most első ízben hoz törvényt a megyei, fővárosi, járási, városi és községi tanácsok tagjainak választására és ezzel a tanácsok tagjainak választására vonatkozó valamennyi kérdést átfogóan kívánja rendezni. Ez a körülmény, hogy az országgyűlés külön törvényben szabályozza a tanácsok tagjainak megválasztását, újra előhúzza államhatalmunk helyi szerveinek, a tanácsoknak jelentőségét és szerepét.

- A törvény megalkotásának szükségességét a törvényjavaslat általános indokolása részletesen kifejti. Pártunk III. Kongresszusának határozata és utmutatása alapján készült tanács törvény, melyet most fogadott el az országgyűlés a tanácsok működésére és feladataira vonatkozóan, számos új alapelvet juttat kifejezésre. Ezek az alapelvek megkövetelik a tanácsok államhatalmi és tömegszervezeti jellegének fokozottabb érvényesítését, megkövetelik, hogy a választók és a tanácsstagok között szorosabb kapcsolat alakuljon ki. Ezeknek az alapelveknek természetesen érvényesülniük kell már a tanácsstagok megválasztása során is s mindez szükségessé teszi a tanácsstagok választási rendszerének és módjának szabályozását is. Emellett - ahogyan az általános indokolás kifejti - a Hazafias Népfront létrejötte is indokolja a tanácsok tagjai megválasztására vonatkozó eddigi jogszabály rendelkezések bizonyos módosítását. A tanácsstagok választásánál, a választási eljárások lebonyolításánál a Hazafias Népfront szerveire a törvényjavaslat alapján nagy feladatok várnak és természetesen mindennek kifejezésre kell jutnia a törvényes szabályozásban is.

A továbbiakban hangsúlyozta: az előterjesztett törvényjavaslat újabb jogokat biztosít dolgozó népünknek, a Magyar Népköztársaság állampolgárainak, tovább erősíti a nép hatalmát hazánkban. A felszabadulás előtt akárhányszor módosították, szabályozták a választási eljárásokat, ez mindig alkalom volt arra, hogy a legkülönbözőbb módszerekkel és megszorításokkal tovább csökkentsék a dolgozók jogait. Jellemző erre az 1929. évi XXX. törvény, amely látszat reformja ellenére szűkítette a dolgozók szerepét és képviselőit az ugynevezett önkormányzatokban. Hasonló módon járt el a régi rend valamennyi ugynevezett választójogi reformja, vagy választási rendszere is. A felszabadulás óta ezen a téren is alapvetően megváltozott a helyzet. Új törvényeink minden

/Folyt. köv./

K

esetben kiterjesztették az állampolgárok jogait, demokratizálták a választási eljárásokat és még fokozottabban segítették a nép akaratának érvényesülését az ország kormányzásában és az állam helyi szerveiben egyaránt.

- A törvényjavaslat egyik leglényegesebb módosítása annak az alapelvnek leszögezése, - mondotta - hogy a tanácsok tagjait választókerületenként választják és hogy minden választókerület egy tanácsost választ. Ez a rendelkezés hatályon kívül helyezi a lajstromos választási rendszert. A tanácsostok választásának új rendszere lehetővé teszi, hogy a választók és a megválasztandó tanácsostok között már a választás során szoros személyi kapcsolat alakuljon ki. Az új rendszer fokozza a megválasztott tanácsostok felelősségét választóikkal szemben. Ezenkívül, ahogyan a törvényjavaslat indokolása is hangoztatja, a választóknak az a joga, hogy a bizalmukra érdemtelennek ítélt tanácsost visszahívhatják, az egyénekenként történt választás útján érvényesíthető igazán.

Ezután elmondotta: választójogunk további demokratizálásának bizonyítéka, hogy a jelen törvényjavaslat tovább szűkíti a választójogból kizártak körét. Még az 1949-es törvény 18 pontban foglalta össze a kizáró rendelkezéseket, a jelen törvényjavaslat már csak 3 pontban foglalja össze a kizáró rendelkezéseket. Ez az intézkedés újabb bizonyítéka a szocialista törvényesség megszilárdulásának hazánkban, valamint annak, hogy a dolgozó népünk legszélesebb tömegei helyeslik népi demokratikus rendszerünket, támogatják pártunk és kormányunk politikáját. Ebből a szempontból is lényegesen elült a mi választójogunk a felszabadulás előtti választási rendszertől. A Horthy-rendszerben érvényben volt országgyűlési képviselői választójog kizárta a választásokból a proletárok és félproletárok az éles tömegeit és szűkítette a választásokon való részvétel lehetőségét a nőknél és a fiataloknál. A törvényhatósági és a községi képviselőtestületi választójog még továbbment a megszorításokban.

Ezután a választók névjegyzékének elkészítésére vonatkozó eljárásokat, rendelkezéseket ismertette és kitért a javaslatnak arra a pontjára, amely szerint a választók végleges névjegyzékébe fel kell venni azokat az állampolgárokat, akik a választás napjáig betöltik 18. életévüket. Ez a javaslat kiterjeszti a választójogot és a 18 éves fiatalok újabb tömegeit vonja be az alkotmányos jogok gyakorlásába. Sehol - tőlünk nyugatra, egyetlen kapitalista országban sincs az ifjúságnak szavazati joga. A burzsoá államokban a választásra jogosultak korhatára átlag 25-30 év. Még rosszabb helyzetben van a gyarmati ifjúság, amelyet teljesen megfosztottak attól, hogy bármilyen befolyása legyen saját ügyeinek intézésére.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XXXII kiadás 1954. szeptember 22. 18 óra 10 perc
/Az Országgyűlés.....³¹...folyt./ Li Bn He 86-87-88

Nálunk az 1950-ben megválasztott 220 ezer tanácstagból 50 ezer volt 25 éven aluli.

- De az ifjuság szerepét és megbecsülését dokumentáló arányok megmutatása mellett - folytatta - szükséges hangsúlyozni azt is: a mi országunkban nemcsak arról van szó, hogy a 18. életévüket betöltötték szavazhatnak és beleszólhatnak az államvezetés ügyei-
be, hanem arról is, hogy pártunk és kormányunk a jogok biztosításán túl megteremtette a feltételeket is ahhoz, hogy a fiatalok a nagy-
korukhoz méltóan élhessenek és dolgozhassanak, hogy be tudják töl-
teni azt a szerepet, amelyet a jogok számukra is biztosítunk.

- A törvényjavaslat szerint a választókerületek megalakít-
tása az állandó lakosok számának figyelembevételével történik. A vá-
lasztókerületek alakítására vonatkozó irányszámok az ország egész te-
rületére, minden megyére, járásra, városra, vagy községre egyaránt
érvényesek. Ismeretes, hogy régen aszerint határozták meg a képviselők
számát, hogy milyen a kerület jellege. Budán, vagy a Belvárosban sok-
kal kevesebb szavazó több képviselőt választott, mint a munkáskerüle-
tekben.

- Ezután kiemelte, hogy a választásokkal kapcsolatban is
jelentős szerepet biztosítanak a Hazafias Népfrontnak. A választási
elnökségek tagjait a javaslat szerint a népfront megfelelő helyi szer-
vei jelölik és hasonlóképpen, a népfrontnak van jelölési joga a vá-
lasztókerületi bizottságok tagjaira is. A népfront szerepe méginkább
kidomborodik a tanácstagok jelölésénél. Ennek módjáról a törvényja-
vaslat VII. fejezete intézkedik. A javaslat szerint az egyes választó-
kerületek lakosságának van joga arra, hogy egy, vagy több jelölt-
re javaslatot tegyenek. A dolgozók gyűlésein javasolt személyek közül
a Hazafias Népfront helyi szerve választja ki a legalkalmasabb jelöl-
tet, vagy jelölteket. A jelöltek tehát - mint a javaslat is kifejezi -
a népfront jelöltjei lesznek.

- A tanácstagok jelölésének ez a módja olyan vívmány, -
mondotta, - amelyre tőkés államokban még a burzsoá-demokrácia virág-
korában sem mertek gondolni. A kapitalista országokban a különböző
burzsoá pártok a dolgozók háttü mögött választják ki jelöltjeiket, akik-
re aztán nyugodtan rábízhatják érdekeik képviselését a különböző
helyi kormányzati szervekben. A felszabadulás előtt nálunk is hasonló
volt a helyzet. Egyrészt a törvényhatóságok tagjainak kétötöde, a
községi képviselő-testületek tagjainak pedig fele a legtöbbit fizető
adózókból került ki, illetve a helyek jelentős hányadát hivatali
állás alapján töltötték be.

/Folyt.köv./ Kc

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XXXII kiadás 1954. szeptember 22. 18 óra 10 perc

/Az Országgyűlés.....³¹...folyt./ Li Bn He 86-87-88

Nálunk az 1950-ben megválasztott 220 ezer tanácstagból 50 ezer volt 25 éven aluli.

- De az ifjúság szerepét és megbecsülését dokumentáló arányok megmutatása mellett - folytatta - szükséges hangsúlyozni azt is: a mi országunkban nemcsak arról van szó, hogy a 18. életévüket betöltötték szavazhatnak és beleszólhatnak az államvezetés ügyeibe, hanem arról is, hogy pártunk és kormányunk a jogok biztosításán túl megteremtette a feltételeket is ahhoz, hogy a fiatalok a nagykoruakhoz méltóan élhessenek és dolgozhassanak, hogy be tudják tölteni azt a szerepet, amelyet a jogok számukra is biztosítanak.

- A törvényjavaslat szerint a választókerületek megalakítása az állandó lakosok számának figyelembevételével történik. A választókerületek alakítására vonatkozó irányszámok az ország egész területére, minden megyére, járásra, városra, vagy községre egyaránt érvényesek. Ismeretes, hogy régen szerint határozták meg a képviselők számát, hogy milyen a kerület jellege. Budán, vagy a Bolvárosban sokkal kevesebb szavazó több képviselőt választott, mint a munkáskerületekben.

- Ezután kiemelte, hogy a választásokkal kapcsolatban is jelentős szerepet biztosítanak a Hazafias Népfrontnak. A választási elnökségek tagjait a javaslat szerint a népfront megfelelő helyi szervei jelölik és hasonlóképpen, a népfrontnak van jelölési joga a választókerületi bizottságok tagjaira is. A népfront szerepe még inkább kidomborodik a tanácstagok jelölésénél. Ennek módjáról a törvényjavaslat VII. fejezete intézkedik. A javaslat szerint az egyes választókerületek lakosságának van joga arra, hogy egy, vagy több jelöltre javaslatot tegyenek. A dolgozók gyűlésein javasolt személyek közül a Hazafias Népfront helyi szerve választja ki a legalkalmasabb jelöltet, vagy jelölteket. A jelölteket tehát - mint a javaslat is kifejezi - a népfront jelöltjei lesznek.

- A tanácstagok jelölésének ez a módja olyan vívmány, - mondotta, - amelyre tőkés államokban még a burzsoá-demokrácia virágkorában sem mertek gondolni. A kapitalista országokban a különböző burzsoá pártok a dolgozók hátán gögött választják ki jelöltjeiket, akikre aztán nyugodtan rábízhatják érdekeik képviselését a különböző helyi kormányzati szervezetekben. A felszabadulás előtt nálunk is hasonló volt a helyzet. Egyrészt a törvényhatóságok tagjainak kétötöde, a községi képviselő-testületek tagjainak pedig fele a legtöbbet fizető adózókból került ki, illetve a helyek jelentős hányadát hivatali állás alapján töltötték be.

/Folyt.köv./ Kc

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B. XXXIII kiadás 1954.szeptember 22. /8 óra 15 perc

/Az Országgyűlés...³²...folyt./ L1 Bn Hs 89-90-91

Másrészt pedig a többi törvényhatósági bizottsági, vagy képviselő-testületi tag jelölését is legtöbbször a földesuri kastélyokban; vagy a főjegyzők, illetve főszolgabírók hivatalaiban döntötték el.

- A tanácsotagok választásáról szóló törvénynek a jelölésre vonatkozó rendelkezése népi demokratikus rendszerünk nagy politikai és erkölcsi fölényét mutatja a kapitalista rendszerrel szemben. Nálunk a széles dolgozó tömegeknek joguk és lehetőségük van nemcsak a jelöltek megválasztására, hanem azok előzetes kiválasztására is. A jelölésnek a törvényjavaslatban megállapított rendszere lehetőséget ad arra, hogy a dolgozók maguk közül tanácsotagnak jelöljék azokat, akiket legjobban ismernek és akik legjobban kitűntek a nép szolgálatában.

- Az 1950 október 22-én megválasztott 220 ezer tanácsotag között 55 ezer volt az ipari munkás, 132 ezer a dolgozó paraszt, 10 ezer az értelmiségi és több, mint 5 ezer a kisiparos és kiskereskedő. Ezek a számok világosan bizonyítják, hogy kinek a kezében van a hatalom a mi népi demokráciánkban.

- A most soronkövetkező választásokon a tanácsotagok jelölésének új rendszere méginkább lehetővé teszi, hogy a helyi, megyei, járási tanácsokba valóban népünk legjobbjait, azokat a munkásokat, szervezeteti és egyénileg dolgozó parasztokat, tanítókat, tanárokat, mérnököket, tudósokat és művészeket válasszák be, akik már eddig is bebizonyították a haza és a nép ügye iránti hűségüket és akik minden területen az ügyek intézésében valóban a hozzáértő, dolgozó nép okos gyűlékezését fogják jelenteni.

- A választási eljárásokkal, a választások eredményének megállapításával kapcsolatos kérdések ismertetése során kiemeltet jelentős az a rendelkezés, amely világosan meghatározza, hogy a választókerület megválasztott tanácsotagjának azt a jelöltek kell nyilvánítani, aki az illető választókerületben az összes érvényes szavazatoknak több mint a felét megkapta, feltéve, hogy az összes választójogosultnak több mint a fele leszavazott. Bár a gyakorlatban az elmúlt választásokon is a választásra jogosultak abszolút nagy többsége megjelent és szavazott, mégis ez az intézkedés igen fontos elvi jelentőséggel bír, mivel a legmesszebbmenően biztosítja a többségi elv érvényesülését.

/Folyt.köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. XXXIV kiadás 1954. szeptember 22. 18 óra 15 perc

/Az Országgyűlés...³³...folyt./ Li Bn Ho 91-92-93

Ezután a pótválasztásra és az új választásra vonatkozó rendelkezésekről szólt. Különösen fontos a javaslatnak az a része, amely a tanács tag helyének megüresedése esetén új választást ír elő. Ez az intézkedés az eddig érvényben lévő kooptálási és póttagbehívási rendszert megszünteti. A tanács törvényjavaslat szóles népi vitája alkalmával a dolgozók nagy tömegei ezt a javaslatot is nagy örömmel üdvözölték. A kooptálás ugyanis többször olyan helyzetet teremtett, hogy egyes tanácsokban több volt a kooptált tag, mint a megválasztott. Ez ellentétben állt tanácsrendszerünk lényegével és akadályozta, hogy a tanácsok összefonódjanak a tömegekkel. A kooptálás, a póttagbehívás rendszerének megszüntetése és az új választás kiírása biztosítja, hogy tanácsaink valóban választott szervek legyenek és ez az intézkedés is a választójogunk további demokratizálását jelenti.

A tanács tagok visszahívása sem volt gyakorlatilag tisztázott eddig. A visszahívásra vonatkozó eljárás újra kidomborítja a népfront szerepét, amennyiben a javaslat értelmében a visszahívás kezdeményezése a népfront kezében van, a döntés pedig a tanács tag választóit illeti.

- Dolgozó népünk a törvény alapján újabb jogokat kap és bizonyosak lehetünk abban, hogy ez alkalommal is a jogok kiterjesztésére munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk és értelmiségünk egyaránt a haza iránti kötelességének pontos teljesítésével fog válaszolni. Mindezek alapján kérem, hogy a t. Országgyűlés a törvényjavaslatot fogadja el - fejezte be szavait.

/Folyt. köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

BXXXV kiadás 1954. szeptember 22.

18 óra 15 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 34. folyt. / KC/Gy Bn 94- 96

A javaslatához előnek Pesta László, a Budapesti Városi Tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese szolt hozzá.

- A Hazafias Népfront nagy nemzeti mozgalma egyre szélesebb tömegeket vonz magához, - mondotta. - Mint úde szél, suhan végig a nemzeti élet vizein, a magyar tájakon és milliókat mozgósít az előttünk álló nagy feladatok végrehajtására. Mi ennek a hatalmas mozgalomnak a visszhangja vagyunk az országgyűlésben és ezt különösen érezni lehetett a most napirenden lévő törvényjavaslatok bizottsági és plenáris tárgyalásán. Az itteni hozzászólások egészéből mindenesetre megállapíthatjuk - amit különben már a városok és a falvak, Budapest és a vidék Hazafias Népfront gyűlései is megmutattak - hogy az új javaslatok és általában a Hazafias Népfront szellemének a törvényalkotásban jelentkező érvényesülése a nemzet egészének örömeivel és tetszésével találkozik. A nemzet akaratát hajtjuk végre, a Hazafias Népfront mozgalmanak hűséges visszhangja vagyunk, amikor alkotmányunk szellemében az eddiginél még szélesebb alapokra helyezük a nép és az államhatalom, a nép és a tanácsok kapcsolatát.

- Az örömmel és a tetszésnek ehhez a kifejezéséhez a magam szerény szavával is szeretnék hozzájárulni és érzem, hogy nemcsak a magam nevében beszélek, hanem pártonkívüli értelmiségiek nagy tömegének véleményét is kifejezem, akik immár tíz éve dolgoznak a magyar demokratikus fejlődés épületén és az eddigi szép eredmények továbbfejlesztését látják a most tárgyalás alatt álló javaslatokban. És igyekszem kifejezni olyan értelmiségiek véleményét is, akik eddig talán valami okból visszahúzódtak a közéletben való részvételtől és most a Hazafias Népfrontban megtalálták a lehetőséget, hogy részt vegyenek a közügyek intézésében és megtalálták a szervezetet, amelyben véleményüket, javaslataikat, kritikájukat vagy elismerésüket kifejezésre juttathatják. A Hazafias Népfrontról sok emberrel beszélgettem, s igen sokkal találkozottam az értelmiségieknek mind a két válfajából: azokkal, akik velünk együtt dolgoztak és azokkal, akik nézték a nép államának nagy építkezését, de nem képességeikhez, nem tanultságukhoz, nem magyarságukhoz méltó erővel vettek részt a munkában.

/Folyt. köv./

Amazokban - a velünk együtt dolgozóknak - az új fejlődés, az új előrelépés határtalan örömét találtam. Emezekben - akik eddig mintha egy kicsit tartózkodók, visszahúzódnak lettek volna - a felszabadulást eddigi hangulatukból és az elhatározottságot, hogy a Hazafias Népfront nagy nemzeti mozgalmán keresztül szolgálni fogják országunk fejlődését, népünk felemelkedését. Hogy ilyen módon új, eddig részben vagy legalább is megérő sitésnek nagy munkájába, ez egymagában is hatalmas eredménye a Hazafias Népfront mozgalmának.

- Személyes tapasztalataim azt mutatják, hogy a pártok-
kívüli értelmiségi tömegek megértik: itt valóban nem kiesztetésről,
átalakításról, hanem egészében új hazafias népfront megalakulásáról
van szó.

- Olyan mozgalmáról, amely nem pártok vagy szervezetek csop-
tosulása, hanem milliók hazafias összefogásának és közös munkálkodá-
sának ad keretet és megadja a millióknak a lehetőséget, hogy elgondo-
lásaikat, akaratukat a politikai és a társadalmi életben érvényesít-
hessék. Olyan mozgalmáról, amely nem kiemelt, kiválasztott csoportok-
nak a szervezete, hanem nyitva áll minden hazafias egyesülés, minden
hazáját szerető és hazája felemelkedését munkálni kívánó ember számá-
ra. Nemzeti összefogás, amelyben résztvenni minden magyar ember számá-
ra. Tisztesség és becsület, hazaszeretet és nemzeti érzés dolga.

- A Hazafias Népfront mozgalma minden eddig elhangzott
hivatalos megnyilatkozásnál határozottabban kifejezésre juttatja az
értelmiség, a székertelem megbecsülését és ez is egyik oka annak, hogy
az értelmiségi tömegek az egész országban lelkesedéssel támogatják a
Hazafias Népfront mozgalmát. Résztvesznek a helyi bizottságok munká-
jában és a Népfront körül kialakuló széleskörű politikai és társadalmi
tevékenységben.

- Értelmiségünk már eddig is erőteljesen és mély meg-
győződéssel támogatta a békemozgalmat. Főpapjaink, híres tudósaink,
íróink és művészeink a nemzetközi béketábor első vonalában harcolnak
a háborús uszítás és a háborús fenyegetések ellen. A Hazafias Népfront
most megadja számunkra a lehetőséget, hogy ezt a tevékenységet,
amely eddig nemzetközi síkon mozgott és itthon csak egy-egy kiemelkedő
békegyűlésen való részvételre korlátozódott, a jövőben összekapcsol-
ják azzal a belpolitikai munkával, amelyet a Hazafias Népfrontban
kifejtenek.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XXXVIII. kiadás

1954 szeptember 22

18 óra 20 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 36 folyt/ § Hné Li on 99-105

- Még nagyobb mértékben lehet mindezeket elmondani a pártönkivűli kisemberek tömegeiről, akik mindig vonzódtak a politikai életben való tevékeny részvételhez, azonban a népfront-politika eddigi formái között nehezebben tudtak elhelyezkedni. A Hazafias Népfront mozgalmának megindulása óta főleg -udapes-ten, de vidéken is, hatalmas tömegekben csatlakoznak a népfront-hoz és lelkesedéssel fejezik ki elhatározásukat, hogy azon keresz-tül bekapcsolódnak a politikai élet hajtógépezetébe.

- Mikor a tanácsok tagjainak választásáról szóló törvény javaslatot megszavazzuk, a munkások és parasztok mellett az értelmiségiek és pártönkivűli - kisemberek tömegeit is kö-zelebb vesszük az államigazgatás és a tanácsok munkájához. A javaslat megvalósítja azt az elvet, amely szerint a dolgozó nép a mi hazánkban önmagát kormányozza. Súlyosult és nehéz feladatok állnak előttünk. A Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusa meg-jelölte az utat, amelyen a kitűzött célt elérhetjük. A Hazafias Népfront biztosítja a feladatok elvégzéséhez az egész nemzet egysé- get és munkáját.

Pesta Lászkó a továbbiakban az előterjesztett törvény javaslatlall kapcsolatban megállapította: egy választási rendszer demokratikus tartalmát nem a hozzá fűzött ünnepléses nyilatkozat-ok, hanem a törvény gyakorlati rendelkezései határozzák meg.

- A nem demokratikus nyugati választási rendszerrel szemben a magyar választási rendszerben - és a most tárgyalás alatt álló tanácsai választási javaslatban is - teljes mértékben érvényesülnek azok az elvek, amelyek a választójogot valóban de-mokratikussá, a valóságos népakarat kifejezésére alkalmassá teszik.

- Ezek az elvek: a választói jog általánossága, egyenlősége, a választás közvetlensége és titkossága.

- Felszabadulás utáni jogfejlődésünknek jelentős állomása volt, amikor a választójogi korhatárt 18 esztendőre lehetett leszállítani. Hazánkban már a 18 éves fiatalokat is részesítjük nemcsak a választás, hanem a választhatóság jogá-ban is és büszkén mondjuk el azt is, hogy fiataalságunk már ed-dig is méltónak bizonyult a jogok gyakorlására. Mig például Svájcban ma sincs választójoga a nőknek, a mi asszonyaink és leányaink nemcsak a családi életben, hanem a termelés-ben, hanem a közéletben, a politikában, az állami életben és a tanácsokban is egyenrangú munkát végeznek a férfiakkal.

/folyt.köv./

K

XXXVIII. M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B kiadás 1954 szeptember 22 18 óra 20 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése...37. folyt/ § Hné 11 -n 105-108

- Most tárgyalás alatt álló törvényjavaslatunk természetesen szintén a 18 éves korhatáron és a nők teljesjogságán alapul. Míg nyugaton minden új választójogi rendszer szűkíti a választók körét és megnehezíti a népakarat kifejezését és érvényrejutását, addig nálunk évről-évre újabb és újabb százazreket vezetünk be a választójog szabad gyakorlásába és minden módon arra törekszünk, hogy a tömegek akarata minél tökéletesebben és minél teljesebben jussön kifejezésre a tanácsokban és a legfelsőbb államhatalmi szervben, az Országgyűlésen.

- A tanácsok tagjainak választásáról szóló törvényjavaslat megvalósítja az elvet, hogy a nép önmagát választja a tanácsokba és ez a javaslat egyik legjellegzetesebb, demokratikus vonása. Ha figyelembe vesszük, hogy Budapestén minden 500 lélekre fog esni egy kerületi tanács tag, a falvakban pedig már 40-50-60 lélekre egy-egy községi tanács tag, könnyű megérteni, hogy a tanácsai képviselő most már valóban a legközvetlenebb és a tanácsok az elképzelhető legszélesebb tömegbázist kapják meg.

- S minthogy a választók nemcsak szavaznak, hanem visszahívási joggal felruházva, ellenőrzik is a megválasztott tanács tagok munkáját, elmondhatjuk, hogy a dolgozó nép most valóban saját magát fogja kormányozni a falvakban és a városokban.

- A jelölést és a választást maga a nép végzi saját szervei útján, a demokrácia elveinek teljes érvényesülése mellett.

- A nép adja a bizalmat és a tanácsai mandátumot és később visszavonhatja bizalmát a tanács tagtól, aki alkalmatlan a tisztsége betöltésére. A visszahívás kérdésében megint a népi szerveké a kezdeményezés joga és a tanács által összehívott nyilvános gyűlés dönt.

zmus

- A legmélyebb értelemben vett demokrati érvényesülés abban is, hogy ha a tanácsai mandátum akár halálos eset, akár visszahívás, akár egyéb okból - elköltözés vagy hasonló - megürül, a törvény ismét a nép kezébe adja a jogot, hogy a maga új jelöltjét küldje a tanácsba. /folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

XXXIX. kiadás

1954 szeptember 22

18 óra 30 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése... 38. folyt/ § Hné Li -n 109-111

- A tárgyalás alatt álló javaslat nemcsak a választás jogát, hanem a választás teljes lebonyolítását is a népnek, a népi szervezeteknek a kezébe adja. Minden rendelkezését a tiszta demokratizmus szelleme hatja át és kiszélesíti a tanácsok tömegkapcsolatait. Módszereivel biztosítja annak a lehetőségét, hogy a lakosság valamennyi rétege képviselést nyerjen a tanácsokban. Biztosítékot nyújt, hogy a munkások és parasztok mellett az értelmiségiek és a kisemberek is beküldhessék választottjaikat a tanácsokba.

- Eszköz lesz a nemzet kezében, amelynek segítségével a Hazafias Népfront programját és szellemét bevihetjük a városi és a községi tanácsokba. Az új törvény segítségével tovább fejleszthetjük a nemzeti erők összefogásának mozgalmát és a hazafias érzésű milliók közös erőfeszítésével, közös munkájával szolgálhatjuk majd a nagy célokat, népünk további felemelkedését, jólétének fokozódását, országunk gazdagodását, erősödését és a békét.

A törvényjavaslatot, szocialista fejlődésünk újabb eszközét, örömmel üdvözlöm és elfogadom.

/folyt.köv./

K

Mislóczki Mátyas Mossuth-díjas olvasztár, a szocialista munka hőse hozzászólásában főleg a tanácsválasztási törvény demokratizmusával foglalkozott. Elmondotta, hogy az ellenforradalom 25 éve alatt a reakciós kormányok különböző antidemokratikus rendeletekkel korlátozták a dolgozók választójogát. A dolgozók tízezreit fosztották meg a választásokban való részvételtől.

- Ilyen választójogi rendszer mellett, a dolgozók ilyen semmibevevése mellett nem érezhattunk semmi közösséget sem a teremtéshez, sem a gyár fejlődéséhez - mondotta. - A felszabadulás után mindinkább éreztük és ma már teljes meggyőződéssel valljuk és tudjuk, hogy ez az ország a mi országunk és a diósgyőri gyár is a mi gyárunk.

- Ennek eredményeként egészen más a dolgozók viszonya az országhoz és a munkához. A tanácsotörvénytervezet, amely döntő lépést jelent előre a tanácsok megerősítése és megszilárdítása érdekében és az a tény, hogy a dolgozó nép pártja, a mi pártunk, a tanácsokat még jobban megerősíti, ez bennünk dolgozóknak megnöveli az állam iránti köteleesség tudatát, növeli a munkaversenyek eredményét.

- Népi demokráciánk törvényei biztosítják minden dolgozó számára a szabad akaratnyilvánítást. Nekünk nincsenek választójogkorlátozó rendeleteink, nem kell a dolgozóknak hazudni, hogy jogukat gyakorolhassák.

- Nálunk választójoga van minden nagykorú állampolgárnak, vallásra, nemre és foglalkozásra való tekintet nélkül, - hangsúlyozta Mislóczki Mátyas, majd részletesen vizsgálta a törvényjavaslat egyes intézkedéseit.

- Örömmel üdvözlöm a javaslatnak azt a rendelkezését, hogy kerületenként választják meg a tanácsotagokat, és a dolgozóknak joguk van visszahívni azt a tanácsotagot, aki nem teljesíti köteleességét, - mondotta. - A rendelkezésnek ez a része még jobban kibővíti a dolgozók ellenőrzési jogát és aktívabbá teszi őket.

- Nagy jelentőséget tulajdonítok annak, hogy a tanácsok hatásköre pontosabban körül lesz írva és ennek következtében a tanács valóban helyi államhatalmi szerv lesz, és mint tömegszervezet is tökéletesebben és jobban tudja ellátni feladatát, mint eddig.

- A tanács a legszélesebb, a legdemokratikusabb tömegszervezet, s ereje éppen abban van, hogy a nép hozta létre, a népre támaszkodik, és ezer szállal van összekötve a dolgozó néppel.

- A mi tanácsaink munkájában még sok hiba van, de minden hibája ellenére is a mi államhatalmi szervünk, amelyet meg kell erősítenünk és meg is fogunk erősíteni a szocialista építés érdekében.

/Folyt.köv./

/Az Országgyűlés szerdai ülés...⁴⁰ folyt / KC Gy Bn 117-119

- Ezekben a napokban, amikor az országgyűlés üléseit tartja, szerte az országban egymás után alakulnak meg a népfront helyi előkészítő bizottságai is.

- A Hazafias Népfront Országos Előkészítő Bizottságának első nagyjelentőségű akciója az volt, hogy elkészítette és széleskörű vitára bocsátotta a tanácsokról szóló törvénytervezetet. Az a rendkívüli aktivitás, amellyel a lakosság a tervezetet fogadta és a vitában résztvett, a Népfront valóban átfogó jellegét és tekintélyét bizonyítja.

- Helyesnek tartom, hogy az előttünk lévő törvényjavaslat a Népfontra, mint szilárd alapra épít és így valóban az egész dolgozó népet bevonja a tanácsválasztásban való tevékeny közreműködésbe.

- Ilyen rendelkezések vannak mindenekelőtt a törvényjavaslat negyedik, ötödik és hatodik fejezetében. Ezek a fejezetek szabályozzák a különböző választási szerveket, a választási bizottságokat, a szavazatszedő bizottságokat, amelyek a választás előkészítésének és lebonyolításának felelősségteljes munkáját végzik. A Népfront nagy jelentősége abban domborodik ki, hogy ezeket a szerveket a Népfront megfelfelő helyi szerve hozza létre.

- Nagy szerepe van a Népfrontnak a jelölésnél és a visszahívásnál is.

- A Népfront a reá bízható feladatokat meg is fogja oldani, ehhez azonban szükséges, hogy mozgósítson minden becsületes szándéku, demokratikus érzelmi hazafias gondolkodású állampolgárt a választások előkészítésének során.

- A Népfront jelentős szerepe újabb bizonyítéka annak, hogy nálunk minden hatalom a dolgozó népé és ez az elv a tanácsválasztások során is érvényesül. Hogy a törvényjavaslat a Népfontra, mint szilárd alapra épít, előfeltétele, de egyben biztositéka is a tanácsválasztások sikerének.

- A választási törvényjavaslatot - Borsod-Abaúj-Zemplén megyei képviselőtársaim nevében elfogadom, - fejezte be felszólalását Mislóczy Mátyas.

/Folyt. köv./

Az Országgyűlés szerdai ülése... 41. folyt / Li/tot/Gy Li Bn 120-121

Nánási László, a SZÖVOSZ felügyelőbizottságának elnöke szólalt fel ezután. Elmondotta, hogy Zsámbék községben például volt olyan tanács tag, aki négy év alatt összesen két ülésen vett részt, de akkor sem szólalt fel. Az ilyen esetek azért adódtak elő, mert nem teremtődött meg mindenütt a megfelelő kapcsolat a tanács tagok és a választók között, - a község dolgozói nem tudták pontosan, kik a tanács tagok, hiszen 1950-ben 51 tagot választottak, és bizony 51 nevet kellett fejben tartani négy éven keresztül. Ezzel szemben ha 40-60 választó egy tanács tagot választ - amint az új választási törvény ezt lehetővé teszi, akkor nem fordulhat elő ilyen helyzet. A választók megkérdezhetik a tanács tagoktól, hogy "na, komám, hármit is csinál tal te, mint tanács tag ott a tanácsban?" Véleményem szerint - mondotta Nánási László - ez már önmagában is olyan jelzéses dolog, ami alaposan elősegíti a tanácsok munkájának megjavítását.

A továbbiakban hangsúlyozta: arra kell törekedni, hogy a tanácsvezetők lehetőleg mindenütt helyi egyének legyenek, mert a jó munkához igen fontos a helyi ismeret.

- Szabó Pál képviselőtársam - folytatta - azt írta az Irodalmi Ujságban, hogy a faluban semmi, de semmi ne történhessék meg úgy, hogy a tanács ne tudjon róla. Én ehhez még hozzáteszem, hogy a tanácsban se történhessék semmi úgy, hogy a falu ne tudjon róla. /Helyeslés/. A körzetenként történő választás ennek meg is teremti a lehetőségét.

Végül a törvényjavaslatot elfogadta.

kátolyi

A vita utolsó felszólalója Kaszapovics András, a

"December 21" tisz. Kocsuth-díjas elnöke volt.

- A tanács tagok választásáról szóló törvényjavaslatról és a Magyar Népköztársaságban élő délszláv nemzetiségi dolgozók politikai, gazdasági és kulturális életével kívánok foglalkozni, - mondotta. - A felszabadulás után gyökeresen megváltozott a délszláv dolgozók élete. A földreform során a délszláv dolgozó parasztok nagy része földjuttatásban részesült. Ezzel megszűnt a felszabadulás előtti földnélküliség miatti nyomor. A délszláv dolgozók tetteikkel bizonyítják, hogy hívei a népi demokráciának, megvárják a földön való életünk élharccsai között.

/Folyt. köv./

K

1954. szeptember 22.

18 óra 35 perc

BXLIII kiadás

Az Országgyűlés szerdai ülése... 41. folyt / Li/tot/Gy Li Bn 120-121

Nánási László, a SZÖVOSZ felügyelőbizottságának elnöke szólalt fel ezután. Elmondotta, hogy Zsámbék községben például volt olyan tanácstag, aki négy év alatt összesen két ülésen vett részt, de akkor sem szólalt fel. Az ilyen esetek azért adódtak elő, mert nem teremtődött meg mindenütt a megfelelő kapcsolat a tanácstagok és a választók között, - a község dolgozói nem tudták pontosan, kik a tanács- tagok, hiszen 1950-ben 51 tagot választottak, és bizony 51 nevet nehéz fejben tartani négy éven keresztül. Ezzel szemben ha 40-60 vá- lasztó egy tanácstagot választ - amint az új választási törvény ezt lehetővé teszi, akkor nem fordulhat elő ilyen helyzet. A választók megkérdezhetik a tanácstagoktól, hogy "na, komám, hármit is csinál- tál te, mint tanácstag ott a tanácsban?" Véleményem szerint - mondotta Nánási László - ez már önmagában is olyan jelzéses dolog, ami alaposan elősegíti a tanácsok munkájának megjavítását.

A továbbiakban hangsúlyozta: arra kell törekedni, hogy a tanácsvezetők lehetőleg mindenütt helyi egyének legyenek, mert a jó munkához igen fontos a helyi ismeret.

- Szabó Pál képviselőtársam - folytatta - azt írta az Irodalmi Ujságban, hogy a faluban semmi, de semmi ne történhessék meg úgy, hogy a tanács ne tudjon róla. Én ehhez még hozzáteszem, hogy a tanácsban se történhessék semmi úgy, hogy a falu ne tudjon róla. /He- lyeslés/. A körzetenként történő választás ennek meg is teremti a lehetőséget.

Végül a törvényjavaslatot elfogadta.

kátolyi

A vita utolsó felszólalója Kaszapovics András, a

"December 21" tsz Kossuth-díjazásának elnöke volt.

- A tanácstagok választásáról szóló törvényjavaslatról és a Magyar Népköztársaságban élő délszláv nemzetiségi dolgozók poli- tikai, gazdasági és kulturális életével kívánok foglalkozni, - mondotta. - A felszabadulás után gyökeresen megváltozott a délszláv dolgozók élete. A földreform során a délszláv dolgozó parasztok nagy része földjuttatásban részesült. Ezzel megszűnt a felszabadulás előtti föld- nélküliség miatti nyomor. A délszláv dolgozók tetteikkel bizonyítják, hogy hűvei a népi demokráciának, megvárják őket a fejlődő életünk él- harccsai között.

/Folyt. köv./

K

XLIII.

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B kiadás

1954. szeptember 22.

18 óra/perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése, 42. folyt./ Li/tot/Gy Li Bn 121-123

- A délszláv dolgozó parasztek sokhelyütt termelőszövetkezetbe tömörültek, például Alsószentmárton, Kátoly, Szemely, Versend községekben és még lehetne sokat felsorolni. Ezekben a termelőszövetkezetekben szép eredményeket értek el. Például, az én termelőszövetkezetem, a kátolyi "December 21" tsz már évek óta példát mutat a kukoricatermelésben és ebben az évben is 50 katasztrális hold négyzetesen vetett kukoricatáblánkról átlagosan 50 mázsát takarítottunk be holdanként.

- A termelőszövetkezetek mellett megtaláljuk az egyénileg gazdálkodó délszláv dolgozó parasztokat is. Tanubizonyoságot adnak a délszláv dolgozó parasztek népi demokráciánk iránti hűségükről azzal is, hogy állampolgári kötelezettségeik teljesítésében élénjárnak.

- Tisztelt Országgyűlés! Mi az oka, hogy a délszlávok többsége lelkesen támogatja pártunk, kormányunk politikáját? Az, hogy a magyar nép tíz év alatt hatalmas fejlődést ért el, a nemzeti erők összefogásával rálépett a szocializmus építésének útjára. Mi délszlávok sokkal mélyebbről indultunk, mint a magyar nép. Elnyomottak voltunk az elnyomottak közt, a guzsbakötözött, jogfosztott magyar népnél is megkötözöttebbek, jogfosztottabbak voltunk. Ma pedig, ha csak Baranya megyében vesszük sorra a délszláv községeket, büszkén elmondhatjuk, hogy Kásád kapott bekötőutat, 720.000 forint költséggel, Felsőszentmárton, Szalánta, Németi községek villanyt, Monyorósd telefont kapott és még sorolhatnám tovább. Kőkény községben ez évben alkotmányunk ünnepén gyulladt ki a villanyfény.

- Az utolsó 3 év beruházásai Baranya megye délszláv községeiben 6,793.000 forintot tesznek ki.

- Tisztelt Országgyűlés! A Horthy-rendszerben Magyarországon 13 szerb tannyelvű egy-egy tanerős egyházi iskola működött, óvoda, középiskola, főiskola nem volt. Ma ezen a téren is más a helyzet. Az utóbbi években rohamosan növekedett a délszláv tanárak, tanítók és óvónők száma. Ma már iskoláink nem küzdenek tanerők hiányával, mert a délszláv tanítóképző és a Pedagógiai Főiskola délszláv tanszéke elegendő számú és jólképzett tanerőket biztosít a délszláv iskoláknak. Ennek köszönhető, hogy a délszláv tanárok és tanítók 60 iskolában jól megállják helyüket, sikeresen leküzdötték a kezdeti nehézségeket. Iskoláink között több olyan van, ahol 6-8 tanerő neveli a délszláv dolgozó gyermekeit.

/Folyt.köv./

Ko

MTI BELFÖLDI HIREK

B XLIV.kiadás 1954.szeptember 22.

18 óra 40 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése 43. folyt./ BZs/bné/Gy Bn 124-125

Államunk nagy áldozatot hoz a délszláv iskolák fejlesztéséért, fenntartásáért. A felszabadulás óta az oktatásügyi minisztérium 72 szerb-horvát tankönyvet adott ki. 1953-ban népi államunk a budapesti szerb-horvát gimnázium fejlesztésére 150.000, a pécsi általános iskola fejlesztésére 100.000 forintot biztosított. Pártunk politikája alapján a délszláv dolgozók élnek alkotmányunkban biztosított jogaikkal. A Horthy-fasizmus idején nem fejleszthették haladó hagyományait, Ebben a rendszerben pusztulás fenyegette a nemzetiségek népi szokásait, haladó hagyományait, nyelvüket. Ez most másképp van. Ma a délszláv lakta községek többségében van mozi, kulturotthon, könyvtár. Jelenleg 35 fenőtt és 26 iskolai kulturotthonunk van, amelyek feldolgozzák régi népi játékaikat, lakodalmat, fonót, népi táncainkat és népdalainkat. Ezenkívül magyar népdalokat és mezőgazdasági tárgyú jeleneteket adnak elő. Több nemzetiségű lakta községben egyes nemzetiségi kulturotthonjaink is vannak, például Battenyán magyar, román, délszláv. Ezek a egyes kulturotthonok együtt táncolják és énekelik a magyar, német, román, délszláv népi táncokat és népdalokat.

- Az itt röviden vázolt eredmények bizonyítják, hogy pártunk és kormányunk politikája nemzetiségi területen is helyes volt. Nagymértékben sikerült a nacionalizmust, a sovinizmust megszüntetni, és sikerült a magyar és délszláv dolgozók között jó baráti viszont kiépíteni. Ezen a területen azonban van még tennivaló.

- Tisztelt Országgyűlés! Mi, délszlávok egyenjogúak lettünk magyar testvéreinkkel, a magyar dolgozókkal és közös erővel harcolunk hazánk felvirágoztatásáért. A politikai jogoknak éppoly élvezői vagyunk, mint a magyar nép fiai. Minden délszlávnak van választójoga, nem ér senkit sem hátrány azért, hogy délszláv. Jelentős számban vannak délszláv funkcionáriusok, állami vezetők, képviselők, tanácselnökök, tanácsok. A tanácsok eddigi munkájuk során a mi falvainkban is nagy eredményeket értek el. Dolgozóink bizalommal fordulnak a tanácsokhoz ügyes-bajos dolgaik elintézésében. Például a pomázi dolgozók az iskola jobb elhelyezése érdekében fordultak a tanácshoz, a tanácselnökhöz. Az elnök az illetékes szerveknél személyesen járt el és ennek alapján a dolgozók kérelmének megfelelően kérésüket teljesítették.

/Folyt.köv./

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B XLV. kiadás 1954. szeptember 22.

18 óra 40 perc

/Az Országgyűlés szerdai ülése 44. folyt./ BZs/Rné/Gy Bn 126_127

Kiszapovics András a továbbiakban a törvényjavaslat egyes intézkedéseivel foglalkozott.

- Meggyőződés az, hogy a tanácsválasztási törvény elfogadásával jelentős mértékben megszilárdítjuk hazánkban a törvényességet, a lakosság szélesebb rétegei számára lehetővé tesszük azt, hogy az államapparátus munkájába bekapcsolódjék, - mondotta.

- Az elmúlt napokban jelent meg a Hazafias Népfront Országos Előkészítő Bizottságának felhívása a helyi népfront előkészítő bizottságok létrehozására. Mi, délszláv dolgozók is részt kívánunk venni a Hazafias Népfront munkájában. Arra fogunk törekedni, hogy a hazafias erőkkel egysorban harcoljunk hazánkban a béke biztosításáért, a népjólét emeléséért.

- Úgy gondolom, hogy a most tárgyalt választási törvénytervezetet országunk minden becsületes dolgozója szeretettel fogja üdvözölni. A magam részéről a törvénytervezettel egyet értek és azt elfogadom.

Kiszapovics András beszéde után az Országgyűlés a tanácsok tagjainak választásáról szóló törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta.

Az Országgyűlés ülészaka ezzel befejeződött. Az ülést Rénai Sándor rekesztette be./MTI/

g